17621
5

OSZK

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

DETEKTIV-ÉS-KALANDOR-REGÉNYEK

ELVESTAD A hajnali vendég

Szántó Lajos

KULTURA KIADÁSA

KÖNYV-
TÁRA

DETEKTIV- ÉS KALANDOR-REGÉNYEK

5

SVEN ELVESTAD

A HAJNALI VENDÉG

OSZK

Kultura könyvkiadó és nyomda r.-t. nyomása, Budapest, V., Visegrádi-u. 3.

SVEN ELVESTAD

A HAJNALI VENDÉG

— KRAG DETEKTIV KALANDJAI —

FORDITOTTA

PAJZS ELEMER

BUDAPEST, 1920
A KULTURA KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. KIADASA
VI., [illegible]RÉZ-KÖ[illegible]5

OSZK

R
2

R
1965.

17.621/5

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
Nyomt. Hölyeákanyiló.
1920 .év. 239.

ASBJÖRN KRAG KETTŐS KÖNYVVEZETÉSE

Helmersen P. C. a krisztiániai rendőrhivatal csinos rendőrtisztje épen most jött meg nyaralásából, Dánia egyik legismertebb és legelőkelőbb fürdőhelyéről.

A fürdőhely nevét nem mondhatom meg, mert különben könnyen kitalálhatnák, ki az, aki e história költött neve mögött rejtőzik.

A leleplezés egyes urakat és hölgyeket, akik ebbe a históriába bele vannak keverve és akik becsületes életüket tovább is kíváncsiskodástól és pletykától nem háborítva akarják tovább élni, kellemetlenül érintene. Mindebből kitünik, hogy e bünügyi történetben a szereplők, talán a szereplők legnagyobb része, de a főszemélyek mindenesetre becsületes emberek. De vannak közöttük néhányan nem-becsületesek is. Ilyen például a kék selyemsálas férfi, aki... De ez az időpont tulkorai, hogy titkokat fedezzünk fel.

Helmersen, mint mondottuk, igen csinos férfi volt. Él-e valójában? Használhat-e, ha valamelyik rendőrtisztünket gyanitjuk benne? Alig. Ugysem mondom meg, hogy Helmersen P. C. álarca mögött ki rejtőzik. És nehéz szivvel fogok hozzá, hogy tisztelt nőnemü olvasóim kiváncsiságát még jobban felcsigázzam, amidőn bejelentem, hogy ebben a Helmersen

P. C.-ről szóló történetben egy nagyon csinos fiatal és gazdag dán hölgynek is van szerepe. Még hozzá igen jelentékeny szerepe.

Helmersen rendőrtiszt különös nyári élményétől teljesen eltelve, visszatért az unalmas és csuf rendőrségi irodába. A történetet már az első estén, melyet a városban töltött, elmondta barátjának, Asbjörn Krag detektivnek, miközben a Királynőhöz címzett étteremben vacsoráztak. Krag élénken érdeklődött a dolog iránt. A leggondosabban kihallgatta a rendőrtisztet; minden apróságot megtudakolt. A leghitványabb körülmény sem volt rá nézve érdektelen. Végre megtudott mindent, amit csak tudni akart.

Erre azután rendezni kezdte az esetet. «Esetet rendezni» külön kifejezés volt, amelyet Asbjörn Krag akkor használt, amikor egy eseménysorozatot különböző fázisokra bontott és egyes körülményeit csoportokba osztotta. Ily módon az eseményt tisztára tudományosan kezelte, mintha kémcsőben, vagy nagyitóüvegen keresztül vizsgálta volna. Ez az eljárás minden eseményt szárazzá tett, még a legérdekfeszitőbbet is, de megvolt az az előnye, hogy az események velejébe hatolt vele. Ugyszólván a szerkezetüket látta, egyszerü és csupasz csontvázukat.

Asbjörn Krag különféle jegyzeteket csinált. A jegyzetek fölé ezt a föliratot biggyesztette:

«Helmersen P. C. rendőrtiszt rendkivüli élménye.»

Ez a cim egy érdekfeszitő novellához illett volna, de történetet szárazabban leirni, mint ahogyan ezt irta, már nem is lehetett. Ugy festett, mint egy kettős könyvvitel alapján megejtett elszámolás, az-

által pedig, hogy a történet, legalább az elején, kómikus szinezetü volt, Asbjörn Krag följegyzései egyenesen paródiaszerüen hatottak.

A jegyzetek a nagy dán fürdőhely leirásával kezdődtek.

Nem akarom olvasóimat avval fárasztani, hogy Krag különös leirásairól beszéljek, aminthogy a fürdőhelyről sem akarok semmi különöset mondani. Mint mondottam, attól félek, hogy valaki ráismerhetne. Amit tudnunk kell, csak annyi, hogy az esemény Dániának egyik legismertebb fürdőhelyén játszódott le és hogy olyan természetü volt, hogy a főszemélyeken kivül senki semmit nem tudott felőle. Az eset tehát nem került be a fürdői élet jókedvü és gonosz pletykájába. A sok vendég, aki egészségét ápolta a fürdőhelyen, háboritatlanul élte tovább az életét és sem a tengerparti kabánákban, sem a falu bodegájában, sem a «Hotel Trinacria» előkelő pálmakert ötórai teájánál, miközben az olasz zenekar tagjai lobogó hajjal és ujjongó hegedükkel játszották Saint-Saëns «Sámson és Delilá»-ját, nem esett szó a históriáról.

A fürdőhely leirása után Asbjörn Krag listába szedte a szereplőket. A rendőrtiszt neve csodálatosképen csak harmadik sorba került, ami Asbjörn Krag módszere szerint annyit jelentett, hogy Helmersent mint hármas számot a főszereplők közé tartozóknak kell tekintenünk. Ime közreadom a névsort:

Gade Aage, ügyvéd, negyven éves, dolgos, tekintélyes, vagyonos, szerepet játszik a politikában, nagy pereket visz, gyakran jelen van a nagy közgyüléseken, nagyravágyó, a Danebrog-rend lovagja, szereti a feleségét.

Szónya, a felesége, orosz születésű, dánul kissé idegenszerű kiejtéssel beszél, nagyon csinos, erényes, szereti az urát.

Asbjörn Krag itt zárójelben hozzáfűzte «(hajlama van a tétlenségre és unalomra.)»

Helmersen P. C., norvég rendőrtiszt, ügyes, kötelességtudó, ha alkalma nyílik, szeret szórakozni. Kérkedik a hölgyismerőseivel. Nagyon csinos, ezt tudja is és néha-néha nem is titkolja. Norvégiánál kevésbbé száraz és komoly országban sokra vinné.

Magától értetődik, hogy Helmersen arca e leírást olvasva fájdalmas grimászra torzult. De nem szólt. Ismerte Asbjörn Kragot és tudta, hogy ebben a pillanatban boncolókése alatt van.

Ezután az utolsó tétel következett:

A kék selyemsálas férfi.

Erről a férfiról Asbjörn Krag semmit nem írt, épenséggel semmit. Ellenben egy nagy kérdőjelet tett utána.

Most azonban lezárom Asbjörn Krag papirjait és magam akarom a dolgot előadni. Csak előbb még alá szeretném írni a rendőrtisztről táplált véleményét. Nem volt rokonszenves férfi. De a szépnemnél elért sikerei azt bizonyították, hogy tetszett az asszonyoknak. Nyáron mosolygott rá leginkább a szerencse, amikor fürdőhelyről-fürdőhelyre kóborolt. A városba visszatérve, rejtélyes mosolya, a rózsaszín levelek, amiket kapott, elárulták, hogy a nyár dereka gazdag volt sikerekben. Ezuttal azonban másként esett; Helmersen komolyan és ráncokba gyürt homlokkal tért vissza. Ez az átkozott história volt az oka.

Bátran elmondhatjuk, hogy a dolog már májusban kezdődött. Mert ha Helmersennek május 24-én

délután nem lett volna megbeszélése a krisztiániai Grand Hotelben Gade Aage ügyvéddel, akkor az egész históriából semmi sem lett volna.

Ennek a megbeszélésnek azonban semmi köze a történtekhez. Gade Aage akkoriban egy ismert dán bankaffér miatt tartózkodott Krisztiániában. A rendőrség segítségével világosságot akart deríteni egynémely, norvég banküzletekkel összefüggő körülményre. A dán ügyvédet kellemesen érintette a rendőrtiszt kedvessége és szolgálatkészsége és meg is hívta őt Kopenhágába.

A SELYEMSÁLAS FÉRFI

Helmersen nem is gondolt már erre a meghívásra: udvariassági frázisnak tekintette és mikor néhány hónappal később útja Kopenhágába vezetett, a barátságos ügyvédről egészen megfeledkezett.

A norvég rendőrtiszt belevetette magát a dán főváros pezsgő éjszakai életébe és miután utolsó estéjét a «Hotel Astoriá»-ban jókedvű poharazással töltötte, másnap reggel oly fáradtnak érezte magát, hogy vidékre vágyódott.

Régi ábrándjai: a fürdőhelyek villantak fel emlékezetében és felszállt arra induló vonatra. Most majdnem elárultam a helyet. Az ember nem lehet eléggé elővigyázatos.

Elég az hozzá, hogy Helmersen másnap már a fürdőhely előkelő szállójának, a «Hotel Trinacria»-nak vendége volt. Megérkezése után rendbeszedte magát és miután a díszes étteremben megreggelizett

és alkalma volt a jelenlévő hölgyeket rendre megszemlélni, rágyujtott egy jószagu szivarra és a fényes, meleg nyári délutánon a sétányra ment, — a part hosszában huzódó emberektől nyüzsgő széles utra. Helmersen fel-alá sétálgatott és kellemes érzéssel állapitotta meg, hogy egészen csinos fiu lehet — sok ragyogó leányszemből olvasta ki ezt az itéletet.

Másnap reggel, miután megfürdött, bebarangolta a környéket. Meg akart ismerkedni a helységgel. A kis halászfalut, amelyről a fürdőt elnevezték, nagyon érdekesnek találta; a szalmafedeles alacsony házikók idillikusan voltak elszórva a tájon. Több kocsmát és kisebb vendéglőt látott a faluban, amelyekbe be-betért, hogy az égető nyári melegben felüdüljön.

Voltak vendégfogadók, amelyeken meglátszott, hogy kizárólag a fürdővendégek számára épültek. A többiekbe a falu és a környék benszülöttei jártak, munkások, halászok, gulyások, lókereskedők; a falu végén is egy ily tipikus vendégfogadó feküdt. A kocsma ezt a jellemző nevet viselte: «Babylon kávéház.» Ez a kocsma a sors rendelése folytán szerepel Helmersennek a fürdőhelyen való tartózkodása alatt.

Visszafelé nagy kerülőt tett a megmüvelt földeken keresztül. Tudta, hogy a hosszu séta miatt lekési a reggelit, de nem törődött vele. Jókedvünek és boldognak érezte magát. Csak kevés emberrel találkozott és mikor elhaladt egy ut mellett, amely egy sötét és jószagu erdőbe vezetett, átcsapott erre az utra és néhány perc mulva az erdőben volt — egyedül. Egy árva lelket se látott, az erdő hüvös volt és csendes és uguy látszott, kevesen jártak belé, mert a fü buján nőtt az ösvényen és a régi, beszáradt keréknyomok között.

Amint mélyebben behatolt az erdőbe és a falutól mind jobban és jobban eltávolodott, az az érzése volt, mintha a csend egyre fokozódnék körülötte. Egyszerre csak csikorgó léptek szakították meg a csendet.

Kevés vártatva két alak bukkant fel.

Azt várta, hogy valami erdőtiszttel találkozik, vagy egy közeli majorságba tartozó falusi vándorral. Épen ezért szerfölött elcsodálkozott, mikor a szembejövőket meglátta.

Két elég rendesen öltözött fiatalabb férfi volt. De volt bennük valami hamisság és alattomosság. Mindketten tipikus nagyvárosi exisztenciák, abból a fajtából, amelyet a rendőrtiszt a vádlottak padjáról ismert: ravasz arcok, révedező szemek, udvariasak és kitanultak, tolakodók és szemtelenek. Sőt az egyiknek félig-meddig apacskülseje volt, amennyiben gallér és nyakkendő helyett kék selyemsált viselt a nyakán.

A rendőrtiszt élesen szemhegyre vette őket, mikor elhaladt mellettük. A két legény is megnézte őt, de lopva és félig lezárt szemekkel, mintha nem akarnák észrevétetni, hogy fölkeltette a kíváncsiságukat.

Ez volt a rendőrtiszt első találkozása a selyemsálas férfivel. Később még gyakran találkozott vele és különös körülmények között.

Helmersen néhány lépés után megfordult és utánuknézett. Ugyanekkor a két fickó is visszafordult. Zavarba jöttek, gyorsan sarkonfordultak és továbbmentek.

A rendőrtisztnek feltűnt, hogy két ilyen típust lát a nagy mondaine fürdőhely közelében. Valami rosszban törik talán a fejüket?

Mivel a reggelihez úgyis későn érkezett volna,

elhatározta, hogy követi őket; legalább megtudja, mi a szándékuk. Talán megint hetné egyiket vagy másikat. Polgári ruhában volt ugyan, de rendőri jelvényét azért mégis magánál hordta. Ez adott esetben legitimálhatja és megmagyarázhatja, miért ártotta bele magát a dologba.

Helmersen tehát nyomon követte az apacsokat. De várt, míg az út egy hajlásánál eltünnek, ugy hogy követhette őket, de az apacsok nem láthatták őt. Egész idő alatt hallotta lépteiket a hangtalan és mozdulatlan erdőben.

Egyszerre csak felfigyelt; a lépések megszaporodtak.

A rendőrtiszt egy pillanatra megállt, azután gyorsan továbbment.

Mikor az ut kanyarulatához ért, látta, hogy három ember lépett az arénára.

A harmadik egy választékosan öltözött, magas és nagyon szép hölgy volt.

Az erdei uton akadt össze az apacsokkal, akik elébe léptek és megállásra kényszeritették.

A hölgy igyekezett elkerülni őket, de ők fenyegető módon közeledtek feléje.

Illetve koldulva közeledtek. Sapkájukat a kezükben tartották és görnyedt tartással állottak előtte.

De volt valami a fellépésükben, amiből tisztán kivilláglott, hogy ha a koldulásukat meg nem hallgatja, erőszaktól sem riadnak vissza.

A hölgy segitséget keresett és felfedezte a rendőrtisztet.

A SEBES FÜL

A két fickó annyira el volt mélyedve az udvarias rimánkodásba, hogy nem is látta a rendőrtisztet.

Hősünk sietve közelitett. Sohasem volt hijával a bátorságnak, különösen akkor nem, ha egy csinos hölgynek lehetett segitségére. A hölgy feléje tartott és mikor a fickók továbbra sem tágitottak mellőle, a rendőrtiszthez simult és megragadta a karját.

Helmersen észrevette, hogy reszket. Nagy rémületét tulzottnak találta. Szemei, melyeket tágra nyitott az ijedség, félelemmel és remegéssel meredtek az apacsokra. Különösen az egyikre, akinek kék selyemsál volt a nyakán.

Mikor az apacsok látták, hogy segitség érkezett, néhány lépéssel hátrább huzódtak. Szemeikben azonban hetykeség és bátorság villogott. Körülnéztek; senki nem volt a közelben. Az erdő csendes volt. A lakott házak messzire estek. És ők ketten voltak egy férfi és egy asszony ellen, aki félig ájult volt a rémülettől.

Mélyen hajbókolva, levett kalappal közeledtek. Az egyik (nem az, akinek selyemsál volt a nyakán) ezt mondta:

— Vándorló mesterlegények vagyunk, adjon valami pénzt az utra! Egész nap nem ettünk és három éjszakát töltöttünk a szabad ég alatt.

Ha a rendőrtisztnek van aprója, bizonnyal odavetett volna nekik pár pénzdarabot; ámde tudta, hogy véletlenül nincs nála aprópénz és a tárcáját nem akarta kivenni. Nem volt hijával a bátorságnak, de a néhány esztendő, amelyet a rendőrség szolgálatá-

ban töltött, elővigyázatra tanitotta.

— Lássanak hozzá, hogy odébb álljanak! — szólt szigoruan.

A két apacs felegyenesedett. A közelebb álló fiatal szemtelenarcu krétafehér fogait mutogatva mosolygott.

— Ne olyan hangosan, — mondta, — mi békés emberek vagyunk. Nem engedjük magunkat megsérteni.

A két apacs óvatosan közelebb lopódzott. A fiatal hölgy remegve oltalmazójához simult, aki, hogy az igazat megmondjuk, szorosan átfogta a csipőjét.

A másik kezével, amely szabad volt, a zsebébe nyult.

Az apacs is a zsebébe nyult. És megint mosolygott.

A rendőrtiszt megértette, hogy a dolog kezd komollyá válni.

Ugyanakkor észrevette, hogy a hölgyet ájulás környékezi.

A helyzet valóban minden volt, csak kedvező nem.

Ekkor olyasvalamit tett, ami már többizben kimentette zavarából.

Revolvert nem huzhatott ki a zsebéből, mert nem volt nála.

Viszont a rendőri jelvényét mindig magánál hordta.

Ezek a rendőri jelvények csaknem minden országban egyenlők. A «rendőrség» szót pedig a világ összes gazemberei megértik.

Kihuzta tehát a csillogó rendőri jelvényt a zsebéből és felmutatta.

Ez különös hatással volt mindkét fickóra.

Gyorsan egymásra pillantottak, azután az előlálló még mélyebben meghajolt és ezt mondta:

— Békés mesterlegények vagyunk és semmi rosszat nem követtünk el.

— Hordja el az irháját!

Az apacs megint a fogait mutogatta, azután sarkon fordult és odébb állt.

Most a rendőrtiszt a fiatal hölgyhöz fordult. A hölgy az ájuláshoz volt közel és szép fejét a rendőrtiszt vállára hajtotta. Helmersent különös hangulat járta át, büszkeség és öröm dagasztotta mellét, de megint tartozunk vele az igazságnak, hogy elárruljuk: első gondolata ez volt:

Még huszonnégy órája sincs, hogy itt vagyok a fürdőhelyen és máris akadt egy érdekfeszítő és pikáns kalandom.

— Kedves kisasszony, — szólott, — térjen magához, a veszély elmult!

A hölgy felsóhajtott és felvetette félig zárt szemeit. Azután ijedten körülnézett, mintha attól félne, hogy az apacsok még mindig a közelben vannak.

A következő pillanatban meghökkent.

— Istenem, hiszen én nem is ismerem magát! — kiáltott.

— Ne féljen, — mondta a rendőrtiszt, — semmi baja nem történhetik. Elüztem őket.

A hölgy figyelmessé lett a beszédére.

— Maga külföldi ugy-e? — kérdezte. — Svéd?

— Norvég vagyok, — felelte a rendőrtiszt; meghajtotta magát és bemutatkozott.

— Engem Gade Szónya asszonynak hivnak, — válaszolt a fiatal hölgy.

Tehát asszony! gondolta Helmersen.

A fiatal asszony a karját nyujtotta.

— Megkérhetem, hogy hazakisérjen? — szólott, — nem merek egyedül általmenni az erdőn.

Igy hát kettesben mentek a szép és csendes erdőben. A fiatal hölgy felindulása lassan-lassan lecsillapodott. De azért olykor-olykor megborzongott, amiből Helmersen látta, hogy még mindig rémülettel gondol a kis viszontagságra.

— Borzasztó volt az egyik, — susogta.

— Melyik? — kérdezte a rendőrtiszt. — Nagyságos asszonyom a fehérfogut gondolja?

— Nem, a másikat, akinek kék selyemsál volt a nyakán.

— De hiszen ez egész idő alatt a háttérben tartózkodott; ugy láttam, ő a békésebbik.

— Nem látta a fülét, a balfülét?

— Igen, de!..

— Egy vágás volt a fülén, — szólt a hölgy borzadállyal.

A rendőrtiszt nevetett.

— Igen, emlékszem, — mondta — egy kis forradás volt a fülcimpáján; de ez csak nem borzasztó!

A hölgy nagy csodálkozó szemekkel nézett rá.

— Nem, — mondta. — Igaza van.

RETTENETES HIR

Noha a fiatal hölgy Gadenénak mutatkozott be, a rendőrtiszt egy pillanatig sem gondolt dániai ismerősére.

Semmi gondolatot nem fűzött ehhez a névhez. Csak azt érezte, hogy fülig szerelmes az asszonyba, akinek bűvös kedvessége elragadta.

A rettegés, amelyen átesett és amely még mindig ott tükröződött az arcán, bizonyos ideges nyugtalanságot kölcsönzött neki, amely megremegtette a rendőrtiszt szivét. És mikor az erdőből kiértek, azt kivánta, bár végtelen lett volna, mint a nagy norvég erdők. Szóval a mi szegény rendőrtisztünk elvesztette a fejét. Most már nem gondolt arra, mit fog mesélni a barátainak, ha az unalmas rendőrhivatalba visszatér. Most már nem az az udvarló volt, aki karöltve és büszkén jár az uj hóditásával. Szerelmes ember volt és ezt ő maga is észrevette.

Azt mondta, hogy asszony, Gadené...

A rendőrtisztet megkérdezte a keresztnevét.

— Szónya, — mondta a hölgy.

— Hát maga nem dán? — kérdezte a rendőrtiszt.

— Nem, — felelte az asszony. — Oroszországban születtem. A szüleim oroszok voltak.

A rendőrtisztnek ugy tünt, mintha egy sötét árnyék suhant volna végig az arcán.

Észrevette, hogy az asszony nem azon az uton vezeti, amely a fürdőhotelhez vezet, holott ő magától értetődőnek tartotta, hogy a szállodai vendégek közé tartozik.

— Hol lakik? — kérdezte.

Az asszony egy téglából épült csinos villára mutatott, amely duslombu fák mögött félig elrejtőzött.

— Ott, — mondta, — az a mi házunk. Az uram épittette pár évvel ezelőtt. Egész nyáron át itt lakunk; csak késő ősszel költözünk be Kopenhágába.

— Egy ruhát látok a fák között, — mormolta

a rendőrtiszt.

— A kislányom lesz, — mondta az asszony. — Különben ma egészen egyedül vagyok. Az uram a törvényszéken van.

— Gyakran van az ura a törvényszéken? — kérdezte a rendőrtiszt és érezte, hogy elpirul.

— Ó igen, — válaszolt az asszony, Nagyon gyakran. És felsóhajtott.

Szereti az urát: — gondolta Helmersen.

Most odaértek a rácshoz, amely a kertet körülvette. A széles kovácsoltvas kaputól sárga kavicsolt ut vezetett a házhoz. A kapuban az asszony szivesen és barátságosan elbucsuzott lovagjától.

— Remélem, ha az uram Kopenhágából visszajön, meglátogat bennünket!

Helmersen megköszönte a meghivást.

— Ezer örömmel, — mondta és elköszönt.

Szobájába érve egészen zavarodott volt a különös találkozástól. Mindenütt az asszony szemeit, ezeket a hosszupilláju, nagy mély szemeket látta.

Másnap többször elsétált a villa előtt. Egyszer, mintha messziről megpillantotta volna a ruháját, de sokkal távolabb volt, semhogy pontosan megismerhette volna.

Délután véletlenül elhaladt a kis vidéki állomás mellett, épen akkor, amikor a kopenhágai vonat befutott.

A rendőrtiszt elnézte a perronon tolongó hangos nyárias sokaságot, a kacagó és flörtölő kávébarnára lesült fürdővendégeket, derüs, szinpompás, ruhákat, a fülkék ablakaiból kilengetett fátylakat és fehér zsebkendőket, az egész pompás életet, amely

változatosságot hozott a fürdőhelyre: a kopenhágai vonat érkezését.

Ekkor a sokaság közepette megpillantotta az asszonyt. Tetszetős fehér ruha volt rajta, virágok a mellén, a fején nem volt kalap.

Egy ur kiszállt a vonatból és feléje közeledett.

Az ura, gondolta Helmersen és megdobogott a szive. Nem láthatta a férfi arcát, mert ez szalmakalapját mélyen a szemébe huzta. Pár pillanat mulva azonban felismerte. Gade Aage volt, a dán ügyvéd, kedves krisztiániai ismerőse. Öntudatlanul is örült, hogy ilymódon eggyel több jogcime van a családdal való érintkezésre.

A boldog házaspár távozott az állomásról és mikor Gadené megpillantotta a rendőrtisztet, feléje vezette az urát.

Most az ügyvéd maga is észrevette az idegent és tárt karokkal sietett feléje.

Nagy volt a viszontlátás öröme.

— Kedves barátom, — mondta az ügyvéd, — rendkivül örvendek, hogy láthatom. Miért nem látogatott meg Kopenhágában?

A rendőrtiszt néhány frázissal válaszolt.

— Mennyire örülök, hogy bemutathatom a feleségemnek! — mondta most az ügyvéd és Szónya asszony felé fordulva néhány nagyon kedves szót mondott norvég barátjáról.

A rendőrtisztnek már a nyelvén volt, hogy már szerencséje volt a szép asszonnyal megismerkedhetni, mikor magán érezte Szónya asszony tekintetét.

Micsoda tekintet... A rendőrtiszt megremegett tőle.

Soha nem látott még ilyen könyörgő szemeket.

Mit kiván tőle?

Nem tudta. De ösztönszerüen ugy tett, mintha nem ismerné őt. Az asszony hálásan és helyeslőn bólintott.

Egyszerre csak az ügyvédnek eszébe jutott valami és elkomolyodott.

— Te, Szónya, az az ember, akinek vágás van a fülén, megszökött Kievből.

Az asszony arcára halálos sápadtság költözött.

A JEGYZETEK

Mikor a rendőrtiszt Szónya asszony könyörgő szemeit látta és észrevette, mint futja el sápadtság az arcát, rögtön tisztában volt vele, hogy valami titkot takargat.

Nem tagadhatta, hogy ez a felfedezés némiképp megörvendeztette. Hiszen ha olyan titka van, amit az urának nem szabad tudni, akkor ő ilymódon cinkostársa, ami mindjárt bizalmas viszonyt teremt közöttük és alkalmat ad arra, hogy gyakrabban összekerüljenek. Pillantásokat válthatnak, amelyeket egyedül ők értenek meg — kell-e büvölőbb kilátás egy szerelmesnek?

Egyébként az ügyvéd nagyon örült a norvég bajával való találkozásnak. Nagyon szerette volna meghálálni a kedvességet, amelyet Krisztiániában tanusitott, miértis meghivta vacsorára. A rendőrtiszt villámgyorsan elfogadta a meghivást, de kiábrándulva kellett látnia, hogy Szónya asszony szép arcán boszszuság tükröződik. Beszélgetve mentek a villa rács-

kapujáig; a rendőrtiszt azt remélte, hogy behívják, hiszen már közelgett az este. Ehelyett az asszony kedvesen kezet nyujtott és ezt mondta:

— Este kilenc órakor várjuk és nagyon örvendünk, hogy magunknál láthatjuk.

Az ügyvéd csodálkozni látszott a gyors bucsuzáson, de kezet nyujtott és szólt:

— Addig is minden jót.

Helmersen kissé csalódottan, de mégis boldogan ment haza.

Szállodai szobájában az idő legnagyobb részét a tükör előtt töltötte. Milyen ruhát és milyen nyakkendőt válasszon? Ha a városban van, nem sokat gondolkokna. Itt, vidéken azonban csak nem ölthet frakkot?

Egy kék zsakettot választott. A nyakkendőre különös gondot fordított.

Itt egyelőre el kell hagynunk a rendőrtisztet.

Asbjörn Krag följegyzéseinek első szakasza, ugyanis avval végződik, hogy a rendőrtiszt a tükör előtt áll. Krag zárójelben hozzáfüzte: «Rozsdabarna nyakkendő». Ilyen jelentéktelen apróságot nem bátorkodott volna följegyezni, ha valami fontos dolog nem füződik hozzá. Ezért hát mi se feledjük el, hogy a rendőrtiszt ezen az első estén, amelyet az ügyvédnél töltött, rozsdavörös nyakkendőt hordott.

Asbjörn Krag följegyzéseinek következő része, meglehetősen vázlatszerű és részben talányos. Különböző körülményeket, amelyek Helmersen viszonyát az ügyvédhez és növekvő érdeklődését a szép Szónya asszony iránt közelebbről megvilágíthatnák, elfelejt közölni.

Ellenben kicsiségeket, amelyeknek fontossága

egészen megfoghatatlannak tünik, részletesen leir.

A detektivet, ugy látszik, Gade Aage ügyvéd viszonyai érdekelték legjobban.

Különböző felvilágositásokat találunk felőle, amelyek tiszta képet nyujtanak róla:

Tekintélyes ügyvéd volt, nagy és bonyolult ügyeket biztak rá, amelyeket nagy buzgósággal vezetett.

Mint a legtöbb kopenhágai ügyvéd tekintélyes részvénytársaságokkal állott összeköttetésben, mint jogi tanácsadó, mint igazgatósági tag, revizor, vagy más efféle.

Eltekintve attól, hogy Gade Aagenak magánvagyona volt, ezekből az üzletekből nagyon jelentős bevételei lehettek. Krag zárójelben emlit egy összeget: 40.000 koronát, de kérdőjelet tesz utána.

Első tényként tehát megállapitja, hogy Gade Aage ügyvéd anyagilag teljesen független.

A következő följegyzések azt bizonyitották, hogy kiváló jogász volt. Krag itt ugy látszik a dán törvényszéki ujságban buvárkodott. Különböző ügyeket emlit, amelyeket Gade a legfelsőbb biróság előtt határozott sikerrel képviselt.

A jegyzetek között van néhány sajátságos és látszólag teljesen értelmetlen is, amely az ügyvédnek a fürdőhelyen álló villájával és vidéki tartózkodásával foglakozik.

Hogy erről az egyvelegről fogalmat alkothassunk, leközlünk néhányat ezekből a jegyzetekből:

Május 24. Az ügyvéd és felesége ellátogatnak a fürdőhelyre.

Május 27—29. Védőbeszéd a törvényszéken a Bülow-utca 13. ügyben.

Május 30. Utazás Esbjergbe a nyugatindiai gőz-

hajózási társaság ügyében stb. stb.

Azután:

Junius 20. Elindulás a fürdőhelyre. Szónya a mai naptól a villában lakik.

Junius 23. Az ügyvéd a villában.

Junius 25—27. Védőbeszéd a törvényszéken.

Junius 27—30. Az ügyvéd a villában.

Julius 1. Az ügyvéd a Glamsberg-pört megnyeri a törvényszéken.

Julius 3. A Yacht-Klub közgyülése. (Az ügyvéd jelen van.)

Julius 4. Ülés a Turista-Egyletben. (Az ügyvéd jelen van.)

Itt félbeszakadnak Asbjörn Krag jegyzetei; ami most következik, épenséggel nem vall az oly száraz és prózai rendőrségi emberre.

A következőket irja:

«Szinte bizonyos, hogy az ügyvéd szereti a feleségét és hogy az asszony is szereti őt.»

Azután ez jön:

Julius 6—7. Az ügyvéd a villában.

Julius 7—8. Az ügyvéd Kopenhágában stb.

Mindezekből arra következtethetünk, hogy az ügyvéd nagyon elfoglalt ember volt, aki gyakran volt kénytelen a nyaralását félbeszakitani.

Futó szemlélődés mellett Krag papirjaiból azt a benyomást nyerhetjük, mintha egy magándetektiv egy férj minden cselekedetét kikémlelné. De nem lehet kétségbevonni, hogy már most is egy határozott vonalat követett a nyomozásban, amely különös eredményekre kellett, hogy vezessen.

— Unatkozik? — kérdi valahol Szónya asszonyra célozva.

A rendőrtiszttel csak keveset foglalkozik. Ebből kitünik, hogy Asbjörn Krag őt csupán mellékalaknak tartotta, közömbös személynek, akit merő véletlen sodort egy különös játékba, ezáltal bizonyos jelentőségre tett szert, azután megint eltünt, mialatt a játék tovább folyt.

Kitünik, hogy a rendőrtiszt gyakran megfordult Gade villájában és míg az ügyvéd a dolgaival volt elfoglalva, társalgással, sétákkal szórakoztatta Gadenét.

Mert az ügyvéd örökösen a dolgaival volt elfoglalva, nemcsak akkor, amikor Kopenhágában tartózkodott.

A villában is maga elé teregette a papirjait és az aktáit tanulmányozta. Ismételten megkisérelte, hogy a felesége érdeklődést keltsen a dolgai iránt, az asszony türelmesen végighallgatta, ám, amit mondott, az egyik fülén bement, a másikon ki.

De a szórakozásokban, amiket a fürdőhely nyujtott: tánc, estélyek, kirándulások, ünnepélyek, hangversenyek, szivesen résztvett az urával. Ezekhez azonban az ügyvédnek éppenséggel nem volt kedve. Nem szeretett emberek közé járni. Ezért is épittette a nyaralóját egy meglehetősen félreeső helyre. A rendőrtiszt gyakran volt Szónya gavallérja, de mindig az volt a benyomása, hogy ő csak kisegitő a szükségben és a szép asszony sokkal szivesebben menne az urával.

Valamelyik sétájukon a rendőrtiszt célzást bátorkodott tenni a szép asszony titkára.

— Miért nem szabad az urának tudni arról a jelenetről, amelynél megismerkedtünk? — kérdezte.

— Mert nem szabad, — felelt az asszony, —

egyebet nem mondhatok. Ne kérdezősködjék tovább.

Így telt el körülbelül két hét.

Ekkor elérkezett az este, amelyen egyidejüleg két mulatságot tartottak.

Bált a «Trinacria»-szállodában, husz koronás belépődijjal.

És ugyanakkor táncmulatság a «Babylon»-ban, a komor falusi csapszékben.

A «Trinacria»-ban tartott táncmulatságon többek között résztvett: az ügyvéd (kivételesen) feleségével és a rendőrtiszttel.

A «Babylon»-ban tartott táncmulatságon többek között résztvett: a kék selyemsálas férfi.

AZ ARATÓÜNNEP

Önként értetődik, hogy egy fürdőhelyen levő szállodában, amilyen a Trinacria is, ahol oly sok szórakozni vágyó és előkelő ember gyülik össze, minden alkalmat felhasználnak, a mulatozásra.

Ezeken a mulatságokon nagyon vidáman voltak. A vendégek a fővárosba irtak az estélyi ruháikért és olyan fényüzést fejtettek ki, amely a téli évad legelegánsabb báljaival is vetekedett; olykorolykor álarcosbálakat is rendeztek.

Épen ezért érthető örömmel ragadták meg az alkalmat, hogy az aratás idejét mulatsággal ünnepeljék meg. A környék parasztjai és a kis falu lakossága is meg szokták ülni ezt az ünnepet és néhány nappal augusztus 25-ike előtt a falu közelében a fákon a következő plakát volt látható:

Folyó hó 25-én
TÁNCMULATSÁG
lesz a
Babylon kávéházban
Belépődij 50 öre

Ezt a plakátot közönséges szegekkel erősitették a fákra.

Ugyanekkor más szembetőlő helyekre egy finom kiállitásu plakátot ragasztottak ki a következő szöveggel:

Folyó hó 25-én
TÁNCMULATSÁG
lesz a
Trinacria szállodában
Belépődij 20 korona

A lakosság két osztálya közötti távolságot mi sem jelezhette volna jobban, mint ez a két plakát. Egyik oldalon a dolgozó nép, amely az aratást akarja megünnepelni, a másik oldalon az élvezethajhászók, akik csak azért ünnepelnek, hogy szórakozzanak.

A rendőrtiszt és dán barátai egy sétájuk alkalmával vették észre a plakátokat. Megegyeztek abban, hogy elmennek a Trinacria-szállodában tartandó ünnepélyre és rögtön jegyeztek is három jegyet.

Ami magát az ünnepélyt illeti, erre vonatkozólag Asbjörn Krag jegyzetei nagyon szegényesek. Ugy látszik, a társadalmi élet legkevésbbé sem érdekelte. Az előkelő és vidám ünnepélyen kissé bizalmasabb viszony fejlődött ki Szónya asszony és a rendőrtiszt között. A szép és eleven asszony nagyon szeretett szórakozni. Hiszen oly ritkán járt emberek közé. Szinte senkivel sem érintkezett; az idegen külsejü hölgyet, nagy, mély és révedező szemeivel csak kevesen ismerték. De meg bátran elmondhatjuk, hogy az ura, anélkül, hogy tudott volna róla, bizonyos fokig elhanyagolta. Hiszen a városba való utazásai és üzletei állandóan lefoglalták. Igy hát nem csoda, ha az asszony unatkozott.

Egészen természetes, hogy a férjnek feltünt az asszony szokatlan élénksége és az sem kerülte el a figyelmét, hogy uj norvég barátját felesége szépsége, megnyerő és különös lénye elragadta. Talán féltékeny volt? Aligha. Mert Helmersennel szemben való viselkedésében ebből semmi sem volt észlelhető. A helyzet a következő volt: Helmersen szerelmes volt, az ügyvéd várakozó, az asszony, mint egy pillangó, pajkosan és gondtalanul csapongott a két férfi között.

Hogy a társaságnak egy része a Trinacria szállodából az éjszakának melyik órájában rándult át a Babylon-kávéházba, az nem tünik ki a följegyzésekből. Éjfél körül történhetett, mikor az ünnepély fénye és a hangulat tetőpontjukat érték el. Az ötlet egy francia követségi titkáré volt. Szines lámpiónokkal és tündöklő fáklyákkal vonultak oda. Pajkos kacagással rohanták meg a Babylon-kávéházat; a régi vendégek lelkesedéssel fogadták az ujakat. A

Trinacria-béli társaság is vidáman résztvett a táncban, amelyhez egy pompás kétsoros harmonika szolgáltatta a zenét.

A jókedv általános volt; a ragyogó ötlet mindenkit elragadott. A szük és alacsony helyiség zsufolva volt közönséggel, amely dévajabb és vegyesebb már nem is lehetett.

Szónya asszony is eljött a rendőrtiszttel és az urával. Eleinte igen jól mulatott. De egyszerre csak valami történt.

A szerelmes rendőrtiszt, aki le nem vette a szemét róla, egyszerre csak észrevette, hogy egy tánc közepette megállt, otthagyta a gavallérját és visszavonult a terem legsötétebb szegletébe. Helmersen odasietett. A füstölögve égő paraffinlámpa fényénél látta, hogy elsápadt.

— Menjünk el innen!

— Miért? Hiszen olyan nagyszerüen mulat!

— Nem birom a levegőt, — suttogta az asszony, — megfulladok itt!

Rettentően ideges volt. Felindulását nem tudta elpalástolni és szemei akaratlanul is a füstös terem tulsó sarkában révedeztek. Itt egyszerü faasztalok mellett ültek és ittak a vendégek. Legtöbben a vidám sürgést-forgást figyelték. De az egyik asztalnál ülő két férfi beszélgetve egymáshoz hajolt.

Mikor Helmersen az arcukat meglátta, azonnal megismerte őket. A kék selyemsálas és a cimborája voltak.

Szónya szemeiben félre nem ismerhető rettegés tükrözött.

— Menjünk már!

Helmersen a kijárathoz vezette. Utközben találkoztak a férjjel.

— Fáradt vagy? — kérdezte.

— Igen, — felelt az asszony, — és a dolog most már nem is mulattat. És aztán a levegő... Haza akarok menni.

Az ajtóból a rendőrtiszt még egyszer visszapillantott. A két férfi még mindig beszélgetett. Ugy látszott, mintha Szónya asszonyt és a rendőrtisztet észre sem vették volna.

Mikor az asszony a két ur kiséretében kilépett az ajtón, megborzongott, noha az augusztusi éj nagyon meleg, szinte langyos volt. A félelem teszi, gondolta a rendőrtiszt.

Egészen a kertajtóig kisérte a házaspárt. Az ügyvéd és Szónya asszony bementek a házba; a rendőrtiszt még sétált egyet, erősen elfoglalva avval, amit látott. Élvezte az érlelődő természet szagát és szivét összeszoritotta a fájdalom, mert világosan érezte, hogy szereti Szónya asszonyt és hogy az asszonyt titok kinozza, amelynek természetét ő nem ismeri. Ugy érezte, az asszonyt veszély környékezi.

Mikor az ügyvéd és felesége villájukba érkeztek, Szónya még mindig fáradságról panaszkodott. Még beszélgettek egy keveset az ügyvéd dolgozószobájában. Az asszony a nagy páncélszekrény előtt állt, hogy az ékszereit bezárja, mikor az ügyvéd egy mondat közepén hirtelen elhallgatott és az ablak felé pillantott.

— Nem hallottál semmit? — kérdezte.

Az asszony ránézett.

— Nem.

— Nekem ugy rémlik, mintha valami zajt hallottam volna a kertben, — mormogott az ügyvéd,

— de ugy látszik, tévedtem.

Azután elfogta a munkakedv és a papirjaiba mélyedt.

Gadené a szomszéd szobába ment és meggyujtotta a sötétpiros lámpolnát.

Kisvártatva ujra benyitott a dolgozószobába.

— Dolgozol? — kérdezte.

— Igen, fiam, — felelt az ügyvéd szórakozottan.

Erre az asszony becsukta az ajtót és bő himzett kimonójába bujva a divánra heveredett. Nem aludt. Álmodozó szemekkel nézett a félhomályba.

Ebben az időben a rendőrtiszt a tengerparton ült és a hatalmas vizfelületet nézte, amelyet a hajnal első sugarai pirosra festettek.

Az asszonyra gondolt.

Az ügyvéd a dolgozószobájában ült, állát a tenyerébe támasztotta. Minden csendes volt.

A TÁVIRAT

Mig az ügyvéd villájában teljes csend uralkodott, az ügyvéd buzgón dolgozott, felesége pedig álmodozva hevert a szomszéd szoba divánján, lassan-lassan elhalt a ragyogó ünnepélyek zsivaja. A lángok kialudtak, mind sötétebb és sötétebb lett; ám a sötétségbe lassan belekapott az ébredő nap derengése.

Egyszerre csak az ügyvéd felfigyelt és hallgatózott. Hallott valamit, meghökkent és mozdulatlanul várt egy ideig. Hirtelen felrettent. Igen, most már semmi kétség. Odakünn van valaki. Felkelt, felvette a lámpát az asztalról és az ajtóhoz közeledett. (Itt

közbe kell iktatnunk, hogy dolgozószobája a földszinti három szoba közül a középső volt. Tehát, hogy a kertbe kijusson, előbb keresztül kellett mennie a csukott verandán, ahonnan széles kétszárnyu ajtó nyilt a kertbe vezető nagy lépcsőre.) Az ügyvéd kinyitotta ezt az ajtót és kilépett a lépcsőre. Figyelmesen körülnézett és szólt:

— Van itt valaki?

Semmi válasz.

Az ügyvéd megkisérelte, hogy tekintetével átfurja a sötétséget, de csak a fák sötét és sürü árnycsoportozatát látta. Ujból kiáltott, de mikor nem kapott feleletet, a verandaajtót gondosan bezárta és fejcsóválva visszament a szobába.

Megint az iróasztalához telepedett és most már semmi sem zavarta.

Itt ujból idéznem kell Asbjörn Krag jegyzeteiből:

«Az apacsok odakinn voltak. A fűben hevertek, vagy a villa falainak tövében rejtőzködtek. Vajjon látták-e Gadené ékszereit, mikor a vasszekrénybe zárta őket?»

Másnap ragyogó napsütéses idő volt.

Reggeli után az ügyvéd megint aktáiba temetkezett. Csodálatos, hogyan félre tudott tenni mindent, ha egy ügy érdekelte. Látta ugyan, hogy a felesége unatkozik, tudta, hogy sétálni szeretne, sajnos azonban ez az ügy: a Földbirtokosok Bankjának ügye nagyon sürgős volt.

Ebben a pillanatban megjelent a rendőrtiszt. Ugy jött, mint egy mentőangyal és mikor meghallotta, hogy Szónya asszony sétálni szeretne, lelkesen felajánlkozott kisérőnek. És mig a buzgó jogász aktái fölé hajolt, ők ketten élénk beszélgetésbe merülve

eltüntek a kert verőfényes sétautján.

Az óra kettőre járt, mikor a szobalány táviratott hozott be az ügyvédnek.

Gondoljuk meg, hogy Asbjörn Krag, mikor feljegyzéseit papirra vetette, a különös eseménysorozat egész menetét ismerte már. S igy az egyes jeleneteket egybevethette avval, ami ugyanakkor más helyeken történt. Ezért Asbjörn Krag, mielőtt a távirat érkezését elbeszélte volna, följegyezte, hogy a két apacs egy délelőtti vonattal Kopenhágába utazott. Az egyik rögtön visszatért, mig a másik a városban maradt. A kék selyemsálas apacs visszatért, a másik pont tizenkét óra harminc perckor a kopenhágai táviróhivatalból a következő táviratot küldte Gade ügyvédnek:

«Jöjjön azonnal a városba. Jelenlétére a Földbirtokosok Bankjának ügyében feltétlenül szükség van.»

Ez a távirat az ügyvédet legkevésbbé sem lepte meg. Az illető ügy olyan bonyolult volt, hogy Kopenhágába való kéretését semmiesetre sem találhatta feltünőnek. Elővette a menetrendet, amelyből kitünt, hogy öt óra előtt nem megy vonat Kopenhágába.

Ebéd közben az ügyvéd közölte a feleségével, hogy a városba kell utaznia. Egyuttal telefoni uton táviratot adott fel irodafőnökének, hogy valamivel nyolc óra után az irodában lesz. (Egy pillanatig sem kételkedett benne, hogy a táviratot irodafőnöke küldte.)

— Meddig maradsz? — kérdezte az asszony.

— Csak holnapig, — felelt az ügyvéd. — Amilyen gyorsan csak tehetem, visszajövök!

Az asszony kikisérte a pályaudvarra.

Később, ugy hat óra felé találkozott a rendőr-

tiszttel a tengerparti sétányon és míg az asszony strandszékében ült, a rendőrtiszt lábainál feküdt a homokban és felolvasott a legujabb francia regényből. Figyelt az asszony a felolvasásra? Álmodozott? Mire gondolt? Mindenesetre szivesen volt a férfi társaságában. Lelkiállapotát legjobban evvel az egyszerü mondattal lehetett volna kifejezni: nem unatkozott. Nem tudjuk, mit beszéltek egymással. Csak annyit tudunk: megállapodtak, hogy éjfélkor ujra találkoznak, még pedig az ügyvéd villájában.

Két lehetőségre gondoltunk és Asbjörn Krag följegyzéseiből kitünik, hogy ő mindkét lehetőséget számbavette. Vagy barátunk, a rendőrtiszt ért el sikert udvarlásával, vagy a kéksálas apacsról beszélgettek, és az asszony rászánta magát, hogy elmondja, mi az a titok, ami kinozza és talán a rendőrtiszt segitségét kérte.

Ezalatt az ügyvéd a város felé utazott. A legközelebbi vidéki városig helyivonattal utazott, onnét Kopenhágába gyorsvonaton, ahova nyolc órakor, a rendes időben érkezett meg. Irodafőnöke várta.

Kezdetben általános dolgokról beszéltek, de egyszer csak az ügyvéd az irodafőnök egy kijelentésére felfigyelt és csodálkozva kérdezte:

— Az istenért, hát nem maga küldte a táviratot?

— Micsoda táviratot? — kérdezte az irodafőnök ugyancsak csodálkozva.

Az ügyvéd elismételte a sürgöny szószerinti szövegét és az irodafőnök esküdött, hogy a kérdéses sürgönyt soha el nem küldte. A bank dolgában különben sem történt semmi, ami az ügyvéd jelenlétét szükségessé tette volna. A két férfi egymásra né-

zett és hirtelenében egyikük sem tudta megérteni, hogy itt csak misztifikációról lehet szó. Gondolkodtak egy ideig, nem küldhette-e a táviratot valamelyik iroda, amellyel összeköttetésben állnak, de arra az eredményre lyukadtak, hogy ez az eset nem foroghat fenn. Az ügyvéd megkérte az irodafőnököt, hagyja magára.

Miközben a széken ült, tanácstalanul maga elé meredve egy kép suhant át emlékezetén. Felesége és fiatal norvég barátja, amint a kert napfényben fürdő fái között sétálnak. Az ügyvédnek hirtelen melege lett. Indulatosan felugrott és fel-alá kezdett járkálni a szobában. Különös gondolatok fordultak meg az agyában. Talán mégis lehetséges, hogy bizalmas viszony szövődött közöttük? Ám a következő pillanatban elmosolyodott; nem tudja, nem akarja elhinni! Aztán megint leült és ujból gondolkodni kezdett.

Ha valaki táviratot kap, amely őt egy bizonyos helyről elszólítja és amely hamisnak bizonyul, ugy ez nem jelenthet mást, minthogy egy vagy több személynek érdekében áll, hogy őt erről a helyről eltávolitsák.

Ki az, akinek érdekében állhat, hogy ma este a családomtól távoltartson?

Először a rendőrtisztre gondolt. Azután természetesen Szónyára. De fejcsóválva megint elhessegette magától ezt a gyanut.

Ekkor uj kép bukott fel töprengő agyában.

A VILLA NEM FELEL

Az ügyvéd a telefonhoz sietett és interurban-kapcsolást rendelt. Sürgős beszélgetést kért. Egy pilla-

nat mulva azt a választ kapta, hogy a villa nem felel. Az ügyvéd az órájára nézett. Különös. Hisz épen ebben az időben szoktak vacsorázni. Mit gondoljon? Behivta az irodafőnököt és percekig beszélgettek a különös esetről. Az ügyvéd nem is titkolta az irodafőnök előtt, mennyire nyugtalanitja, hogy nem tud összeköttetést kapni a villával. Legokosabb, ha mégegyszer megkisérlik, gondolták és az ügyvéd ujra felhivta a központot. Most azonban uj meglepetés várta.

Dániában ugyanaz a régi módi és különös berendezés divik, mint Norvégiában, hogy a vidéki telefonhivatalok este egy meghatározott órában bezárnak és ezután lehetetlenség felhivni őket. Az ügyvéd a központtól azt a feletetet kapta, hogy a fürdőhely telefonhivatala az imént zárt be.

— Talán mégis lehetne összeköttetést kapni?

— Teljes lehetetlenség.

— Hát táviratozni lehet-e?

— Nem, azt sem lehet.

Miért nem felelt a villa? — töprengett az ügyvéd. és most ujra megjelent előtte a nyugtalanitó kép: Mikor ma az állomásra ment, egy gyanus külsejü, különös fickót látott a villa felé lopódzni. Gondolkodott, figyelmessé tegye-e rá a feleségét, de aztán mégsem szólt, mert nem akart néki felesleges aggodalmakat okozni. Sötét haju fiatalember volt, feltünő kék selyemsállal a nyakán, aminőt a párisi apacsok viselnek. Olyan fellépése volt, mintha valami titkolnivalója lett volna. Az ügyvéd jól ismerte ezt a tipust, még abból az időből, mikor biró volt. Ismerte a gyanus pillantásokat, az erőltetetten-közömbös mozdulatokat. Ha jól emlékezett, a fickó gya-

nus érdeklődést tanusitott a kertje kerítése iránt. Mikor ő a kertből kilépett, a fickó buzgón nézegette és füzögette a cipőzsinórját. Épen ez a mozdulat volt, amely figyelmét fölkeltette.

Most megint a sürgönyre gondolt. Ha azért küldték, hogy őt hazulról eltávolitsák, ezt csakis azon okból tehették, mivel betörést terveztek a villába, amelyben különböző értékes dolgokat őrzött. Többek között a felesége drága ékszereit, amelyeket a tegnapi ünnepélyen viselt.

Most megint eszébe jutott a különös zörej, amelyet tegnap este a kertben hallott. Felesége ép a nagy páncélszekrény előtt állt, hogy az ékszereit elzárja. Ugy rémlett, mintha valaki járna a kavicson. Állt ott valaki és kémlelődött? Látta az ékszereket? Az ügyvéd idegessége nőttön-nőtt. Ő távol van a villától, a felesége egyedül van otthon. A cselédek a ház másik végében alusznak és a telefon, — a telefon, nem működik. Rettenetes izgalom vett erőt rajta.

— A menetrendet! — kiáltotta.

Az irodafőnök, aki megértette, hogy valami rendkivüli dolog történhetett, sietve hozta a menetrendet. Kitünt, hogy épen néhány perc mulva indul egy vonat. Az ügyvéd gyorsan autóért telefonált és anélkül, hogy az irodafőnöknek magyarázatot adott volna, beugrott és az állomásra robogott. A perronra rohanva épen jókor érkezett, hogy a vonatot az utolsó jelzőpózna mellett elsiklani lássa. Lélekszakadva, képéből kikelve állt ott. Most mit tegyen?

Egy pillanatig sem volt kétségben aziránt, hogy mindent meg kell kisérelnie, hogy a fürdőbe kijusson. De hogyan? A menetrend, amelyet ujból elő-

vett, csak megerősítette, hogy aznap este már több vonat nem indul. Az a gondolat, hogy veszély fenyegeti őket, időközben még jobban megerősödött benne. Elhatározta, hogy mindent megkísérel, csakhogy hazajuthasson. Az állomás előtt egész raj automobil várakozott. Az egyik különösen bizalmatkeltő volt. Nagy hosszu kocsi volt és jó erősnek látszott.

Odament a soffőrhöz és megkérdezte:

— Mikorra lehet a Trinaczia-fürdőben?

A soffőr fürkészően nézett rá.

— Hosszu ut, — felelt habozva.

— Mindegy, — mondta az ügyvéd. — Azt kérdeztem, mikorra lehet ott.

Ugy látszott a soffőrnek nincs valami nagy kedve az utat megtenni.

— Borzasztó sok baj éri a kocsit az ilyen országuton — mondta — de meg nagyon sötét is van. Drága utazás lesz!

— Milyen drága?

— Száz koronán alul nem tudom megcsinálni.

— Ha százötven koronát kap, mikorra érhet oda?

A soffőr arca megélénkült.

— Hallo, — mondta és leugrott a kocsiról, — ha pénzt kereshetek, nem mondok nemet. Ha százötven koronát ad, pont egy órakor ott leszek.

Az ügyvéd a szomszéd kocsira pillantott.

— Késő, — mondta.

— Gyorsabban is mehetnék, de...

— Mi az a de...

— Megbirságolnak, és a kocsi is tönkremehet.

Az ügyvéd elővette a névjegyét, a soffőrnek adta és szólt:

— Vállalom a kockázatot a kocsiért, a birságot pedig megfizetem.

Egyuttal néhány bankjegyet nyomott a soffőr tenyerébe. Ez eldöntötte a dolgot.

— Jó, — mondta a soffőr — igyekezni fogok, hogy tizenkettőre ott legyek. — Felszállt a kocsira és megfogta a kormánykereket.

Kisvártatva az autó már az országuton robogott. A járókelők megfordultak, utánanéztek és elcsodálkoztak a roppant gyorsaságon. Néhány rendőr följegyezte az autó számát.

Mialatt Kopenhágában ezek történtek, a fürdőhelyen teljes nyugalom uralkodott és semmi különös nem történt.

A komor «Babylon kávéház» egész délután csendes volt és nyugalmas. Az emberek, akik oda szoktak járni, nyilván fáradtak voltak a tegnapi gyönyörök után. A gazda unatkozva járt-kelt és fürkészve várta a vendégeket. Végre estefelé betévedt néhány vendég, azok közül, akik a megelőző napon is ott jártak. A két idegenkülsejü férfi volt. Ugy látszik, mindketten a vonattal jöttek, mert közvetlenül a vonat érkezése után állitottak be a kocsmába. Valójában csak egyikük érkezett a vonattal, a másik elébement: a kéksálas férfi és a társa. Az egyik sarokban csendesen letelepedtek és pálinkát rendeltek. Ugy látszott, fontos tárgyalnivalóik voltak, mert nagyon halkan beszéltek. De a gazda azért észrevette, hogy valami furcsa nyelven beszélnek, amely se dán nem volt, se svéd, se német, hanem arra a nyelvre emlékeztetett, amelyet a bevándorolt lengyelek beszélnek.

Közben telt-mult az idő. A két lengyel fizetett,

fölkelt és elment. Tizenegy óra volt. A rendőrtiszt szállodai szobájában ült és számlálta a perceket. Az ügyvéd automobilja őrült gyorsasággal száguldott a sötét és elhagyott országutakon. Az óra tizenkettőre járt. Közeledett az éjfél. A rendőrtiszt távozott a hotelszobából. A villában már nyugvóra tértek a cselédek. Gade asszony budoárjának ablakán kivilágított a sötétpiros ámpolna. Az ügyvéd autója pedig a messzi országutakon robogott.

VALAKI JÖN

Az ügyvéd mind idegesebb lett és az az érzés, hogy tehetetlen, csaknem megőrjitette. Felindult állapotában mindenféle rémképekkel gyötörte magát. Eszébe jutott, hogy egy francia ujságban olvasott egyszer egy ilyen támadásról, aminőt elképzelt. Egy magányos helyen történt és az asszony egyedül volt otthon. De volt telefonja és Párisban levő urát pillanatról-pillanatra értesithette a betörés lefolyásáról, a rablók megjelenéséről, mig végre le kellett tennie a hallgatót, mert a gyilkosok megtámadták. Ilyesmit éljen át? Szegény, meggyötört ember egyre hajszolta a soffőrt és a soffőr, aki megértette, hogy valami nagyon fontos dologról van szó, az őrületig fokozta a kocsi tempóját.

Az autó most már ismerős vidéken robogott. Ez itt az erdő, amely a fürdő szállodáját körülveszi. Az ügyvéd az égő autólámpához hajolt és az órájára nézett. Még husz perc hiányzott az éjfélből. Bizonyos, hogy tizenkettő előtt ott lesz, talán már háromnegyedkor.

Ekkor baj történt.

Az ut egy hajlatánál az autó kisiklott és az árokba fordult.

Nagyon erős kanyarodó volt és a soffőr a menetsebességet jelentékenyen szökkentette. Ha az eddigi gyorsasággal száguldott volna, minden bizonnyal szerencsétlenség történik. Igy azonban nagyobb baj nem esett, minthogy az ügyvéd a puha hangába repült, a kormánynál ülő soffőr pedig bordáját törte. Az ügyvéd a következő pillanatban megint talpon volt.

A soffőr jajgatott és bosszus arccal vizsgálgatta, mi baj történt.

— Átkozott história — jelentette egy pillanat mulva — egy óráig is eltart, mig tovább mehetek.

Az ügyvéd gondolkodott egy pillanatig.

— Akkor gyalog megyek, — mondta. — Jöjjön utánam az autóval, amilyen gyorsan csak tud! A fehér villában lakom; a magas vasrácsról ráismerhet. — Azután rohanvást sietett a sötét erdőn át.

Szónya asszony idegesen járt fel-alá a budoárjában. Az óra tizenkettőre járt. Hallgatózott, vajjon mindenki lefeküdt-e. Egy hang se hallatszott az egész villában. A szép fiatal asszony izléses estélyi toálettot öltött, testhezálló sárga ruhát, amely nyulánk és elegáns alakját kiemelte. A szobában mindent ugy rendezett el, mintha tetszeni akarna annak, akit várt. A vörös ámpolna sajátságos világosságot árasztott a homályos szobában. A kis sárgaréz-asztalon a diván mellett egy kisebb lámpa állt, egy kis japáni lámpa, amelynek lángja egy cédrusfaserpenyő alatt égett bágyadtan, különös tömjénszagot árasztva.

Az asszony, mint mondottuk, ideges volt. De miért? Talán megbánta, hogy a fiatal norvégnak megengedte, hogy meglátogassa, vagy azért volt ideges, mivel fel akarta fedni a titkot, amelyet eddig egyedül hordozott? Folyton az órára nézett. Nemsokára itt kell lennie. Nyugtalansága nőttön-nőtt. Megigérte, hogy a verandaajtót nem zárja be, csak betámasztja. Talán mégis jobb volna, ha bezárná? Éppen készülőben volt, hogy megtegye, mikor lépteket hallott. Biztosan az lesz, akit várt.

Még egy utolsó pillantást vetett a tükörbe, azután leült a divánra és félig nyugvó helyzetben hátradőlt. Mosolygott és a mosolya kíváncsi volt és egyben várakozó. Ugy feküdt a divánon, hogy háttal volt az ajtónak és a belépőt nem láthatta. A lépések közeledtek. Az érkező már a szomszéd sötét szobában járt. Most megnyomta a kilincset, az ajtó kinyilt. Az asszony még mindig mosolyogva feküdt ott.

Azután lassan hátrafordult és kinyujtotta a kezét. A mosolya azonban hirtelen megmerevedett. Iszonyu sápadtság költözött az arcára. Az alak, aki az ajtóban állt, nem az volt, akit várt. Az ura volt. Fölugrott és mereven bámult rá, mint valami jelenésre. A férfi mozdulatlanul állt az ajtóban és zihálva lélekzett. A sok futás és az indulat, hogy az asszonyt ebben a ruhában és vörös világitás mellett látja, oly hevesen megdobogtatta a szivét, hogy mozdulni sem tudott. Csak nézte az asszony csodálkozó, csaknem rémült arcát.

— Kit vársz? — hörögte rekedten.

Szónya asszony fölkelt és az ura felé fordult, de nem felelt.

Az ügyvéd megismételte a kérdést; ezuttal tisztán, világosan és fenyegetőn:

— Kit vársz?

Ha az asszonyt nem lepik meg oly hirtelen, ha ideje lett volna gondolkodni, akkor talán nyiltan és becsületesen megvallja: «A fiatal norvégot várom.» És megmagyarázza az urának, hogy egy bizonyos ügyben a rendőrtiszt segitségét akarta kérni. De nem ezt tette.

— Senkit se várok, — mondta.

Még tiz perc hiányzott a tizenkettőből.

Az ura hosszan nézett rá és az elkövetkező csendben az asszonynak volt ideje, hogy bevallja magának: ostobán cselekedtem. Mindent el kellett volna mondanom; a férj meg ezt mondta magában: Hazudik.

Az ügyvéd még mindig az ajtóban állt. Kezével a szobára mutatott és szólt:

— Hiszen látom, hogy előkészületeket tettél.

Most az asszony egy ugrással mellette termett. Egész testében reszketett. Megértette, hogyha még meg akar menteni valamit, gyorsan kell cselekednie. Az ura mellére borult. Az ügyvéd azonban mozdulatlanul állt: nem fogadta el a gyöngédségét. Az asszony esküdözött, hogy senkit sem vár. Hogy a szobát igy elrendezte, hogy a lámpát meggyujtotta, hogy ünnepiesen felöltözött, mindezt csak szeszélyből tette.

— Talán nem értesz meg, — mondta, — de megpróbálom, hogy mindent megmagyarázzak. Unatkozom, borzasztóan unatkozom. Tudod, mi az: unatkozni? Hiszen ugyszólván sohasem vagy mellettem. És ha már itt vagy, egész idő alatt a papirjaiddal

foglalkozol, örökké csak a papirjaiddal. Mivel töltsem az időmet? Ma este is fel-alá járkáltam az üres szobában, és nem tudtam, mivel üzzem el a gondjaimat. Még csak könyveket sem hoztál. Oly borzasztóan elhagyottnak éreztem magam. Ekkor jutott eszembe ez a játék. Ez az egész. Megértesz?

A férj ránézett. Az asszony szemeibe könnyek gyültek. Egész testében reszketett. A férj magához szoritotta és fejét a vállára hajtotta.

— Elhanyagoltalak, szegény kicsikém?

Az asszony érezte, hogy győzött, de csak egy pillanatig. Nyugtalan tekintettel pillantott a könyörtelenül ketyegő órára. Még nem volt tizenkettő.

A rendőrtisztre gondolt.

— Csak meghallaná a hangunkat, csak meglátná a függönyön az árnyékunkat és visszafordulna!

Ekkor azonban óvatosan kinyitották a verandaajtót. Valaki bejött a szobába. Az asszonyon hideg borzongás futott végig. Minden elveszett.

A KÉK SÁL

Szónya asszony idegei a pattanásig feszültek. Hallotta a lépteket a verandán és ebben a pillanatban csaknem elájult az ijedtségtől. Semmi másra nem gondolt, csak arra, hogyan titkolhatná el az ura előtt a rendőrtiszt érkezését. Hogy hallgatózni ne tudjon, görcsösen átkarolta és tenyerével betapasztotta a füleit. De mindez hiába volt, mert most éles hang tolakodott be hozzájuk. Egy ajtó nyikorgása.

Ezt a zajt a férj is meghallotta.

Mintegy megbabonázva meredt az ajtóra, amelyet a vastag függönyök eltakartak. Lehetséges lenne? Hát a felesége mégis rászedte volna?

Most motozó zaj hallatszott a közelből. Mintha kulcsot dugtak volna egy zárba.

Az ügyvéd olyan erővel lökte el magától Szónyát, hogy csaknem a japán lámpának szédült. Azután fenyegetőn közeledett feléje. Borzasztó volt az arcára nézni.

— Hát mégis, — kiáltott, — hát mégis rászedtél? Kit várasz?

Az asszony zavartan rázta a fejét. Felelni akart, de nem jött szó az ajkára; közeledni akart az urához, de nem volt hozzá bátorsága.

A szoba közepén állott, egész testében reszketve.

— Majd én megmutatom neked, — mondta a férfi, és a hangja fojtott volt és rekedt, — hogy a becstelenekkel, akik betörnek a házamba, el tudok bánni!

Szónya asszony jól ismerte az urát. Tudta, hogy most már nem képes elhallgattatni. Mély zavarában és tanácstalanságában térdre vetette magát előtte. A haja felbomlott és lefolyt a testére. Mindkét karját feléje nyujtotta. Ám a férfi csak állt nyugodtan, egészen nyugodtan és vizsga szemmel nézte őt. Éppen ez a nyugalom volt, ami az asszonyt legjobban megrémitette és megborzongatta.

— Mindent megmagyarázok, — suttogta szivreható és sirástól elfulladt hangon. — Hidd el, csak szerencsétlen félreértés az egész. Adj időt, hogy az összefüggést nyugodtan elmondhassam. Egészen megzavartál a kegyetlen fagyosságoddal. Csak egy pillanatig hallgass ide!

Most ujra lépések hangzottak a közelben. Valaki járt a puha szőnyegen.

A férj fagyossága ijesztő volt.

— Csendesen, — suttogta.

Meredten nézett az ajtóra, de se az ajtó, nem nyilt ki, se a függönyök nem mozdultak.

Az ügyvéd körülnézett. Fegyvert keresett.

— Csak azt sajnálom, — suttogta iszonyu komolysággal, de oly halkan, hogy a felesége is alig érthette, — csak azt sajnálom, hogy a revolverem a városban felejtettem. No, de már látok is egy kitünő fegyvert!

Nagy, sulyos ezüst gyertyatartót vett fel a tükörasztalról.

— Megállj csak, kedvesem, — folytatta, — mintha csak magában beszélne — majd megtanitalak, hogy bánnak el az olyan emberekkel, akik éjszaka betörnek a jóbarátjuk házába!

Az ajtó felé tartott és a gyertyatartót fenyegetőn forgatta izmos kezében.

A felesége azonban egy ugrással mellette termett és belekapaszkodott a kabátjába.

— Ne menj be, ne menj be, — suttogta a fülébe, kétségbeesett rémülettel.

Az ügyvéd nem felelt. Csak mosolygott szivtelenül és elszántan. Tudta, mit akar. Már az ajtóban állt. Félrehuzta a függönyt és felrántotta az ajtót. Szónya asszony fölsikoltott.

Az ügyvéd megdöbbenve állt meg a küszöbön.

A férfi, aki a szobában állt, nem az volt, akire számitott. Nem a rendőrtiszt.

Hanem a kék selyemsálas férfi.

Az ügyvéd arcán tanácstalanság és zavarodott-

ság ült ki. A következő pillanatban azonban összeszedte magát és ösztönszerüen arra gondolt, hogy a feleségét megvédelmezze. Ezt a nemes hangulatot a sálas férfi fenyegető magatartása idézte fel benne.

A nyitott ajtóban állt, amely Szónya asszony budoárjából a dolgozószobába nyilt. Kezében a nagy sulyos ezüst gyertyatartó. Szónya asszony a lábai előtt hevert és átkulcsolta a térdeit. A fejét leszegte, ugy, hogy arca a karjaiba volt temetve.

A veranda-szoba ajtaja nyitva volt, de a vastag, zöld függöny eltakarta a nyilást.

Az idegen a páncélszekrény előtt állt; az asztal és a szekrény között.

Az asztalon különféle betörőszerszámok hevertek, néhány nagy acélfuró, és fogó, amelyek a tolvajlámpa fényében, amely szintén ott állott, vakitóan megcsillantak.

Egyik furója a pénzszekrény tömör ajtajába volt ékelve.

Jobbkezében egy browning-revolvert tartott, amellyel a feléje igyekvő férjre célzott.

Az ügyvéd ugy viselkedett, ahogy hasonló helyzetben minden becsületes ember viselkedett volna: felesége és a revolvercső közé állt.

Csaknem egy perc telt el, anélkül, hogy bármelyik részről csak egyetlen szó is esett volna. Az ügyvéd a betörőt nézte, a betörő az ügyvédet. Gade Aage bátor ember volt. A betörő fenyegető és ellenséges tekintetét szemrebbenés nélkül állta.

— Ki maga és mit keres a házamban? — kérdezte az ügyvéd hidegen.

Ez a kérdés persze semmi hatással nem volt a betörőre. Még annyi fáradtságot sem vett magának,

hogy válaszoljon rá. Mindössze ennyit mondott:

— Tegye le azt a gyertyatartót!

Szavait a revolver megfelelő mozdulatával tette nyomatékosabbá.

És mivel az ügyvédnek, ugy látszott, nem volt szándékában, hogy a felszólításnak engedelmeskedjék, még egyszer megismételte:

— Tegye le azt a gyertyatartót!

A karos gyertyatartó most a földre koppant. A férj teljesen fegyvertelen volt.

Ebben a pillanatban a budoárban tizenkettőt ütött az óra.

A HARMADIK

Mikor a betörő látta, hogy az ügyvéd fegyvertelen, a revolvert letette maga mellé az asztalra, de oly közelre, hogy bármikor elérhette a kezével.

Ugy látszik, nem is volt különösebben meglepődve, mikor beléptek. A mestersége valószinüleg hozzászoktatta az előre nem látott eseményekhez. Hidegvérrel gondolkodott, hogyan intézheti el legjobban a dolgot. Hiszen revolvere van. Törjön utat magának ki a villából, fegyverrel a kezében? A következő pillanatban megint a pénzszekrényre esett a tekintete. Az arca megrögzöttséget, elszántságot tükrözött. Ugy látszik, föltette magában, hogy a betörést mégis végrehajtja.

A revolver után nyult és fenyegetőn az ügyvédre irányitotta, aki meg se moccant és még csak nem is hunyoritott.

— Meg ne moccanjon! — mondta.

Az ügyvéd, aki tisztán látta, hogy itt semmiféle

ellenmondás nem segít, csak bólintott. De mert okos ember volt, ugyanekkor ezt gondolta: Ha beszélgetésbe elegyedhetnék vele, ezáltal sokat nyernék.

Tréfás hangot ütött meg és így szólt:

— Kívánja talán, hogy segítsek?

A betörő azonban nem volt tréfás kedvében és csak ennyit felelt:

— Meg ne mozduljon, meg ne mozduljon!

Idegenszerű kiejtéssel és kemény, kellemetlen hangon beszélt. De a szemei még kellemetlenebbek voltak. Szigoruak, hidegek és fürkészők. Ezek a szemek nem sok emberiességre mutattak... A részvétnek és nyájasságnak legkisebb szikrája sem volt bennük. Csak számítás és nyugtalanság. Akinek ilyen szemei vannak, attól semmi kíméletet nem várhat az ember.

Az idegen a revolvert lassan megint letette az asztalra, de az ügyvéd egy önkéntelen mozdulatára ujból utána kapott. Az ügyvéd ezt a gondolatot vélte leolvasni a betörő arcáról: talán mégis az lenne a legokosabb, ha elsütném? De nem tette; ujból a szekrénnyel kezdett foglalatoskodni. A hosszu furó mind mélyebben és mélyebben vágódott be az acélba.

Egyetlen rövidke perc alatt három lyukat furt. Az ügyvéd minden pillanatban várta, hogy a zár felpattanjon. Igazán nehezére esett, hogy mindezek mellett megőrizze a nyugalmát. De minden, még oly kis mozdulatára a másik rögtön a revolver után kapott. Az ügyvédnek bőségesen volt oka bosszankodni, hogy a revolverét, amely Kopenhágában volt az iróasztala fiókjában, miért nem hozta magával. Egyszerre csak megvillant az agyában, hogy a felesége rendkivül különösen viselkedik. Meg se mozdul. Megérintette a haját.

— Ne mozdulj, az Istenért! — suttogott az asszony. — Hadd vigye el az ékszereket!

A betörő is meghallotta a suttogást és fölnézett. Tekintete ezuttal az ügyvédről a lábai előtt fekvő asszonyra siklott. Azután megint a munkájához látott.

— Milyen gyönyörű haja van, — mondta, mintegy magának, — milyen gyönyörű haja...

Úgy látszik, Szónya asszony szép haja tényleg nagy hatással volt rá, mert több izben is hátrafordult és fürkészőn nézett az asszonyra.

Mikor az ügyvéd ezt a tekintetet látta, különös vágya támadt, hogy a gonosztevőre rohanjon és torkon ragadja.

Három—négy perc telt el így és a szobában más hang nem hallatszott, csak a furó finom zöreje.

Ekkor történt valami, ami az ügyvédet megdöbbentette és meglepte, feleségét pedig megremegtette.

A külső veranda ajtó halkan megcsikordult.

A gonosztevő azt hitte, hogy a zaj az ajtóban levőktől ered és fenyegetően felemelte a karját.

De mikor látta, hogy az ügyvéd mozdulatlanul áll, megint a pénzszekrény fölé hajolt.

Most valaki félrevonta a verandaszoba zöld függönyét és nesztelenül közelebb lépett.

A rendőrtiszt volt.

Az ügyvéd a budoárba nyíló ajtóban állt, felesége a lábai előtt feküdt. Az ügyvéd arccal a verandaszoba felé fordult. És itt állt a rendőrtiszt.

A betörő a szekrénnyel bibelődött. Hol a páncélszekrényre nézett, hol az ügyvédre és a széphaju hölgyre. A rendőrtisztet nem láthatta és nem is hallhatta, mert Helmersen teljesen nesztelenül lépkedett

a szőnyegen.

A betörő folytatta munkáját.

Az ügyvéd és a rendőrtiszt csak álltak ott és egymásra néztek. A rendőrtiszt szemtől-szembe állván ügyvéd barátjával, derekasan megzavarodott.

Az ügyvéd észrevette, hogy rendkivül kényes helyzetben van, amelyben minden önuralmára és rávaszságára szüksége van. Legjobban azt szerette volna, ha a gyertyatartót fölveheti és a rendőrtiszt fejéhez vághatja. De volt oly értelmes, hogy belássa: ez a sport az életébe kerülhetne.

Ehelyett tehát nyugodtan állt ott s csak a szemei beszéltek.

Mivel ugy látszott, a rendőrtiszt nincs tisztában a helyzet veszedelmességével, az ügyvéd szántszándékkal megmozdult. Erre a betörő felnézett és a revolver után kapott.

— Csak folytassa nyugodtan! — szólott az ügyvéd. — A hatalmában vagyok.

— Hallgasson! — sziszegett a tolvaj és a revolvert visszatette az asztalra.

Ebből a rendőrtiszt megértette a helyzetet.

Lassan, elővigyázatosan az asztalhoz lopódzott. A betörő háttal fordult feléje, különben is el volt mélyedve a munkájában, nem látta. Végre annyira megközelitette az asztalt, hogy elérhette a betörő revolverét. Kinyujtotta a kezét és a fegyvert megragadta.

A betörő hátrafordult, de már megkésett. A saját revolvere szegeződött rája.

— Ha megmozdul, lőjje le! — kiáltott az ügyvéd.

A betörő egyik férfiről a másikra nézett.

Végül Szónya asszony arcára siklott a tekintete.

Hirtelen összerezzent és elképedve, szinte eszméletlenül dadogta:

— Istenem, hiszen ez ő!

AZ ÜGYVÉDNÉ TITKA

Mi történt a betörővel? Egy pillanatra egészen megfeledkezni látszott a két férfiről. Éles, szurós szemeit le nem vette Szónya asszonyról.

— Ő az... ő az... — ismételte suttogva.

A betörőnek ez a különös viselkedése meghökkentette a két férfit. A rendőrtiszt tétovázva leereszte a fegyvert...

Ami Szónya asszonyt illeti, ő is rendkívül különösen viselkedett. Csak egy pillanatra fedte föl az arcát, aztán megint a kezeibe temette. Mintha csak félt volna az idegen szeme közé nézni.

Mikor az ügyvéd észrevette, hogy a rendőrtiszt karja elernyed, rákiáltott:

— Vigyázzon, az Istenért! Nem látja, hogy a fickó csak komédiázik!

Azután a betörőhöz lépett.

— A kocka megfordult. — mondta. — Talán most hajlandó lenne megmondani, mit keres ebben az időben a lakásomban? — Oly izgatott volt, hogy fel sem tünt neki, milyen értelmetlen a kérdése.

Az idegen nem felelt. Hol az ablakra, hol az ajtóra nézett.

De a rendőrtiszt, kezében a revolverrel, elállta az utat.

A másik oldalon az ügyvéd állott, aki most

megint fölvette a gyertyatartót.

— Lőjjön... ha megmoccan, lőjjön...

A betörő, mit tehetett egyebet, megadta magát.

— A hatalmukban vagyok, — mondta.

Még így: tehetetlenül és fegyvertelenül is, fenyegetően festett. Volt valami kihívó a kétségbeesettségében, valami arcátlan és ingerlő izmos alakjában.

A rendőrtiszt most oly szorosan a betörő mellé lépett, hogy az csak karhossznyira volt a revolver csövétől.

— Ügyvéd ur, — mondta a rendőrtiszt, — hozzon egy jó vastag kötelet! Én majd azalatt vigyázok rá!

Az ügyvéd eltünt és a következő pillanatban már hozta is a kötelet.

— Meg tudja kötözni? — kérdezte a rendőrtiszt.

Az ügyvéd bólintott. A megkötözés fortélyait még biró korából ismerte.

A betörő, ugy látszik, a menekülés minden reményéről lemondott, mert ellenállás nélkül engedte magát megkötözni.

A rendőrtiszt átadta a revolvert az ügyvédnek.

— Megyek segitségért, — mondta. — Addig vigyázzon rá!

Mikor a rendőrtiszt eltávozott, Szónya asszony is elhagyta a szobát. A budoárjába ment. Nem zárta be az ajtót, de az összehullott ajtófüggönyök láthatatlanná tették.

Az idegen utánanézett. Mikor az asszony a szomszéd szobában eltünt, halkan ezt kérdezte az ügyvédtől:

— A széphaju hölgy a felesége?

A revolver fenyegetően megvillant az ügyvéd kezében.

— Fegyencekkel nem szoktam társalogni! Egészen másként szoktam elbánni velük. Börtönbe juttatom őket.

A betörő mosolygott.

— Az országnak ezen a vidékén is vannak börtönök?

Az ügyvéd megértette, hogy a gonosztevő menekülésre gondol és elhatározta, hogy amilyen gyorsan csak lehetséges, Kopenhágába fogja szállittatni. Ez az ember sokkal veszedelmesebb, semhogy az egyszerü falusi tömlöcben jó helyen lenne.

A rendőrtiszt a helység két rendőrének kíséretében tért vissza. A betörő készségesen belenyugodott, hogy elvezessék. Az ügyvéd keményen meghagyta a rendőröknek, hogy a legszigorubban őrködjenek felette.

A két ur most magára maradt. Egymásra néztek. Az ügyvéd még mindig a revolverrel a kezében állott. A rendőrtiszt a fegyverre pillantott és megvonaglott az arca.

— Egészen érdekes élmény volt, — mondta.

— Igaza van, ritkán értem meg ilyen változatos estét. De kérdezni szeretnék magától valamit. Hogy kerül ide?

— Eszembe jutott valami, — felelt a rendőrtiszt kitérőn. — Nézzük csak meg, meg van-e töltve a revolver?

Az ügyvéd megvizsgálta a revolvert és kifordította a dobját.

— Az összes üregei meg vannak töltve. És micsoda nagy kalibere van!

— Akkor boldogok lehetünk, hogy a dolog így folyt le, — jegyezte meg a rendőrtiszt halkan.

— Magának köszönhetjük. De erről eszembejut valami.

— Mi?

— Amit már az imént is bátorkodtam kérdezni: hogy kerül maga ide?

— Hogy kerülök ide? Megmondom, — felelt a rendőrtiszt. — A nyomokat követtem.

— Micsoda nyomokat?

— A betörő nyomait.

Az ügyvéd gondolkodott egy pillanatig. Azután a budoár ajtajához ment és benézett. Szónya asszony a divánon feküdt. Úgy feküdt ott, mintha aludnék. Az ügyvéd becsukta az ajtót és összehúzta a függönyöket. A rendőrtiszt érdeklődéssel kísérte ezeket a rejtélyes előkészületeket. Az ügyvéd még mindig kezében tartotta a revolvert. Az arca feltűnően nyugodt és hideg volt, de a szemeiben égő tűz világított.

— Mit ért azalatt, hogy a betörő nyomait követte?

— Igen különösen kérdi, de azért mégis felelek Önnek. Tudja, úgy-e; voltam olyan szerencsés, hogy egy kis szolgálatot tehettem a feleségének. Megoltalmaztam két apacstól, akik koldultak tőle, de nyilván gonoszabb dolgot forgattak a fejükben?

— Tudom.

— No jó. Ma este észrevettem, hogy e két apacs közül az egyik, feltűnően sokat settenkedik a háza körül. És mikor kevéssel tizenkettő előtt erre sétáltam, a másik apacsot is megpillantottam. A rácskapu előtt állt és kémlelődött. A dolognak olyan szine volt, mintha őrt állana. Gyorsan feléje tartottam,

erre megfutamodott. Épen utána akartam szaladni, mikor észrevettem, hogy a kapu nyitva van. Ezt gyanusnak találtam. Hiszen tudtam, hogy Ön, ügyvéd ur, a városban van. A kert homokjára esett a tekintetem, amelyen elmosódott lábnyomokat láttam. Követtem a nyomokat; a házba vezettek. A többit tudja. Ennyi az egész. Egyébként tudhatja, hogy a rendőrséghez tartozom; ha elfeledte volna, ime a jelvényem.

A rendőrtiszt megmutatta a krisztániai rendőrség csillogó jelvényét.

Az ügyvéd letette a revolvert.

— Késöre jár az idő, — mondta — holnap látjuk egymást. Ha kissé különösen viselkedtem, gondolja meg, mennyi izgalmon mentem keresztül és mennyire ki vagyok merülve.

A rendőrtiszt elbucsuzott és elment. Az ügyvéd a budoárba sietett. A felesége még mindig a divánon feküdt. Letérdelt előtte.

— Bocsáss meg, — kérlelte. — Meg voltam zavarodva, nem tudtam, mit teszek!

Az asszony fölvetette a szemeit. A férfi visszahökkent.

— Istenem, — suttogta — milyen rettenetes félelem tükröződik a szemedben!

Az asszony hallgatott.

— Mitől félsz, Szónya? — kérdezte a férj egyre növekvő aggodalommal. — Mire gondolsz? Felelj, Szónya!

A BETÖRŐ MEGSZÖKIK

Mindez az augusztus 27-re virradó éjszakán történt. Azt hiszem érthetőnek fogják találni, hogy a

rendőrtiszt ezen az éjszakán nyugtalanul aludt. Mikor másnap a reggelihez lement, azt várta, hogy az egész előkelő hotel róla fog beszélni.

Leült, hogy megreggelizzék és az ujságjába temetkezett. Csodálkozott rajta, hogy egyetlenegyszer sem hallja a nevét. Viszont Gade Aage ügyvédről hangosan beszéltek.

Mikor a rendőrtiszt ezt a nevet hallotta, összerezzent. Ekkor a szomszéd asztalnál pár szót ejtettek el, amely elsápasztotta. Valami gyilkosságról beszéltek.

A rendőrtiszt ismerte a társaság néhány tagját, fölkelt tehát és odament hozzájuk.

— Ugy hallottam, mintha Gade ügyvéd nevét említették volna, — szólott. — Csak nem történt valami szerencsétlenség?

Borzasztóan megijedt és alig tudta palástolni az izgatottságát. El volt készülve a legrosszabbra.

— Meggyilkoltak egy embert az erdőben.

— Ki a meggyilkolt?

— Senkisem ismeri; sportembernek látszik.

— Hát Gade ügyvédnek mi köze a bűntényhez?

— Nem tudjuk. A rendőrség azt hiszi, hogy ismernie kell a gyilkost, mert a meggyilkolt zsebében egy cédulát találtak, amelyre az ügyvéd neve volt irva!

— Hogyan gyilkolták meg?

— A mellébe lőttek.

— Hol történt a gyilkosság?

— Az erdőben, a Gade villája előtt elhaladó uton. Egy tejhordó fiu akadt rá. Fejjel az árokban feküdt. A fiu föltette a kocsijára és a rendőrségre vitte. Különösképen már mind a két rendőr talpon

volt, noha még csak hat óra lehetett.

— Biztos, hogy meghalt az illető?

— Körülbelül. Igaz ugyan, hogy mikor a rendőrségre vitték, még volt benne valami élet, de az orvos, azt mondta, semmi remény sincs rá, hogy felépül.

— Hátha öngyilkosságot követett el?

— Nem, nem. Revolverrel lőtték le, nála pedig nem volt revolver.

Helmersen anélkül hogy reggelijét befejezte volna, a rendőrségre sietett. Útközben uj meglepetés várt rá.

Mikor Gade ügyvéd villája előtt elhaladt, ez épen akkor lépett ki a kapun, az egyik rendőr kíséretében. Az ügyvéd egészen ki volt kelve a képéből; a szegény rendőr meg feldultabbnak látszott.

Mikor az ügyvéd norvég barátját megpillantotta, odaintette magához.

— A kellemetlenségeink még mindig nem értek véget, — mondta. — Hallotta már?

— Hogy egy embert meggyilkoltak? Igen. De nem értem, mennyiben tartozik ez ránk.

— Nem, nem, nem is erre gondolok. Hallotta mi történt éjszakai barátunkkal?

— Nem; remélhetőleg hüvösre tették!

— Jöjjön, — mondta az ügyvéd — sietünk. Útközben mindent elmondok. A kéksálas férfi nem is volt tömlöcben.

A rendőrtiszt arca mérhetetlen csodálkozást fejezett ki.

— Nem értem, — mondta, — hiszen elfogtuk és megkötöztük.

— Ugy van, de mégsem került a tömlöcbe. Sajnos ez az igazság.

Itt a rendőr is beleszólt a beszélgetésbe:

— Evvel az eggyel még csak elbirtunk volna, de a két gazfickó együtt, ez már sok volt.

— Képzelje csak, a másik gazemberről, aki kint őrt állott és mikor magát látta, megfutamodott, egészen megfeledkeztünk, — mondta az ügyvéd. — Természetesen itt settenkedett a villa körül, hogy láthassa, mi történik a társával.

— Hátulról támadott meg bennünket, — mondta a rendőr. — A kollégámat egyetlen ökölcsapással a földre teritette. Rettenetes ütés volt, még mindig kábult tőle. Magamra maradtam és ők ketten voltak ellenem. Nem birtam velük. Az egyiknél revolver is volt. Megfutottak és eltüntek az erdőben.

A rendőrtiszt megállt.

— Nem-e az egyik bandita a meggyilkolt?

— De hiszen az én nevemet találták a zsebében.

— Egy okkal több, hogy ezt higyjem, — felelt a rendőrtiszt. — Talán azért irta fel a nevét és a cimét, mert a betörés miatt volt rá szüksége.

Az ügyvéd elgondolkodott és hallgatott. A hamis sürgönyre gondolt. Ha a banditák adták fel — és eziránt nem lehetett többé kétség — valószinü volt, hogy egyikük a zsebében hordhatta a nevét és cimét.

Végre megérkeztek a kis falusi rendőrség elé. Mikor a rendőrtiszt a tömlöcül szolgáló rozoga épületet meglátta, aggodalmasan csóválta a fejét. Ha ezt az éjszaka látja, kétségtelenül más rendszabályokhoz folyamodott volna. Hiszen ha a betörő el nem menekül, az éjszaka folyamán biztosan megszökött volna.

Épen be akartak lépni a rendőrhivatalba, mikor az orvossal találkoztak. Elégedett arcán meglátszott,

hogy jó hirt akar közölni.

— Szerencséje van, föl fog épülni, — mondta.

— Hát nem halt meg?

— Nem és remélem, most már tul van a veszélyen.

— Eszméletén van?

— Nem, értelmetlen szavakat fecseg.

— Franciául?

— Nem, dánul. Valami árokról beszél és egy motorról. A ruhája után itélve sportember lehet.

Az ügyvéd nyugtalankodni kezdett és besietett a szomszéd szobába.

Az orvos kinyitotta az ajtót és egy sápadt férfira mutatott, aki csukott szemekkel feküdt a pamlagon.

Az ügyvéd közelebb lépett hozzá és az arcába pillantott.

— A tegnapi soffőröm, — mondta komolyan.

AMIT AZ UJSÁGOK IRTAK

Az «Ország» kiküldött tudositója kimeritő táviratott küldött lapjának a tett szinhelyéről, amelyből Asbjörn Krag a következőket idézi jegyzeteiben:

«A soffőr magához tért és röviden előadta az éjszakai eseményeket. Vallomása megerősiti a rendőrségnek azt a föltevését, hogy az ügyvéd villájába való betörés és a soffőr megtámadása kapcsolatban vannak egymással. A gyilkossági kisérletet ugyanaz a két bandita követte el, akiket lengyeleknek hisznek. A soffőr elbeszélése szerint Gade ügyvéd 12 óra tájban hagyta el őt és a megsérült automobilt. Az

autó javitása egy órát vett igénybe, ugy hogy megközelitőleg egy óra lehetett, mire elkészült vele. De nem folytathatta az utat, mivel az autó az árokban megrekedt. Épen a fürdőhelyre akart gyalogolni, hogy segitséget hozzon, mikor a sötétben két férfit látott közeledni. Mindjárt gyanusaknak találta őket, de. mikor az automobil fénylő lámpái előtt megálltak, mégis megszólitotta őket és segitségüket kérte. Miután egy előtte teljesen idegen nyelven néhány szót váltottak, egyikük azt mondta, hogy rendben van, segiteni fognak. Egyesült erővel sikerült is az autót az árokból kiemelni. Mikor a soffőr el akart helyezkedni a kormány mellett, az egyik férfi megkérdezte tőle:

— Rendben van az autó?

— Igen, rendben, — felelt a soffőr.

— Hova szándékozik vele?

— Csak a fürdőig.

— Nem megy vissza Kopenhágába?

— Nem, csak holnap.

— Talán kevés a benzinje?

— Nem, de ma éjjel már nem akarok visszamenni.

Erre az egyik férfi szemtelenül kinyitotta a benzintartályt és belenézett. Azután félretolta a soffőrt és maga ült a kormány mellé. A másik bandita melléje telepedett.

— Hallja csak, barátocskám, ugy-e lesz oly szíves és kölcsön adja nekünk ezt a kitűnő kocsit?

A soffőr eleinte tréfára vette a dolgot, de mikor a bandita valóban megforditotta a kormánykereket, elszántan az autó elé állt. Az egyik férfi megint mon-

dott valamit ugyanazon az érthetetlen nyelven, azután nyájasan és udvariasan így szólt:

— Nem szívesen zaklatom, barátom, de menjen kicsit félre az útból!

Ezenkívül csak annyit tud a soffőr, hogy rálőttek.

A nedves úton haladó automobilnyomokon jól látható, hogy az autó nagy gyorsasággal száguldott. A nyomok tisztán követhetők a Hillerödi országútig. Itt összekeverednek más nyomokkal. Biztosra veszik, hogy az autó Kopenhágába ment és hogy a banditák a lengyel-negyed rejtekhelyein helyezték magukat biztonságban.»

Később egy korsöri távirat más felvilágosításokkal szolgált. A banditák Korsörben jártak. Az autót a vízbe akarták süllyeszteni, de végül a tengerparton kellett hagyniok. A rendőrség a gonosztevők nyomában van. Jegyet váltottak a korsöri gőzkompra és útban vannak Kiel felé. A kieli rendőrséget már értesítették, hogy fölfegyverzett rendőrlegénységgel várja a komp érkezését. Dán rendőrök gyorsjáratu motorcsónakon követik a kompot. Ha a motorcsónaknak sikerül a kompot utolérni, mielőtt még a német kikötőbe befut, ugy a kompon fogják el a gonosztevőket, ami a rendőrséget mindenféle kiadatási nehézségtől megkiméln.

Ezt a táviratot éjjeli egy órakor adták fel Karsörben. A szerkesztőségnek le kellett zárnia a lapot, mielőtt még a Kielből várt jelentés megérkezett volna.

Másnap korán reggel érkezett egy távirat, amely a dolgok állását teljesen megváltoztatta. Kielben adták fel és a következőképen hangzott:

«A dán rendőrség motorcsónakja a kieli kikötőben utolérte a kompot. Az összes utasokat fölkeltették

és tüzetesen megvizsgálták, a két bandita nem volt a hajón.»

Korsörből ezt táviratozták:

«A kieli jelentés, hogy a gonosztevők nem voltak a kompon, itt nagy izgalmat keltett. Azt hiszik, hogy a veszedelmes banditák még a városban tartózkodnak, ami a környék lakóságát nagy mértékben nyugtalanitja. A rendőrség nagy buzgalommal folytatja a nyomozást.»

A «Politiken» cimü napilapban néhány nappal később egy cikk jelent meg, amelynek ez volt a cime: «Vajjon Dániában vannak-e még a banditák?» A cikkből kitünik, hogy a rendőrség egy álló hétig hajszolta a gonosztevőket, anélkül, hogy a legkisebb nyomra akadt volna. Ezért az ujság azt hiszi, hogy Kopenhágán vagy Jütlandon át sikerült külföldre menekülniök.

Egy későbbi ujsághir azt mondja, hogy a rendőrség munkáját befejezettnek tekinti és egyelőre felhagy vele, hogy a gonosztevőket Dániában keresse.

Kiderült azonban, hogy a két gonosztevő szellemi képességeit nagyon lekicsinyelték. A valóságban sokkal ravaszabbak voltak, mint amilyeneknek hitték őket. Igaz ugyan, hogy jártak Korsörben, ahol azzal a cselfogással éltek, hogy jegyet váltottak a kompra, de csak azért, hogy a rendőrséget félrevezessék. Reggel 7 órakor érkeztek Korsörbe, de fél 8-kor már vonaton ültek és elutaztak a városból. 9 órakor a kopenhágai Östergaden sétáltak és 11 órakor áthajóztak Malmőbe. Délután fél 3-kor Helsingborgban voltak, félórával később Helsingőrben. És estefelé ismét a Hotel Trinacria közelében. Mit kerestek ott és mire volt jó ez a vakmerő körutazás?

A különös jelenet óta, amely az aratóünnep éjszakáján történt, Szónya asszony seholsem mutatkozott. A rendőrtiszt másnap lement reggelizni, de egyedül az ügyvéd társaságában kellett elköltenie a reggelijét, ez pedig oly szófukar volt, oly elutasító magatartást tanusitott, hogy a rendőrtiszt nem merte látogatását megismételni. Mikor az ügyvéd távozott, semmiféle uj találkozót nem beszéltek meg. Helmersen egész délután a tengerparton és az erdőben sétált, a szép asszonyról ábrándozva, de egyébként a legnyomorultabb hangulatban.

Estefelé attól a sajátságos vágytól hajtva, hogy az elmult dolgokat ujból felidézze, végigsétált a homályos erdőn, ahol Szónya asszonnyal először találkozott. Gondolatban ujra átélte ennek a délutánnak a különös eseményeit. Itt pillantotta meg az apacsokat. Ott az ut kanyarulatánál léptek Szónya asszony elébe. Azóta sok különös dolog történt. Betörés az ügyvéd villájába, gyilkossági kisérlet a soffőr ellen, a gonosztevő vakmerő szökése.

Mialatt ezeket emlékezetébe visszaidézte, az utkanyarulat közelébe ért. A kanyarulatnál két alakot pillantott meg, akik egy nagy fa alatt álltak, buzgó beszélgetésbe merülve. Mikor a rendőrtiszt meglátta őket, csaknem felkiáltott meglepetésében.

Az egyik Szónya asszony volt, a másik a kéksálas férfi.

REJTETT VESZÉLY

Szónya asszony beszélget a betörővel, akit egész Dánia üldöz? Mi beszélni valójuk lehet egymással? A rendőrtiszt tudta, hogy Szónya asszonynak és a

selyemsálas apacsnak valami közük van egymáshoz; de azt hitte, az asszony fél a misztikus idegentől és kerül vele minden találkozást. Mindezek villámgyorsan megfordultak a rendőrtiszt agyában. A következő pillanatban a fák mögé rejtőzött. Egyébként ugy rémlett neki — és erre a gondolatra elfutotta a forróság, — hogy Szónya asszony észrevette őt. Tehát, mint mondottuk, elrejtőzött az erdő sürüjében, ahonnan az ügyvédné és az apacs minden mozdulatát szemmel tarthatta. Beszélgetésük csaknem negyedóráig tartott. Ugy tetszett: egész idő alatt Szónya asszony beszél. Élénk és szivreható mozdulatain láthatta, hogy valamiről, meggyőzni igyekezett a gonosztevőt, aki néhányszor dühösen dobbantott a lábával. Az asszony egyre indulatosabb lett, a férfi csak a fejét rázta. A rendőrtiszt előrehajolt és mintegy megbanonázva meredt rájuk. Hát ez is lehetséges? Az asszony kért tőle valamit, de a férfi elutasította. Végül ugy látszott, hogy a beszélgetés véget ér; az asszony tartóztatni igyekezett a férfit, de az durván faképnél hagyta. Az asszony ott állt és utánanézett, mig csak el nem tünt az ut kanyarulatánál. Igen, ott állt még egy darabig, mintha csak meg akarna bizonyosodni róla, hogy tényleg nem jön vissza. Mikor látta, hogy végérvényesen eltávozott, megfordult és lassan az ellenkező irányba tartott és lama hely felé közeledett, ahol a rendőrtiszt várt.

Ez meglapult a sürü lombok között, hogy az asszony meg ne lássa. Szónya azonban sajátságosképen megállt a rejtekhelye előtt. A rendőrtiszt megijedt. Föltedezték volna? Egyszerre csak hallotta, hogy a nevén szólitják.

— Kedves Helmersen, — szólt az asszony, —

tudom, hogy itt áll. De várjon még egy darabig, ne jöjjön elő!

Tovább ment az uton és fürkészőn körülnézett. A rendőrtiszt minden fontolgatás nélkül kilépett rejtekhelyéből. Mikor az asszony megpillantotta, haragos ráncokba vonta a homlokát.

— Hogy lehet ilyen vigyázatlan! — szólott. — Hiszen megmondtam, hogy maradjon a helyén!

— Bocsásson meg, nagyságos asszonyom, — felelt a rendőrtiszt. — Tiszta véletlen, hogy idekerültem. Ha tudtam volna, hogy titkos találkozója van, elhiheti, hogy nem jövök ide.

Szónya asszony ugy látszott meg sem hallja a szándékolt durvaságot.

— Azt mondtam, maradjon a rejtekhelyén, a vigyázatlansága könnyen bajba dönthetett volna mindkettőnket.

— Nem félek, — felelt a rendőrtiszt.

Az asszony rosszkedvüen és türelmetlenül csóválta a fejét.

— Milyen naivak is, maguk férfiak, — mondta. — Fogadni mernék, hogy nincs is fegyver magánál.

— Eltalálta, — felelt a rendőrtiszt, — de a puszta öklömmel is nekimentem volna, ha magát bántani merészli.

— Menjünk lassabban, — mondta az asszony, — itt, ezen az elhagyott uton senkisem zavar bennünket.

A rendőrtiszt ugy vette észre, hogy az asszony sirással küzködik. Fájdalmas hangulat lepte meg. Ugyanaz az érzés, amely már régebben is gyötörte: hogy az asszony veszélyben forog és ő nem tud segiteni rajta.

— Maga nem ismer, — mondta Szónya, —

az uram sem ismer egészen, de van valaki, aki teljesen ismer és ez az az ember, aki egy pillanat előtt ott az erdőben eltünt. Szerencséje, hogy volt ideje elrejtőzni.

Az asszony megállt és szemébe nézett a rendőrtisztnek, aki szinte félni kezdett ettől a tekintettől.

— Miért? — kérdezte Helmersen.

— Legyen tisztában a helyzettel, kérem: bizalmas beszélgetésben talál egy emberrel, aki egy vakmerő betörést és egy gyilkosságot, vagy legalább is egy gyilkossági kisérletet követett el, egy ilyen emberrel bizalmas beszélgetésben talál engem, Gade ügyvéd feleségét — komolynak tartja ezt a szituációt, vagy nem?

— Minden ember életében vannak titkok, — mormogott a rendőrtiszt. Okosabb nem jutott eszébe. Az asszony bizalma még jobban megzavarta.

— Most látta, milyen komoly az én titkom, — mondta az asszony. — Természetesen abból indulok ki, hogy maga barátom és hogy a mondottak közöttünk maradnak.

— Az ügynek erre az oldalára kár a szót vesztegetnünk, — mondta a rendőrtiszt.

— Van életemnek egy titka, amelyről az uram semmit sem tud. Nem voltam mindig az, aki most vagyok. A banditákkal való találkozásom olyasmire emlékeztet, amiről azt hittem, rég el van temetve. De végre is egyszer talán mindannyiunkat számadásra vonnak a cselekedeteinkért. Most elérkezett az én órám, alávetem magam a sors rendelésének. Két éve vagyok férjnél és egész idő alatt nyugodtan és boldogan éltem. Nincs mit a szememre vetnem, hűséges felesége voltam az uramnak. Van egy kis gyermekem,

akit a világon mindennél jobban szeretek. Ez alatt a két esztendő alatt nem volt ellenségem. Most azonban veszedelmes és szívtelen ellenségeim akadtak.

— De barátai is vannak, — szólt a rendőrtiszt, barátai, akik mindenre készek magáért!

— Mostantól kezdve veszedelmes lesz a barátaim közé tartozni.

— Ez nem riaszt vissza.

— Pedig vissza kell, hogy riassza. Épen erről akarok magával beszélni. Úgy kell tennie, mintha nem látta volna a találkozásunkat, úgy kell tennie, mintha sohasem beszéltem volna magával mindezekről. Ha most elválunk egymástól, ne feledje el, hogy semmit nem látott és semmit nem hallott.

— De rendőr vagyok! Azt sem szabad tudnom, hogy a veszedelmes gonosztevő itt a közelben tartózkodik?

Az asszony csodálkozva nézett rá.

— Honnan tudná? Hiszen semmit sem látott. Megígéri?

— Igen.

— Ha nem lennék benne bizonyos, hogy barátom és hogy az ígéretét meg fogja tartani, akkor más eszközhöz kellene folyamodnom, hogy elhallgattassam.

— És mi lenne ez az eszköz, Szónya asszony?

— Csak ennyit kellene mondanom a betörőnek: a Trinacria szálloda 26-os számú szobájában lakik egy ember, aki látott téged; ez elég lenne.

— Téged? — kérdezte a rendőrtiszt komolyan. — Hát tegeződik a betörővel?

— Igen.

AZ UTOLSÓ TALÁLKOZÁS

A rendőrtiszt sehogysem tudott megbarátkozni a gondolattal, hogy Szónya asszonytól elváljon. De utolsó beszélgetésükből megérezte, hogy más kivezető-út nincsen.

— Ha el nem utazik, mindkettőnket szerencsétlenné tesz, — mondta az asszony.

A rendőrtiszt megígérte, hogy elutazik és nem gondol többé a különös találkozásra. Megígérte, de tudta, hogy ígéretét nem fogja tudni megtartani. Különösebb élménye, mint amit az utolsó két napon átélt, egész életében nem volt és tudta, hogy Szónya asszonyt és rejtélyesen bizalmas viszonyát a félelmes betörővel soha el nem fogja felejteni. De mielőtt ezt az ígéretet tette, feltételül szabta, hogy az asszonyt még egyszer utoljára láthassa. Ez az utolsó együttlét azonban még nyugtalanabbá tette, mert azt a bizonyos benyomást keltette, hogy az asszony és az apacs között megint történt valami.

Az ötórai teánál találkoztak, a szálloda pálmakertjében.

— Utra készen? — kérdezte az asszony idegesen.

— Igen, — felelt a rendőrtiszt, — de még mindig remélem, hogy felszólít: maradjak.

— Teljes lehetetlenség. Ragaszkodom hozzá, hogy elutazzon.

A rendőrtiszt figyelmesen megnézte a fiatal asszonyt.

— Miért olyan nyugtalan és ideges? — kérdezte. — Meg vagyok győződve róla, hogy megint történt valami.

— Eltalálta.

— Mi történt?

— Megfenyegettek.

A rendőrtiszt aggodalmasan csóválta a fejét.

— Én azt hiszem, maga nagyon szerencsétlen, — mondta. — Ahelyett, hogy elküld, inkább marasztalna itt, mint oltalmazóját!

Az asszony komolyan maga elé nézett.

— Igen, — felelt csendesen, — igaza lehet. Talán szükségem van barátra és oltalmazóra. Egyelőre azonban minden barát, aki megkísérelné, hogy megoltalmazzon, ugy engem, mint önmagát a legnagyobb veszélybe döntené. Nem, csak utazzon el, legjobb, ha elutazik.

— Elmondott valamit az urának? — kérdezte a rendőrtiszt.

— Nem; semmit. Sejtelme sincs semmiről. Hogy is lehetne? Hiszen oly hihetetlen, oly megfoghatatlan, az egész. És mégis oly különösen viselkedik pár nap óta. Mintha valami titkos bánat emésztené. Azt hiszem, még mindig a betörés éjszakájára gondol: a maga hirtelen megjelenésére. Egy okkal több, hogy elutazzon. De megkérem valamire. Mikor a minap beszéltünk egymással, azt kérdezte, örökre feledje-e el, ami történt. Én azt feleltem: igen. Most mégis arra kérem, ne feledje el.

— Nem értem, — felelt a rendőrtiszt.

Az asszony szemébe könnyek gyültek.

— Ha valaha olyasmit hallana rólam, — mondta lassan és akadozva — amiből azt következtethetné, hogy veszély fenyeget, akkor megengedem, hogy segitségemre siessen.

— De honnan tudjam, hogy veszély fenyegeti, ha nem tudatja velem?

Az asszony megrázta szép fejét.

— Nem tudom. Talán magától is tudni fogja. Többet nem mondhatok. De amíg nem bizonyos benne, hogy igazán veszélyben forgok, addig semmit sem szabad kezdenie. A többit bízzuk a sorsra.

És kezét nyujtotta.

— Talán soha nem találkozunk többé; de az is lehet, hogy más, szerencsésebb körülmények között látjuk viszont egymást. És talán valamikor boldog leszek, ha viszontlátom. Ki tudja? Az élet utjai oly különösek...

A rendőrtiszt kezet szorított vele és érezte, hogy reszket. A rendőrtiszt torkát szorongatta valami.

— Tudom, Szónya asszony, hogy veszély fenyegeti és az életem árán is szívesen megvédeném. De nem tehetem, mert maga nem engedi. Pedig higyje el, erős vagyok és bátor.

Az asszony mosolygott; különösen, kétkedőn.

— Igen, maga erős és bátor. De ne feledje el, hogy két ember erősebb, mint egy. Nekem pedig két ellenségem van.

Ezzel elváltak.

Helmersen rendőrtiszt még ugyanaznap este Krisztiániába utazott. A következő napokban a legnagyobb figyelemmel tanulmányozta a dán ujságokat. Néha-néha rábukkant Gade ügyvéd nevére, amiből megtudta, hogy a család beköltözött a városba. Az ügyvéd még mindig a nagy bankafférral foglalkozott, a lapokban gyakran irtak róla. A két apacsról viszont egy szót sem olvasott a rendőrtiszt.

Mint már említettem, a különben oly önelégült rendőrtiszt komolyan és zárkózottan tért vissza nyaralásából. Természetének ez a megváltozása oly fel-

tünő volt, hogy kollégái egymás között sokat beszéltek róla, még pedig kétértelmü megjegyzések kíséretében. Azon a véleményen voltak, hogy ő, aki oly gyakran vetett kelepcét másoknak, most maga ment lépre, más szóval, hogy szerelmes valakibe, még pedig boldogtalanul. Asbjörn Krag magándetektiv, aki néha-néha eljárt a rendőrhivatalba, szintén észrevette a rendőrtiszt megváltozását, meg is említette a dolgot, de a rendőrtiszt azt mondta, semmi baja nincsen.

De alighogy a detektiv elment, rögtön eszébe jutott a szerencsétlen Szónya asszony.

Két hónap telt el.

Egy reggel, mikor az ujságot felbontotta, egy rendkivül érdekes táviraton akadt meg a szeme. A táviratot Kopenhágában kelt, egy alkalmi tudósító küldte, és az volt benne, hogy Gade Aage ügyvéd ellen rejtélyes módon merényletet követtek el.

A távirat a következőképen hangzott:

«A közismert Gade Aage ügyvéd ellen, aki a Földbirtokosok Bankja ügyével kapcsolatban mindenki figyelmét magára vonta, mikor tegnap este irodájából lakására ment, merényletet követtek el. Csak a véletlennek köszönheti, hogy még életben van. Mikor fölfelé haladt a lakásába vezető lépcsőn, valaki rálesett és kétszer rálőtt. Az első lövés célt tévesztvén, az ügyvédnek volt ideje, hogy a gonosztevőre rohanjon, és a célzásban megakadályozza. A második lövés az ügyvéd nyakát horzsolta. A gonosztevő elmenekült. Ezideig még nem tudták kézrekeriteni.»

Amint a rendőrtiszt ezt a táviratot elolvasta, azonnal Asbjörn Kraghoz sietett. Nagyon izgatott volt és mindent elmondott a detektivnek.

— Azt hiszem, — fejezte be elbeszélését, — hogy ez a gyáva merénylet és Szónya asszony titka összeköttetésben állanak egymással.

Asbjörn Krag csak ennyit mondott:

— Mindenekelőtt egy dologgal jöjjünk tisztába. Tulajdonképen ki ez a Szónya asszony?

A BIZONYTALANSÁG ÓRÁI

Tulajdonképen ki ez a Szónya asszony? — ezt a kérdést intézte Asbjörn Krag az ijedt rendőrtiszthez, akinek el kellett ismernie, hogy a kérdésre hirtelenében nem tud válaszolni.

Tudakozódott a szép asszony után és amit megtudott, azonnal jelentette Kragnak. Nem sok volt és a rejtély megoldásához semmivel sem járult hozzá. Kopenhágában hallotta, hogy az asszony orosz származásu.

Kideritette továbbá a rendőrtiszt, hogy Gade ügyvéd egy osztendei nyaralása alkalmával ismerkedett meg vele, aki mint egy előkelő orosz család kisérője tartózkodott ott. Az ügyvéd csakhamar beleszeretett sajátos szépségébe és fölényes intelligenciájába. Tekintélyes családja a házasságot éppenséggel nem helyeselte. Se a hölgy származása, se a hozománya nem elégitette ki őket. Gade azonban családja ellenzése dacára is megházasodott és Szónya csakhamar beleélte magát a családi körbe

és mindenkivel megkedveltette magát. Senki sem tudott egyebet a házasságukról, mint azt, hogy az asszony nagyon alázatos volt az urával szemben, aki rideg természete mellett is gyöngéd volt iránta. Abban is egyetértett mindenki, hogy egyetlen gyermekét, egy kis lánykát, aki az itt elbeszéltek kezdetén körülbelül egy esztendős volt, valósággal istenitette.

Mikor Asbjörn ezeket az egyébként semmitmondó fölvilágositásokat megkapta, megbeszélte a rendőrtiszttel, hogy másnapig semmit se tegyen ebben a dologban. Be akarta várni, a dán ujságokból nem tudhatnak-e meg közelebbi részleteket.

Az ujságokból kitünt, hogy a rendőrség nagyon titokzatosan kezeli a dolgot, ami csak fokozta Asbjörn Krag érdeklődését. A szegény rendőrtiszt egyre jobban aggódott. Már-már arról beszélt, hogy Kopenhágába utazik, mert azt hiszi, hogy Szónya asszony veszélyt fenyegeti.

— Miből gondolja? — kérdezte Asbjörn Krag.

— Mert érzem, hogy az ügyvéd ellen intézett támadás a két trinacriai apaccsal van összeköttetésben.

— És ezért az asszonyt veszély fenyegetné? Ez nagyon valószinütlenül hangzik. Az ujságban azt olvassuk, hogy Gadené egyedül volt otthon, mikor a bandita rálőtt az urára. A házbeliek állitása szerint ez a bandita a házban állt és várt. Ha az volt a szándéka, hogy Szónya asszonyt bántsa, ezt nagyon egyszerüen megtehette volna. Csak be kellett volna, hogy csengessen és az asszony után kérdezősködjön.

Asbjörn Krag kibontotta a «Nemzet» legutolsó számát és elolvasta a különös drámáról szóló legujabb híreket:

«Mint a rendőrség közli, kitünő személyleirása

van a merénylőről. Szónya asszony ugyanis minden valószínüség szerint néhány perccel azelőtt, hogy gyáva tettét elkövette, beszélt vele. A merénylet idején teljes sötétség uralkodott a lépcsőházban, ugy, hogy az ügyvéd a merénylőt nem láthatta és mit sem tud a külsejéről. Ezért csak a felesége által adott leirás után igazodhatunk.

Gadené elbeszélése szerint néhány perccel a támadás előtt valaki csengetett az ajtaján. Maga nyitott ajtót, mert az urát várta és azt hitte: ő az. Ehelyett egy idegen ember állt az ajtó előtt, egy középkoru férfi, aki nagyon szegényesen volt öltözve, sötét hajjal, vörösesszőke bajusszal. Gade ügyvédet kereste, és mikor azt a felelетet kapta, hogy nincs itthon, tudni akarta, mikor jön haza. Gadené azt hitte, az idegen koldulni akar az urától, ezért azt ajánlotta, menjen el másnap az irodájába. Az idegen dörmögött valamit és lesurrant a lépcsőn. Néhány perccel később az asszony lövéseket hallott és iszonyu lármát. Határozottan állitja, hogy a gyanus külsejü embert még soha nem látta. Egy különös ismertetőjelet mondott be, amelyet azonban a rendőrség bizonyos okokból egyelőre titokban kiván tartani. Az idegen a legtisztább dán nyelven beszélt s a merénylетet valószinüleg bosszuból követte el. Gade ügyvédnek ugyanis nemcsak barátai vannak. Birókorában, emlékszik, többen megfenyegették, akiket itélete sujtott.»

Asbjörn Krag összehajtogatta az ujságot.

— No, mit szól hozzá? — kérdezte.

A rendőrtiszt megdöbbentnek látszott.

— A leirás egyáltalán nem illik a két apacsra! — kiáltott.

— Hát maga igazán azt hitte, hogy az egyik apacs a tettes?

A kérdés meglepte a rendőrtisztet.

— Vallja be őszintén, maga is azt hitte!

— Egy uj kérdéssel felelek. Mi baja lehetne a két apacsnak Gadeval? Hiszen nem vétett ellenük mást, mint amit például maga is, amikor el akarta fogni őket. Később már talán nem is gondolt rájuk. Miért törnének az életére?

— Ugy látszik, elfelejti, hogy a két apacsot különböző titokzatos szálak füzik Szónyához.

— Dehogy felejtem el, — felelt Krag, — csakhogy Szónya asszony leirása után itélve, egyik apacs sem lehet részes a dologban!

— Igaz. És ezért talán tényleg csak közönséges bosszuról van szó.

— Akkor pedig, — fejezte be Krag, — semmi oka sincs rá, hogy hozzám forduljon.

A rendőrtiszt fürkészőn nézett a detektivre.

— Tévedek, — kérdezte, — vagy igazán nem érdekli a dolog?

— Téved.

— Gondolja csak át alaposan a dolgot, — mondta a detektiv — akkor talán más képet kap róla. Főleg pedig ne higyje, hogy a két apacsnak semmi köze az ügyhöz.

— De a személyleirás, a személyleirás!

— Az hamis is lehet.

A rendőrtiszt felpattant.

— Azt hiszi, hogy a személyleirás hamis?

— Igen.

— Mit jelentsen ez?.

— Azt, hogy Szónya asszony hazudhatott.

— Miért hazudott volna?
— Hogy valamit eltitkoljon.
— Mi titkolnivalója lehetne?
— Például az, — felelt Asbjörn Krag, — hogy valóban a kék selyemsálas apacs a tettes.

SZÓNYA ASSZONY HALÁLA

Mielőtt Szónya asszony haláláról beszélnénk, meg kell emlékeznünk arról a különös beszélgetésről, amelyet Helmersen rendőrtiszt és Asbjörn Krag csütörtök este folytattak. A beszélgetés Asbjörn Krag lakásán folyt le.

A személyleirásról volt szó, amelyet Szónya asszony adott a misztikus személyről, aki férjét a lépcsőházban megtámadta és amikor Krag célzást tett arra, hogy Szónya asszony esetleg nem mondott igazat, a rendőrtiszt valósággal megrémült. Jó ideig tartott, amíg ebből az ijedtségből felocsudott. A detektiv különben is híres volt a kíméletlenségéről. Senkire sem volt tekintettel. Meggondolás nélkül számolt az összes elképzelhető lehetőségekkel és a legkülönb emberekről is minden rosszat feltételezett. Jól látta, hogy szavai kinosan érintették a rendőrtisztet, de azért vonásain nyoma sem volt a lelkiismeretfurdalásnak.

— Nem tartom valószínünek, hogy egy züllött ember ilyen bosszumüvet végrehajtson. Gadené világosan megmondotta, hogy a tettes rosszul volt öltözve. Emellett, mint az ujságközleményekből kitünik, egy elsőrendü browning volt nála. A szegé-

nyes ruha és a finom browning nem igen illenek össze. Talán álruhában volt az illető? Ha ezt a lehetőséget vesszük számba, akkor is rejtélyes körülményeknek kell közrejátszani a drámánál. Én, kedves Helmersen, pontosan figyelemmel kisértem az elbeszélését, és azt a biztos benyomást nyertem belőle, hogy Gadené nagyon közelről ismerte a két apacsot. Hiszen külföldiek voltak, valószinüleg honfitársai. Ha a tettes álruhába öltözött volna, az asszony álöltözete dacára is minden valószinüség szerint felismeri. Tehát ha Szónya asszony elbeszélésének hitelt akarunk adni, figyelmen kivül kell hagynunk, hogy a tettes álruhában volt. Számolnunk kell avval, amivel az ujságok is számolnak, hogy az őrült tettet egy zülött ember követte el, aki épen most szabadult ki a börtönből. Evvel azonban szintén egy sor valószinütlenségre bukkanunk. Sokéves gyakorlatom alatt eléggé megismerhettem a gonosztevőket. Nos, azok másként lépnek fel! És a különben igazságos és óvatos Gade aligha követhetett el akkora igazságtalanságot, hogy emiatt egy gonosztevő évekig el ne felejtette volna a bosszuját. Lehet, hogy kissé különösen hangzik, de én mégis azt merném állitani, hogy egy gonosztevőben nincs annyi becsületérzés, hogy egy ilyen tettet elkövessen. Ha egy szegény fickónak száz koronája van, inkább pálinkát és ennivalót vesz érte, mint revolvert, hogy régi históriájáért bosszut álljon. És ha már van revolvere, inkább zálogba csapja, semhogy ilyen döreségekre használja fel. De meg aztán, aki bosszut áll, szereti, ha más is tud a bosszujáról, különben nem érez kielégülést. Itt pedig csak két eztelen lövés esett a lépcsőházban. De ha arra a lehetőségre gondolunk, hogy Szónya asszony

hazudott, rögtön feltünik, hogy több körülmény egyezik.

Ha hazudott, határozott szándékkal tette és rendkivül sulyos okok késztethették rá. Nézzük csak erről az oldalról a dolgot: Szónya asszonynak és az apacsnak közös titkuk van. Mikor az apacsok a fürdőhelyen felbukkantak, az asszony nem is sejtette, hogy ott vannak és az apacsok szintén nem tudtak az asszony jelenlétéről. Először az asszony ismert rá a kéksálas apacsra és ettől a pillanattól kezdve félt. Az apacs csak a betörésnél ismerte meg az asszonyt, mikor a széphaju hölgy olyannyira meglepte. Mikor Szónya észrevette, hogy felismerték, tudta, hogy mitsem használna, ha tovább is elrejtőzne és ezért önként elment a találkára, amelyet a gyanus külsejü fickó kért tőle. Miért? Mi megbeszélni valójuk volt? Talán kegyelmet akart kérni? De miért? Ezeket a kérdéseket egyelőre hagyjuk elintézetlenül. Annyi azonban bizonyos, hogy a gonosztevők számára volt fontosabb, hogy az asszonnyal beszéljenek, mert hiszen mindent kockára tettek, csakhogy menekülésük után a fürdőbe visszatérjenek. Ugy-e, emlékszik még Szónya asszony utolsó találkozására a bandával? No lám. És az volt a benyomása, hogy megegyezés nélkül váltak el egymástól. Föltehetjük, hogy a bandita megfenyegette Szónya asszonyt. Hiszen ő is mondotta magának, hogy ugy érzi: nagy veszély fenyegeti és nem bánja, ha bizonyos körülmények között a segitségére siet. Ama különös nap óta, mit sem tudunk Szónya asszony életéről. Talán örökös aggodalomban járt, talán nem. Én avval a lehetőséggel is számolok, hogy egy gyékényen árul a gonosztevőkkel.

A rendőrtiszt felugrott.

— Nem, ez már mégis sok! — kiáltott.

Asbjörn Krag elháritó mozdulatot tett a kezével.

— Csillapodjék! Én minden lehetőséget fontolóra szoktam venni. Szóval ott tartunk, hogy tudjuk: Szónya asszony félt a két gonosztevőtől. De azért az sem lehetetlen, hogy titkos játékot üz. Csak egy lehetőséget nem tudunk elképzelni, azt, hogy baját közölte az urával. Mert ebben az esetben az ügyvéd minden valószinüség szerint azonnal értesitette volna a rendőrséget.

Most eljutottunk a merénylethez. Szónya asszony látszólag nagyon okos hölgy, de egy hibát mégis elkövetett.

— Hibát? — kérdezte a rendőrtiszt.

— Igen. Ha sulyt helyezett rá, hogy az igazi gonosztevő kilétét eltitkolja — most abból indulunk ki, hogy a sálas ember volt — akkor hibát követett el. Amint leirásából kitünik, fontosnak tartotta, hogy a tettes dánul beszél. Itt az áll, hogy a legtisztább dán nyelven beszélt. De hát miért tartotta ezt fontosnak? Hogy a vizsgálatot a helyes nyomról eltéritse és rávezesse arra az esztelen gondolatra, hogy a merénylet boszu müve. És ezt miért tette? Ha a legjobbat akarjuk róla feltételezni és ebben a pillanatban hajlok erre, azért tette, mert még mindig fél az apacsoktól és ha elárulná őket, ez csak még rosszabb lenne rá is az urára nézve.

Egyelőre ez minden, amit a különös ügyről mondani tudok, — fejezte be Asbjörn Krag. — A rejtély megoldásához persze nem igen jutottunk közelebb. Egyelőre semmiféle magyarázatot nem tudunk a következő három dologra:

Kicsoda Szónya asszony?

Kik az apacsok?

Mit akarnak az apacsok?

Azt hiszem, ha e kérdések közül csak az egyikre is tudunk válaszolni, a másik kettőre is megvan a felelet. Egyelőre azonban teljes sötétségben tapogatódzunk.

A rendőrtiszt fölkelt.

— Nagyon valószínűnek tartom, hogy helyesen képzeli el a dolgot; de bármint legyen is, én ugy érzem, hogy Szónya asszony becsületes és kétségbeesett küzdelmet folytat a banditák ellen. Utazom!

— Kopenhágába?

— Igen. Maga nem utazna az én helyemben?

— Én a maga helyében el se hagytam volna Dániát, — felelt a detektiv. — De most adok egy jó tanácsot.

— Nagyon lekötelez.

— Várjon holnapig.

— Miért?

— Mert lehet, hogy akkor nem fog egedül utazni.

A rendőrtiszt megragadta a detektiv kezt és melegen megszoritotta.

— Köszönöm, — mondta.

Zavaros tépelődésektől és rossz sejtelmektől leverten hagyta el barátját.

Ez este történt.

Éjjeli két órakor a detektiv becsengett Helmersen lakásába.

A rendőrtiszt mindjárt tudta, hogy történt valami.

— Készülődjön, — mondta Krag, — hat órakor

utazunk. Ennél nyugtalanitóbb üggyel régóta nem foglalkoztam. Képzelje csak: Szónya asszony meghalt...

A KÉK SELYEMSÁL

Szónya asszony halálának hire nagyon megtörte a rendőrtisztet.

— Még elég ideje van szomorkodni, kedves barátom, — mondta Krag — a vonat csak hat órakor indul. De addig térjen magához, különben egyedül utazom.

A detektiv keze már a kilincsen volt, de a rendőrtiszt visszatartotta.

— Beszélje el az istenért, mi történt? Hogyan tudta meg ezt a rettenetes hirt?

— Távirat jött Kopenhágából.

— A maga címére?

— Nem. Egy órakor elmentem az egyik ujság szerkesztőségébe, ott tudtam meg az ujságot. A táviratot lemásoltam. Tessék, elolvashatja.

A rendőrtiszt remegő ujakkal nyult a papiros után és lázasan betüzte a szükszavu tudósitást.

«Szomoru baleset történt ma Kopenhágában, amely nagy feltünést és sajnálkozást kelt. A szép Gade Szónya asszony, Gade ügyvéd felesége fürdés közben belefult a Sund-ba. Gadené egyedül volt a fürdőben, mikor a szerencsétlenség történt. Senkisem hallotta kiáltozni. A vizbefult ruháira fürdőkabinjában akadtak rá. Semmi sem mutat öngyilkosságra, de az asszony halálát még-

is az ura ellen elkövetett rejtélyes merénylettel hozzák összeköttetésbe. Gade urat még nem értesitették a katasztrófáról. Tul van ugyan már a veszélyen, de az orvos tanácsára csak holnap közlik vele a borzasztó hirt. Egyébként a rendőrség még nem akadt nyomára a tettesnek és a rejtélyes ügyet még mindig a legnagyobb homály födi.»

Ezt a táviratot adta át Asbjörn Krag a rendőrtisztnek és miután megbeszélte vele, hogy kevéssel hat óra előtt találkoznak a pályaudvaron, elbucsuzott tőle.

Egyenesen a rendőrségre ment, ahonnan telefonbeszélgetést folytatott a kopenhágai detektivcsoport főnökével, aki személyes jóbarátja volt. Tőle bővebb felvilágositást kapott a történtekről. Mikor hat órakor a mélyen megtört rendőrtiszttel a vonatban ült, a következő részleteket ujságolta:

A baleset, vagy katasztrófa délután öt órakor történt. Gadené naponta ebben az időben szokott fürdeni a Bellevue-uszodában. Kitünő uszó lévén jó messzire kiuszott. Mindig egyedül fürdött. Most épen néhány napig nagy hidegek jártak Koppenhágában, a viz meghüvösödött s csak alig néhány vendég lézengett az uszodában. A kabinosasszony elbeszélése szerint Szőnya asszony kissé komoly volt, de ő azt hitte, hogy rossz hangulata az iiesztő merénylettel vezethető vissza, amely épen az előző napon történt. Különben semmi feltünőt nem vett észre rajta. Gadené mint rendesen, a fodrásznőt félórával későbbre rendelte meg. A fodrásznő a meghatározott időben meg is jelent a fürdőkabinban, de csak Gadené ru-

háit találta ott. Mivel azonban gyakran előfordult, hogy Gadené sokáig maradt a vízben, a fodrásznő nem fogott gyanut; hanem várt nyugodtan. Csak mikor egy teljes óra eltelt, akkor kezdtek nyugtalankodni. Minden embert megmozgattak, a mentőket is értesitették, de nem akadtak nyomára az eltüntnek. Azt hiszik, görcsöt kapott a vízben. A holttestet ezideig a buzgó keresés dacára sem sikerült megtalálni.

Asbjörn Krag az egész utazás alatt nagyon szótlan volt. A rendőrtisztet átengedte tépelődéseinek és ha Helmersen olykor-olykor kérdezett valamit tőle, kevés szóval válaszolt.

— Milyen nyelven beszélt Szónya asszony a dánon kivül? — kérdezte hirtelen.

— Franciául tudom, hogy folyékonyan beszélt. Legszivesebben francia könyveket olvasott és francia ujságokra fizetett elő. És természetesen oroszul is beszélt, hiszen ez volt az anyanyelve.

— Hallotta oroszul beszélni?

— Nem.

Mikor ez a beszélgetés lefolyt, már a svéd határ felé közeledtek. Most Krag elhallgatott s csak akkor szólalt meg, mikor már jó messzire bent jártak Svédországban. A következő kérdéssel lepte meg a rendőrtisztet:

— Mondja csak, Szónya asszony barna volt?

— Igen, barna.

Egy órával később ezt kérdezte:

— Hallotta őt az apacsokkal beszélni?

— Nem, csak láttam.

— Szóval nem hallotta?

— Nem.

— Jó, — mondta a detektiv és ugy látszott, a

kapott felvilágositások nagyon kielégitik.

Oly késő volt, mire Kopenhágába megérkeztek, hogy aznap este már semmiféle önálló vizsgálatot nem kezdhettek. Krag egy barátjának, aki a detektivosztálynál müködött, megtáviratozta, mikor érkezik és ez az ur a pályaudvaron várta őket.

— Boyesen rendőrfelügyelő, — mutatta be Krag.

Az utasok a Bristolban szálltak meg és a rendőrtiszt alighogy leült, az ujságokat kezdte tanulmányozni. Se a reggeli-, se az esti lap nem hozott jelentőset. Noha a szerencsétlenség színhelyét ujra meg ujra átkutatták, még mindig nem akadtak az asszony nyomára. Gade ügyvéd állapota javulóban volt, ugy hogy már látogatókat is fogadhatott. Közölték vele felesége halálát. Ez a hir mélyen megrenditette, de amennyire látni lehetett, nem gyanakodott, hogy másról is lehetne szó, mint balesetről. Boyesen megerősitette, hogy az ügyvéd valóban igy vélekedik. Ő ugyanis hosszasan beszélgetett vele és azt mondta: esküvel merné bizonyitani, hogy Gade ügyvéd semmi rosszra nem gondol. Egyáltalán most az volt az általános nézet, hogy a két eseménynek semmi köze egymáshoz. A merénylet is külön dolog, és a baleset is külön dolog és függetlenek egymástól.

Másnap a detektiv már kora reggel uton volt. A kopenhágai rendőrségen hosszasan tárgyalt a kollégáival. Mellékesen megjegyezzük, hogy Krag nem árulta el dán kollégáinak, miért jött Kopenhágába. Azt mondta, egy kis nyári utazáson van, és természetesen nem állhatja meg, hogy az érdekfeszitő napi kérdések iránt ne érdeklődjék. Ezekből a beszélgetésekből megtudta, hogy a rendőrség nem is gondol már a két lapacsra, a merényletet és a balesetet meg

épenséggel nem hozza összeköttetésbe a trinacriai villában történtekkel. A Bellevue-uszoda környékén, ahol Szónya asszony halálát lelte, a rendőrség hasztalanul kereste a holttestet, kutatásai nem vezettek eredményre és talán már be is szüntették volna a kutatást, ha az ügyvéd határozottan nem kívánja, hogy még egy ideig folytassák.

A második nap délutánján történt. A detektív már kora reggel elment hazulról s a rendőrtiszt hiába várta vissza ebédre. Csak annyit tudott, hogy kint a Bellevue környékén kóborol.

A detektív csak délután hat óra felé került haza a lehető legjobb hangulatban.

— A dolog mégsem olyan tiszta, — mondta a vacsoránál.

— Milyen dolog?

— Szónya asszony halála. Ezideig két lehetőséggel számoltunk: vagy szerencsétlenül járt, vagy öngyilkosságot követett el. De mostantól kezdve egy harmadik lehetőséggel is számolnunk kell.

A rendőrtiszt kíváncsian és kérdőn nézett rá.

— A harmadik lehetőség, — mondotta Krag, miközben nyugodtan tovább evett, — a harmadik lehetőség, hogy meggyilkolták.

— Sejtettem, — felelt a rendőrtiszt komoran.

— Emlékszik még a két apacs külsejére — kérdezte — különösen az egyikére, aki kék selyemsálat viselt?

— Soha életemben nem fogom elfelejteni.

— Akkor talán a sáljára is emlékszik, ugy-e?

— Világosan emlékszem.

Krag kihuzott valamit a zsebéből és letette az asztalra. A rendőrtiszt mohón utánakapott és hirtelen elsápadt.

— Nagy isten, — kiáltott — az apacs sálja!

— Igen, — válaszolt Krag nyugodtan, — a kék selyemsál. Mint látja, foltok vannak rajta. Vérfoltok.

AZ ÁLLAMTANÁCSOS KUTYÁJA

— Hol találta ezt a sált? — kérdezte a rendőrtiszt.

Asbjörn Krag sokkal jobban el volt merülve az evésbe, semhogy válaszolhatott volna.

Kis idő mulva megszólalt:

— Nézze meg jól! — mondta. — Határozottan tudja, hogy ez az a bizonyos sál?

Helmersen ujból megnézte a kendőt, ezuttal nagyon figyelmesen.

— Egészen bizonyos, — mondta azután, — ez a sál az apacs sálja.

— Jó, — mondta a detektiv, — akkor nyomon vagyunk.

— Szónya asszony lakásán találta? — kérdezte a rendőrtiszt.

— Nem.

— Hát hol?

— A fürdőház közelében.

A rendőrtiszt megborzongott. A sál még mindig ott volt a kezében, mintha nem tudott volna megválni tőle.

— És ezek a foltok valóban vérfoltok? — kérdezte.

— Nem szoktam tévedni, — felelt Asbjörn Krag tányérját félretolva.

— Halló, főur, — kiáltott, — küldessen két erős feketét és havannaszivart! Szükségem van egy kis izgatószerre, — mondotta és elégedetten dörzsölte a kezeit, — egész nap nagyon erősen dolgoztam.

A rendőrtiszt kíváncsian közelebb húzódott hozzá.

A detektív szivarra gyujtott, szürcsölt egyet a feketéből azután megszólalt:

— Mint tudja, soha nem akartam elhinni, hogy az ügyvédné baleset áldozata lett. Nagyon különösnek találtam, hogy közvetlenül a Gade elleni gyilkossági kisérlet után baleset történjék. Igaz, hogy néhanéha előfordulnak az életben ilyen szeszélyes véletlenek, de az ember helyesen cselekszik, ha nem számol velük. Ezért ma reggel kimentem a Bellevue uszodába.

Krag ceruzát vett elő a mellényzsebéből és pár vonallal skiccet vázolt fel az abroszra. Miközben rajzolt, igy folytatta:

— Amint talán tudja, a Bellevue a legelőkelőbb fürdő egész Kopenhágában. Kora tavasszal nyitják meg és késő ősszel zárják be. Sohasem látogatják valami sokan, még a legforróbb kánikulában sem, de a vállalkozás mégis kifizetődik, mert a fürdőjegyek árát meglehetősen magasra szabták. Minden fürdőzőnek két kabin áll rendelkezésére, egy vetkőző és egy pihenő. Ezek a nagyon csinosan berendezett kis lakások egymástól el vannak különitve, ugy, hogy a fürdőzők csak akkor látják egymást, mikor már a vizben vannak. Ha egy pillantást vet a rajzomra, látni fogja, hogy noha a tengerparti ut sürün be van épitve, a fürdőház meglehetősen elszigetelve fekszik. Itt vannak a Tuborg-sörfőzde adminisztrációs

épületei, azután következik a park, a tenger és a Tengerparti-ut között, azután a fürdőház. A fürdőház után megint befásított területek, azután Morescos államtanácsos kertes villája. Mint látja, a fürdőház idillikus szépen fekszik.

— Meg kell még jegyeznem, — folytatta Krag, — hogy a Sund vize ezen a ponton meglehetősen sekély.

És ceruzájával rámutatott az illető helyre.

— Itt, a fürdőháztól balra homokzátony van, amely, ha szélcsend van, dagály idején is látható, apály idején meg épen egészen szárazon fekszik és összeköttetésben van a szárazfölddel. Mikor kimentem, ez a homokzátony rögtön feltünt. De előbb a fürdő helyiségeit vizsgáltam meg. Nálam lévén a rendőri jelvényem, nem volt nehéz felvilágosításokat kapnom. Közölték velem, amit már külöben is tudtam, hogy Gadené a kritikus időpontban egyedül volt az uszodában. Az alkalmazottaknak épen ebédidejük volt és mivel meglehetősen hüvös idő járta, a személyzet a szobáiban tartózkodott, ahonnét nem nyilik kilátás a tengerre. Hiszen tudták, hogy Szónya asszony kitünő uszó, akire nem kell ügyelni, mint más gyengébben uszó fürdővendégekre.

Hogy ezután mi történt, nem lehetett megtudni. Megkérdeztem, hogy mielőtt Gadené odaérkezett, nem láttak-e gyanus egyéneket ólálkodni a fürdő környékén, de azt kaptam válaszul, hogy senkit sem láttak. Hát kiáltásokat hallottak-e, kérdeztem. Nem nem, mondották. Miután tüzetesebben megvizsgáltam a terepet, meggyőződtem róla, hogyha Szónya kiáltozott feltétlenül meg kellett, hogy halljják a kiáltozását. Ez nagyon különös.

— Miért? — kérdezte a rendőrtiszt.

— Ha Szónya asszonyt meggyilkolták, úgy ez a fürdőház közvetlen közelében, sőt talán épen a kabinjában történt, — felelt Krag.

— De hát hogyan juthatott a kabinba a tettes? Föltételezem, hogy az ilyen előkelő fürdőre kellőképen vigyáznak.

— Persze hogy vigyáznak, — felelt Asbjörn Krag, — csakhogy a gyilkosnak nem kellett a rendes uton jönnie. Maga megfeledkezik a homokzátonyról. Apály idején száraz lábbal kijuthatott a homokzátonyra,.. azon pedig kényelmesen begázolhatott a fürdőbe. Minden fürdőkabinban áll egy széles török diván. Nem lehetetlen, hogy a gyilkos egy ilyen dívan alá rejtőzött.

— Hogy Szónya asszonyra támadjon, mikor.. egyedül van a kabinjában? — kérdezte a rendőrtiszt.

Asbjörn Krag nem válaszolt rögtön.

— A fürdőkabinban minden a legnagyobb rendben volt, — mondta kis idő mulva. — A küzdelemnek legcsekélyebb nyoma sem volt látható. A ruhái szépen összehajtogatva, kint a lépcsőn ott állt a papucsa.

— Ugy látszik, gondosan átvizsgálta a kabint.

— Igen, — mondta Asbjörn Krag, — és találtam is valamit. Ezt az olcsó kézelőgombot. Alig hinném, hogy Szónya asszonyé lett volna.

Krag egy aranyozott kézelőgombot mutatott barátjának, közepén egy hamis gyöngyszemmel.

— Figyelje csak meg a másik oldalát, — mondta, — ott valami bele van vésve, ez a szó, hogy Printemps. Valószinüleg a nagy párisi áruház reklámcikke. Ilyen tárgyakat ezrével szórnak szét az

egész világon. A gomb természetesen egy dán tulajdona is lehetett, de egybevetve a sállal és más körülményekkel, amiket konstatáltam, nagyon valószínű, hogy külföldi emberé volt. A fürdőben senki sem ismerte a gombot. Nagyon örülök a leletnek. Végre egy nyom, amelyen el lehet indulni. Ha a párját megtaláljuk, könnyen bizonyítékul szolgálhat.

Krag elbeszélése alatt a rendőrtiszt egyre jobban elnémult.

— Azt hiszi, a kéksálas apacs tényleg megfordult Szónya asszony kabinjában?

— Olyan szine van a dolognak.

— És Szónya asszonynak volt bátorsága...

— Kedves barátom, — szakította félbe Krag, — ha a kéksálas férfi megfordult is azon az emlékezetes napon a kabinban, azért még nem kell, hogy az asszonnyal együtt lett légyen ott, nem igaz?

— A história egyre rejtélyesebb, — dörmögte a rendőrtiszt.

— Ebben igaza van és én nagyon élvezem a dolog rejtélyességét. De most elmondom a legkülönösebb föltevésemet. Emlékszik még a homokzátonyra? A homokzátonyon lábnyomokat találtam.

— Szónya asszony lábnyomait?

— Nem, férfilábnyomokat.

— Milyen irányban haladtak a nyomok?

— Kétféle irányban. Egy egész históriát meséltek el. Elmondták, hogy egy férfi ezen az uton jutott el a fürdőházba és hogy ugyanezen az uton jött vissza. A férfi fel volt öltözve. A laza homokban tisztán kivehetők voltak a cipőnyomok. És most eljutottunk az államtanácsos kutyájához. Ez a kutya szintén szerepet játszik a drámában.

Asbjörn Krag a portást hivatta.

— Mikor indul a hajó Malmőbe? — kérdezte.

— Egy óra mulva, — felelt a portás, — pont hét órakor.

— Jó, gondoskodjék róla, hogy a poggyászunk kellő időben a fedélzetre kerüljön és hozza a számlát!

A detektiv elővette az óráját.

— Még van egy kis időnk beszélgetni, — mondta, — hiszen még nem tud közelebbit az államtanácsos kutyájáról...

— És azt sem tudom, miért utazunk el ilyen hirtelen. Ennek az utazásnak azt hiszem, semmi értelme. Mikor jövünk vissza Kopenhágába? Hamarosan?

— Lehetséges, — felelt a detektiv.

— Hát akkor miért utazunk Malmőbe?

— Mert egy nyomot követünk, — válaszolt Krag. — Ez a nyom, bármilyen különösen hangozzék is, a Bellevue-uszodából az államtanácsos kertje előtt elhaladva Malmőbe vezet.

— Ah, ez ép olyan érdekesen hangzik, mint értelmetlenül.

— Még épen van időm, hogy közelebbről megmagyarázzam, — mondta a detektiv. Megint a ceruzája után nyult és befejezte az abroszon megkezdett vázlatot.

— Ebből a vázlatból, — folytatta Krag, — könnyü kitalálni, mi történt. Mondottam már, hogy a nyomok a homokzátonyon két irányba futnak. A nyomok meglehetősen tisztán látszanak a laza homokban és a lábnyomok állása után itélve, az illető jó gyorsan futhatott.

Amint látja, Szónya asszony kabinjai a fürdő északi oldalán feküsznek. Apály idején, ha az ember a palánkon átmászik, csaknem száraz lábbal juthat a homokzátonyra. Magam is megpróbáltam, tudom, hogy megy a dolog.

Tehát könnyen elképzelhető, hogy egy titokzatos valaki, tekintve, hogy egész nap kevés fürdővendég volt az uszodában, már kora reggel belopódzott a fürdőbe és elbujt Szónya asszony kabinjában.

Hogy azután mi történt, nem tudhatjuk. De ha visszaidézzük emlékezetünkbe, hogy Szónya asszony mennyire félt a kéksálas férfitól, ha visszaidézzük emlékezetünkbe a férje ellen elkövetett merényletet, önként kínálkozik a föltevés, hogy tragédia történt.

A rendőrtiszt megremegett.

— Ha abból indulok ki, hogy Szónya asszonyt meggyilkolták, akkor utunkba akad az első jelentékeny ellentmondás, amelyre már rámutattam:

A fürdőkabinban a legkisebb nyoma sincs semmiféle küzdelemnek. És mikor Szónya asszony eltünése után vizsgálni kezdték a dolgot, a ruháit érintetlenül találták. Ha tehát abból indulunk ki, hogy büncselekmény történt, rögtön tisztában kell lennünk azzal, hogy ezt csakis a vizben követhették el. Hogy egyszóval kimondjam: Szónya asszonyt vizbe fojtották.

A szegény rendőrtiszt belerémült ebbe a brutális mondatba. De Krag tovább folytatta, mintha észre se vette volna Helmersen felindulását.

— Azután a gyilkos kimászott a fürdőből, leugrott a puha homokra, a homokzátonyon kifutott a partra és tovább az államtanácsos kertjébe. A személyzet egész idő alatt a személyzeti szobában ült.

Miután a gyilkos jövetelét senkisem látta, bántatlanul távozhatott a fürdőből.

— A sálról megfeledkezik, — vetette közbe a rendőrtiszt.

— Hogy-hogy? — kérdezte Krag.

A rendőrtiszt a sál rozsdabarna foltjaira mutatott remegő ujakkal.

— Hiszen véres, — mondta.

— És mire következtet ebből? — kérdezte a detektiv.

— Hogy Szónya és a gyilkos között mégis volt küzdelem.

— Nem, — felelt a detektiv, — a sált az államtanácsos kertjében találtam.

— A gonosztevő persze eldobta.

— Én is erre gondoltam első pillanatban. De mikor a többi körülménnyel egybevetettem, más eredményre lyukadtam.

A villa tulajdonosa, az államtanácsos ugyanis elbeszélte, hogy kutyája azon a bizonyos délutánon, a család éppen együtt ült a verandán, — egyszerre csak irtózatos ugatással végigrohant a kerten és a part irányában eltünt.

Az államtanácsos megpróbálta visszahivni de sikertelenül.

A kutya ugatva szaladt a fák között és hosszu ideig nyugtalan és haragos volt.

Nem nehéz kitalálni, mi történt.

Miután az apacs a homokzátonyon át kijutott a partra, átmászott az államtanácsos kertjének rácsán és keresztülsurrant a kerten. De mikor a kert másik végén ki akart mászni, a rácson, a kutya rátámadt. A rács nagyon magas és nem könnyü átjutni rajta,

de egy gyakorlott tornász számára mégsem lehetetlen.

A kutya megtámadta az apacsot és bizonyára megharapta. Közben az apacsnak sikerült kijutnia a kertből és a rácson túl, ahol a kutyától biztonságban volt, a sállal leszáritotta a sebeit. Látja, hogy a sál össze van gyürve és hogy a vérfoltok ugy vannak rajta elosztva, mint mikor vért szárítunk le egy kendővel. Azután olyan vigyázatlan volt, hogy a kendőt eldobta.

Mikor vizsgálódásaimmal idáig jutottam, könnyü volt folytatni őket.

El tudtam képzelni, hogy a gyilkos arra törekedett, hogy a tett színhelyét a lehető leggyorsabban elhagyja és miután egész csomó villamoskalauzt kikérdeztem, megtudtam, hogy feltünt nekik egy külföldinek látszó fiatalember, szakadt ruhában, véres kézzel, aki délután villamoson a városba utazott. Közvetlenül a város előtt leszállt és a kalauz megfigyelte, hogy rögtön utána autóba ült. Ezt az automobilt nem volt nehéz megtalálnom. A soffőr azt mondta, hogy a malmői hajóhoz vitte az idegent.

Krag megnézte az óráját.

— Most pedig siessünk, nehogy lekéssük a hajót.

A NYOMOT KÖVETIK

Az idő eljárt; sietnünk kellett. Autóba ültek, poggyászukat is felrakták.

— Nem értem, miért utazunk ilyen nagy poggyásszal, — mondta a rendőrtiszt.

— Mit tehetnénk mást? — kérdezte Asbjörn Krag.

— A poggyászunkat itthagyhatnánk és csak egy rövid látogatást tennénk Malmőben. Mire átérünk, az apacs talán már megint itt lesz.

— Talán, — felelt Krag, — de mindenesetre követnünk kell a nyomát. Az is lehet, hogy a nyom más irányba vezet, nem vissza Kopenhágába. Már egyizben megtette az utat Malmőbe és akkor, mint talán emlékszik, egészen más irányba vezetett az utja.

A rendőrtiszt elgondolkodott.

— Igen, — felelte, — ez igaz. Akkor az apacsok Korsörből hajóztak át Malmőbe.

— És onnan hova mentek?

— A Trinacria-szállodába, — felelt a rendőrtiszt. Asbjörn Krag kérdése nagyon meglepte. — Csak nem gondolja, hogy az apacs megint odament? Hiszen ott minden zárva van!

— A Babylon-kávéház nem.

— Igaza van.

— És emlékezzék vissza: a két apacs ép a Babylon-kávéházban szokott tartózkodni. Ne feledje el, hogy eddig nem tudott kielégitő magyarázatot adni arra nézve, miért csavarog a két külföldi gonosztevő épen ezen a fürdőhelyen. Én kétlem, hogy kizárólag azért, mintha lopni akarnának. Azért sem, hogy Szónya asszonnyal találkozzanak, mert hiszen eleinte nem is tudták, hogy ő ott van. Lehetséges tehát, hogy a két apacsnak a fürdőhelyen való tartózkodása valami titokkal van összefüggésben. Szóval megint számolnunk kell a lehetőséggel, hogy a fürdőhelyre tértek vissza. Ők nem sokat törődnek vele, nyitva van-e a fürdő vagy sem, csak szállást kapjanak a Babylon-kávéházban. Épen ezért könnyen lehetséges,

kedves Helmersen, hogy az idén még egyszer el fog látogatni Trinacriába.

Alighogy beszálltak, a hajó már el is indult. Asbjörn Krag egy percig sem pihent. Kiderült, hogy a hajó, amelyen utaznak, véletlenül ugyanaz, amely a gyilkost a Sund-on átvitte. Krag megkezdte a személyzet kikérdezését.

Ritkán kérdezősködött közvetlenül valamely dolog iránt. Helyesebben mondva, kérdéseit mindig aszerint állította be, hogy kivel beszél. Megvolt az a ritka képessége, hogy mindenkiből ki tudta venni, ami érdekelte.

Ezért az átkelésnél meglehetős pontosan megtudta, milyen volt az apacs külseje.

Az étterem pincére leirta a ruházatát. A pincéreknek tudvalevőleg jó szemük van, ha ruházatról van szó, mert erről szokták megitélni, mekkora borravalót várhatnak.

A pincérlány tüzetesen leirta az apacs arcát és kezeit. Kiderült, hogy nagyon csinos ember, aki osztatlan érdeklődést tudott kelteni maga iránt.

A személyleirás azonban, amelyet Krag ilymódon kapott, nem mindenben egyezett meg avval, amelyet a rendőrtiszt adott a kék selyemsálas férfiről. De Krag evvel nem sokat törődött. Bizonyára álruhába öltözött, — gondolta.

A férfit, aki miután Szónya asszonyt meggyilkolta, Svédországba hajózott, a pincér és a pincérlány a következőképen irta le:

Középtermetü, de vézna ember volt. A pincér véleménye szerint nem lehetett több husz évesnél, a pincérlány huszonötre becsülte.

Haja és szemöldöke kékesfekete.

Sürü haja dus fürtökben lógott a homlokába. A fickónak nagy, sötét, sajátságosan fényü szemei voltak. A pincérlány azt állította, hogy egyszer könnyeket látott a szemeiben. Kezeit arisztokratikusaknak, ápoltaknak mondta.

Bajuszt nem viselt, de az állán és az ajkai fölött kékes árnyalat játszott, ami erős szakállnövésre mutatott.

A ruhája nem volt elegáns. Szerényen volt öltözve; kék zsakettot viselt, amelyet, ugy látszik, készen vásárolt. A pincér megfigyelte, hogy a ruhája gyürött, mintha hosszabb ideig be lett volna csomagolva. De mindenesetre uj volt. Egyáltalán mindaen vadonatuj volt, amit csak viselt: a cipő, a nyakkendő, a sportsapka, de semmi sem állt jól neki.

Beszéde rögtön elárulta a külföldit, de azért dánul is jól meg tudta értetni magát.

Az étteremben egy bordasültet fogyasztott és a fizetésnél arany huszkoronást váltott. Malmőbe való megérkezése után egy kis kikötői szálloda felé ment. A pincérlány, aki egész idő alatt szemmel tartotta, azt hiszi, hogy a Hafnia hotelben szállt meg.

— Azt hiszem, jó körözőlevelünk van a gyilkosról, — mondta a rendőrtiszt. — Akár a sálas férfi, akár nem, ez után a személyleirás után nem fog kisiklani a kezünkből. Csak azt nem értem, miért mondják, hogy vézna volt az illető. A kék selyemsálas férfi épen ellenkezőleg nagyon erős és izmos. De az sem lehetetlen, hogy a pincérlány tévedett. Hogy más dolgok nem egyeznek meg, azt az álruhájának tulajdonitom.

Asbjörn Krag a fejét rázta.

— Van valami misztikus a dologban, — mond-

ta. — A nyomok nagyon is tiszták. Ez az ember még csak meg sem kísérelte, hogy elrejtőzzék. Egészen nyíltan szállt fel a hajóra, helyet foglalt az éteremben, beszélt a pincérrel és pincérnővel és mikor kiszállt, azon frissen hotelbe sietett. A dolog úgy fest, mintha csak fel akarta volna hívni a rendőrséget, hogy kövesse. Őszintén szólva, kedves Helmersen, a gyilkosok nem így szoktak viselkedni.

A hajó Malmőbe ért.

A két úr a hotelszolgával a Malberg-szállodába vitette a poggyászát. Ők pedig a Hafnia-szállóba siettek.

Utközben Asbjörn Krag ezt mondta:

— Szinte azt kívánom, hogy a Hafnia-szállodában teendő látogatásunknak ne legyen eredménye.

— Miért az ég szerelmére?

— Mert ez jobban összevágna avval a föltevésemmel, hogy a gyilkos ravasz és veszedelmes fickó.

A detektív kívánsága azonban nem ment teljesedésbe.

A szállodában rögtön emlékeztek a kékzsakettos idegenre. Estétől másnap délutánig lakott ott. Minden poggyász nélkül érkezett, de másnap délelőtt egész halom csomagot kapott, amelyeket Kopenhágából küldtek utána.

Arra a kérdésre, tudják-e, hogy onnan hova ment, azt felelték, igenis, tudják.

A szállodába való megérkezése után egy lakásközvetítő-irodához fordult, hogy egy falusi lakást béreljen és a helyivonattal rögtön továbbutazott. A lakásközvetítő-iroda bizonyára tudni fogja a címét.

— Nagyon simán megy a dolog, — dörmögte Krag, — ezt nem szeretem.

AZ ERDEI LAK

Krag felkereste a lakásközvetítő-iroda tulajdonosnőjét, aki rögtön kész volt minden kívánt felvilágosítást megadni. Nagyon élénken emlékezett még rá, hogy néhány hét előtt járt nála egy tipikusan külföldi ember, aki egy kis villát akart bérelni a város környékén. Krag felhívta az asszonyt, írja le részletesen az illetőt és leírása után kétség sem lehetett aziránt, hogy a kék selyemsálas férfi volt. Ez a leírás hajszálra megegyezett avval, amit a hajó és a szálloda személyzete adott. A sálas férfi semmit sem tett, hogy a külsejét elváltoztassa.

Krag ezt a sajátságos gondtalanságot csak avval tudta megmagyarázni, hogy az apacs biztosra vette, hogy senkisem fogja a gyilkossággal kapcsolatba hozni és azt gondolta: nem éri meg a fáradtságot, hogy külsejét és tetteit eltitkolja.

Egyébként Krag a lakásközvetítő-irodában azt is megtudta, hogy mikor egy kis villát ajánlottak neki Söderviken vidéki állomás közelében, Malmőtől vasúton egy órányi távolságra, a különös idegen rögtön kapott utána. Úgy látszik, mindegy volt neki, bármilyen lakást kap is, csak magánosan tehesse.

— Egészen egyedül akart ott lakni? — kérdezte Krag.

— Igen, egyelőre egészen egyedül, de pár nappal később vendéget várt.

Az asszony felütött egy könyvet és egy névre mutatott.

— Látja, ide beírta a nevét.

Krag egy különös nevet olvasott; ezt hogy: Repin Iván.

— Hiszen ez oroszul van, — mondta.

— Igen, — felelt az asszony, — mondta is, hogy orosz. Elmesélte, hogy nyelveket tanul, ezért kell neki a magány. De én mindjárt gondoltam magamban valamit.

— Mit gondolt?

— Nem volt nehéz kitalálni, miféle. Untig elég van Svédországban ebből a fajtából.

— Még mindig nem tudom, mire gondol, — válaszolt Krag.

— Ő, a szegény, — mondta az asszony szinte álmodozva, — olyan fiatalnak és boldogtalannak látszott. Nagyon csinos ember volt. Valószínű, hogy számüzték az országból. Hiszen tudjuk, milyen sorsuk van a fiatalembereknek Oroszországban, miért gördítenénk akadályokat az utjukba? Inkább segiteni szeretnénk rajtuk. Természetesen, ha kérdezik az embert, az egészen más, akkor nincs joga, hogy a fölvilágositásokat megtagadja.

— Szóval azt hiszi, hogy ez az idegen orosz nihilista?

— Igen, azt hiszem.

— És hogy én rendőrügynök vagyok?

— Erre a kérdésre szeretnék adós maradni a válasszal.

— Lehet, hogy eltalálta az igazat, — mondta Krag. — Nagyon szeretnék beszélni az idegennel, de nem szeretném, ha bárki is megtudná, hogy üldözzük őt.

Az asszony megigérte, hogy hallgatni fog és miután Krag megkapta a szükséges utbaigazitásokat, hogyan juthat el a södervikeni villába, elhagyta a bőbeszédü asszony irodáját.

Kopenhágai kollégájának megmondta, hogy a Malberg szállodában fog megszállani. Mikor a hotelbe visszatért, egy levelet talált ott, amelyet a legnagyobb érdeklődéssel olvasott végig.

A levelet Boyesen dán detektiv irta, aki már Kopenhágában is segitségére volt.

Szószerint igy hangzott:

«Kedves Krag ur! Mivel tudom mennyire érdekli a szomoru baleset, amelynek következtében Gade Szónya asszony a hullámokban lelte halálát, nem akarom elmulasztani, hogy Önnel közöljek valamit, amit az itteni rendőrség megtudott. Mint tudja, Gade igen vagyonos ember, épen ezért a felvilágositások, amelyeket kaptam, roppant különös világitásba helyezik az esetet. Eddig senkisem tudta, hogy Szónya asszonynak erős hajlama volt a fényüzésre, vagy hogy költekező életmódot folytatott volna. És most mégis kiderül, hogy férje háta mögött a legfurcsább tranzakciókat bonyolitotta le, csakhogy pénzhez jusson. Egy itteni zálogházas bizalmasan közölte a rendőrséggel, hogy Gadené az utolsó félesztendő alatt nagyon tekintélyes összegekért zálogositott el ékszereket. Most talán azt fogja kérdezni, kedves Kragom, hogyan történhetett, hogy a férje tudta nélkül tette zálogba az ékszereit. Nos hát ebben a dologban ravaszabb volt, semmint azt egy nagyvilági hölgyről feltételezhetnénk. Hamis ékszereket készittetett, amelyek a megtévesztésig hasonlitottak a valódiakhoz. És mig a valódiak a zálogházban feküdtek, az idény legelső estéjein is a

hamisakat viselte. Mit szól hozzá? Hogy milyen összegről van szó, nem tudom, de föltesszem, hogy kamatostul lehet ugy tiz-tizenkétezer korona. Egészen csinos összeg egy félesztendőre, ugy-e és az egészben a legjobb, hogy a férj mit sem sejt róla. Ördög és pokol, vajjon mire kellett neki a pénz? Talán mégis van némi alapja annak a hiresztelésnek, hogy öngyilkosságot követett el? Ez az, kedves barátom, amit Önnel közölni akartam. Olyan felvilágositások, amelyek szorosan véve nem tartoznak a rendőrségre, ezért arra kérem, a legnagyobb titoktartással használja fel őket. Remélem, hogy jól mulat Svédországban.

Mikor a vonatban ültek, amely Söderviken fe'é vitte őket, Asbjörn Krag a levelet fe'olvasta barátjának a rendőrtisztnek.

— Ugy látszik, most már Kopenhágában is gyanut fognak, hogy az ügyben valami titok rejlik, — mondta.

A rendőrtisztet a levél egészen megrémitette.

— Megerősiti, amitől féltem, hogy a banditák pénzt csikartak ki Szónya asszonytól. Semmi másra nem használhatta fel a pénzt. Hiszen arányla'g csendesen és szerényen élt!

Krag nem válaszolt, de szórakozottsága után itélve a rendőrtiszt véleménye nem valami különösen érdekelhette. Egyébként az egyórás és unalmas söderviken utazás alatt jóformán ki sem nyitotta a száját.

Malmőből táviratozott a falu birójának, aki már várta őket az állomáson.

Egyébként sötét volt mire megérkeztek, ugy hogy a biró lámpával vezette őket a községházáig. Nagyon kiváncsi volt, mi vezethette a két detektivet ebbe az isten háta mögött fekvő fészekbe. Krag csak annyit közölt vele, amennyit szükségesnek tartott és a biró, aki nagyon értelmes ember lévén megértette, hogy valamit titokban akarnak tartani, nem kérdezősködött tovább.

A villa, amelyet az orosz bérelt, mintegy husz percnyi távolságra volt a biró lakásától.

— Holnap reggel elmehetünk hozzá, — mondta a biró.

Asbjörn Krag azonban máris indulni akart.

A biró kissé csodálkozott a sietségen, de azért kijelentette, hogy kész velük tartani.

— Van revolvere? — kérdezte Krag.

A biró csodálkozva nézett a detektivre.

— Revolver? — kérdezte és kihuzta magát. Hatalmas termetü ember volt. — Hiszen félkézzel elbánok a fickóval!

— Nam vagyok gyáva, — szólt a detektiv komolyan, de megkérem, hozzon fegyvert magával.

A biró nevetve vágta zsebre töltött revolverét.

VÁRATLAN ESEMÉNY

Éjfél lévén, a biró be akart fogatni, hogy gyorsabban kiérjenek, de Asbjörn Krag ugy vélekedett, jobb ha gyalog mennek, legalább nem keltenek feltünést. Ezért hát gyalogszerrel vágtak neki az utnak.

Hüvös októberi éjszaka volt. A föld már kezdett

megkeményedni. Az országutakon magas halmokban feküdtek a megsárgult levelek. Koromsötétség ura kodott. A bíró ment elől és mivel a vidéket mint a tenyerét ismerte, gyorsan haladtak.

Félórai gyaloglás után a bíró egy pillanatra megállt.

— Mindjárt ott leszünk, — mondta és körülnézett. — Itt egy ösvénynek kell lennie, amely átvezet az erdőn.

Krag meggyujtotta a zseblámpáját, amely széles erős fénycsikot vetett a sötét erdőszélre. A fák között egy kis tisztás vált láthatóvá, ott torkollott az ut. A bíró erre az utra tért, a többiek nyomon követték.

— Miféle ház az, amelyben az orosz lakik? — kérdezte Krag.

— Ugy hallottam, az előbb villának nevezték, — mondta a bíró nevetve. — Hát ez tulzás, kérem. Kis házacska csak, amely régebben, mikor a király vadászatokat tartott erre, erdészlakul szolgált. Tudomásom szerint egyetlen szobából és egy kis konyhából áll.

Az erdő egyre sürübb lett. Az ösvény járatlansága azt gyanittatta, hogy a ház hosszu ideig lakatlan volt.

Egyszerre csak egy tisztásra értek és a bíró csaknem megbotlott egy kifeszitett drótsövényben. Hangosan átkozódott. Asbjörn Krag figyelmeztette, hogy maradjon csendben. A bíró nem sokat törődött vele, ha felébreszti is az üldözöttet. Bizott az erejében.

Végre a ház falához értek és tapogatózva megkeresték az ajtót. Mindez zajjal járt és Krag csodálkozott, hogy a ház lakója még mindig nem mutatkozik.

Az ajtó előtt állva a detektiv felszólitotta a

rendőrtisztet, hogy tartsa készen a revolverét.

Ő is kezében tartotta a magáét.

A biró bekopogott az ajtón, de belülről nem érkezett válasz.

Erre vállát az ajtónak feszítette. Megrecsegtek a deszkák és a zár ropogva felpattant.

A három férfi sietve belépett a házba. A detektiv világított.

A szobában egy árva lélek sem volt.

A három férfi egymásra nézett és Krag bosszankodva csóválta a fejét. Csak nem ugrott meg előlük a gyilkos?

A biró betaszitott egy ajtót, amely eddig be volt támasztva.

— Itt a konyha, — mondta.

Bementek. Itt sem találtak senkit.

— Ugy látszik, elillant a fickó, — mondta a detektiv, — nagyon hangosak voltunk.

— Az is lehet, hogy elbujt, — vélekedett a biró. — Pincéje is van a háznak.

Megtalálta a nyilást a padlón és felhajtotta az ajtaját. A pince kicsi volt és alacsony. Az egészet áttekinthették, mikor Krag a lámpájával levilágitott. A pincébe se volt senki.

Meg kellett barátkozniok a ténnyel, hogy a fickó eltávozott. De volt valami a lakásban, ami a detektivet arra a föltevésre inditotta, hogy a lakó nem hagyta el véglegesen a kunyhót. Krag a legnagyobb érdeklődéssel kezdte vizsgálgatni a szoba berendezését.

Meglátszott, hogy a jelenlegi lakó butorral együtt vette bérbe a házat és hogy azelőtt jó ideig üresen állott. A kevés butor rozzant és elhasznált volt,

de ugy volt elrendezve, hogy meglehetős kényelmet biztositott. Mindössze egy ablaka volt a szobának. Előtte asztal állott, négyszegletes egyszerü faasztal. Az asztalon régi himzett rojtos abrosz, irókészlet mappával és néhány könyv. Krag felnyitotta az irómappát és egy szelet papiroson olyan betüket látott, amelyeket nem ismert. Valószinüleg orosz betük voltak.

A könyveket is megnézte. Csupa uj francia könyv volt. Egy malmöi könyvkereskedő bélyegzője volt rajtuk. A könyvek egy része még felvágatlanul hevert. Krag érdeklődve nézegette a könyvek cimlapjait. A legelső francia szerzők müvei voltak.

Egyébként bámulatos, milyen kevés ruhadarabot találtak a szobában. Ellenben különös, hogy a kis tükör előtt mennyi toilettszer állott. A legkülönbözőbb skatulyák és üvegek, amint ez csak hiu színészek öltözőjében található.

— Halló, — kiáltott hirtelen a rendőrtiszt a konyhából, ahol a saját szakállára vizsgálódott, — találtam valamit!

Bejött a szobába és néhány ragyogó, csillogó tárgyat tartott a kezében. Ékszerek voltak.

A biró kezdte furcsálni a dolgot.

— Hiszen ez az ékszer egész vagyont ér, — mondta. — Ez a lakó vagy nagyon gazdag, vagy tolvaj!

— Azt hiszem, nem tévedünk, ha az utóbbit tesszük fel, — vetette közbe Krag. Kiváncsi volt az ékszerekre és a rendőrtiszt a tenyerébe csusztatta a csillogó holmikat: egy gyöngysort, gyürüket, egy karperecet, egy diadémot. Krag gondosan megvizsgálta és egymásután félretette őket. A többiek fe-

szült figyelemmel nézték.

— No, — kérdezte a bíró, — mennyire becsüli az egészet?

Krag mosolygott.

— Semmire, — mondta. — Mindegyik hamis.

És jelentőségteljes pillantást vetett a meghökkent rendőrtisztre.

— Emlékszik még a levélre, amelyet ma felolvastam?

— A levélre a hamis ékszerekről és az elzálogosított valódiakról? Emlékszem.

Krag az ékszerekre mutatott.

— Érti már az összefüggést?

— Csak ugy tudom megérteni, hogy az apacs nemcsak gyilkos, hanem tolvaj is.

Egyszerre csak valami gyanus hang szürődött be a nyitott ajtón. Mintha valaki járt volna az erdőben. A földön megzörrentek a bokrok.

— A fegyvereket, — suttogta Krag.

A zaj mind közelebbről és közelebbről hallatszott.

— Megállj, — kiáltott Krag, — megállj, vagy lövök!

Az illető azonban nem törődött a fenyegetéssel.

A NYAKLÁNC

— A revolvereket! — vezényelt Krag hangosan — Lőjjenek, ha meg nem áll!

Azután franciául kikiáltott a sötétségbe:

— Vigyázz! Egy lépést se többet!

De megint hallatszott a közelebb lopódzó test nesze és Asbjörn Krag tolvajlámpájának fényében egy különös jelenést, egy fantasztikus alakot látnak. Egy embert, aki négykézláb közeledett és a nyitott ajtón egyszerre csak beugrott a szobába.

Ebben a pillanatban lövés dördült el. Ugyanakkor felhangzott Asbjörn Krag hangja:

— Ne lőjjenek!

De már késő volt. A benyomuló ellenség a padlón hevert és görcsösen utolsót vonaglott. Nem ember volt, hanem egy nagy fekete kutya.

A három férfi tanácstalanul hajolt az állat fölé.

A biró elkáromkodta magát.

— Olyan valakit is agyonlőhettünk volna, aki jobban megérdemli! — mondta.

Asbjörn Krag lekuporodott a földre az állat mellé és fölemelte az orrát. A kutya feje visszahanyatlott, az állat már nem élt.

— Ismeri ezt a kutyát? — kérdezte a detektiv.

A biró tagadón csóválta a fejét.

— Az összes kutyákat ismerem itt a tanyákon, mértföldnyi körzetben, de ezt a kutyát sohasem láttam. Idegen kutya. De nini, lánc van a nyakán, nézzük csak meg!

Krag fordított egyet a nyakláncon. Bőrből készült nyaklánc volt, ezüstlemezekkel kirakva. Az egyik ezüstlemezen ott állott a kutya neve; Krag hangosan olvasta: «Pierre». A Péter név francia alakja fölkeltette a detektiv figyelmét. Elővette a kését és elvágta a nyakláncot.

Tolvajlámpája világánál gondosan megvizsgálta. Rögtön talált is rajta egy felirást, amelyet megmutatott a rendőrtisztnek. A «Printemps» nagy pá-

risi áruház bélyege volt, jele annak, hogy a nyaklánc onnan származik. Már másodszor találkoztak a párisi áruház nevével.

— A nyaklánc francia, — mondta elgondolkodva és a rendőrtiszt felé fordult, — és a kutya neve is francia. Különös, hogy az ember Svédország közepén ilyesmire bukkanjon! És még különösebb, hogy a biró sem ismeri.

— Másszóval az apacs kutyáját lőttük le, — mondta a rendőrtiszt.

— Lehet, — mondta Krag, de a hanghordozásán hallani lehetett, hogy mégis kételyei vannak. Közben a nyakláncot letette az asztalra és tolvajlámpáját a földre állitotta, de ugy, hogy visszfénye ne érje az ablakot.

Azután intett a rendőrtisztnek, hogy csukja be az ablakot. Mikor ez megtörtént, megint lehajolt a kutyához.

Pompás állat volt, nagy, erős ujfundlandi és kétségkivül tisztafaju. A külseje azonban azt gyanittatta, hogy elhanyagolták. Nagyon le volt soványodva; fején és fülein nyilt sebek éktelenednek. De főleg rettenetesen piszkos volt. Hasa és lábai csupa sár. Hosszu szőrén pászmákban lógott a megszáradt sár. Egyébként egész bundáját finom országuti por fedte.

Asbjörn Krag felpillantott.

— Mikor volt esőjük ezen a vidéken?

— Nagyon régen, — felelt a biró, — valósággal sóvárgunk utána; de délebbre volt bőven.

— Malmö környékén esett, mikor onnan elindultunk; emlékszik? — kérdezte a rendőrtiszt felé fordulva. — Ez a kutya messziről jött.

— A külseje után itélve Franciaországból is jö-

hetett, — mondta a biró.

— Ez a kutya olyan benyomást tesz, mintha el lenne hanyagolva, pedig voltaképen nincs elhanyagolva. Nézze csak, milyen dagadtak a lábai! Hosszu utat tehetett meg futva; valószinüleg több mérföldet. Déli irányból jött, felázott utakon, esős időben. Ezt láthatjuk a száraz és finom porról, amely a szőrére tapadt. Bizonyára több nap és éjszaka loholt. A sebeket bizonyára a majorok kutyáival való verekedés közben kapta. Valószinüleg valami megehető holmit próbált lopni és elüzték. Egészen lesoványodott szegény!

Lábával a kandallóhoz tolta az élettelen állatot.

— Csak elmesélhetné, honnan jött és hova igyekezett!

— Azt hiszem, nem nehéz eltalálni, hova igyekezett, — mondta a rendőrtiszt.

— Én is azt hiszem, — szólt közbe a biró, — mi sem természetesebb, minthogy ide igyekezett.

Asbjörn Krag kétkedően nézett a rendőrtisztre.

— Igazán azt hiszi, hogy az apacs kutyát tartott?

A rendőrtiszt tanácstalanul csóválta a fejét.

— Ki tudja? — mondta. — Hiszen minden összevág — a francia nyakláncz, a francia név, azután a kutya ideszaladt, ahol a francia apacs lakik. Hü kutya lehet, ha Kopenhágából követte a gazdája nyomát.

— Ne felejtse el, hogy ha ez a véleményünk, akkor fel kell tennünk, hogy az apacs, vagy az apacsok a kutyát Franciaországból hozták magukkal. Jól jegyezzük meg, egyenesen Franciaországból! És nekem mégis kissé valószinütlennek tetszik, hogy két gonosztevő egy ilyen állatot városról-városra magá-

val hurcoljon. Hol rejtegették volna egész idő alatt?

— Hát akkor, hogy kerül ide a kutya? — kérdezte a rendőrtiszt.

— Csak egy magyarázat van, — felelt Krag, — és pedig az, hogy hamis nyomon vagyunk.

A rendőrtiszt elhült.

— Igen, uraim, — mondta a biró, — másként én sem tudom megmagyarázni, hogy az orosz, akit üldöznek, oly nyiltan járt-kelt. Hiszen egyetlen lépését sem igyekezett eltitkolni.

Asbjörn Krag bólintott és helyeslőn mosolygott.

— Azt hiszem haszontalanul csaltak be bennünket ilyen mélyen Svédországba. De most mindenekelőtt állapitsuk meg, hogy a férfi, akit üldözünk, valóban az apacs-e.

Az ablakra nézett, amelyen bágyadt fénnyel beszürődött a hajnal. A kisértetiesen szürke hajnali világosságban csak alig-alig látták egymást.

— Itt maradunk, — mondta a detektiv, — megvárjuk, mig a lakó hazajön. Látják ott azt a kis pajtát, — szólt az ablakon kimutatva, — abban meghuzódhatunk.

A VILLA LAKÓJA

A pajta omlatag roskadozó épitmény volt, bizonnyal évek óta nem tatarozták. Az ajtajából kivertek egy deszkát, amely darabokra forgácsolva feküdt a küszöbön. Ezen a nyiláson át Asbjörn Krag és kisérői mindent láthattak, ami a villa közvetlen közelében történt, de őket senki sem láthatta.

Legfőbb ideje volt, hogy a házat elhagyják, mert alig pár perc mulva zörejt hallottak az erdőben, amely elárulta, hogy valaki közeledik. Egy emberi alak vált láthatóvá. Közönséges zsakettőltönyt és sportsapkát viselt. Ugy látszott egyenesen a ház felé tart. A sportsapkát mélyen a szemébe huzta, ugy hogy az arcát nem lehetett látni. A nyakán sált viselt.

— Megismeri? — suttogta Krag a rendőrtiszt fülébe.

A rendőrtiszt erősen fel volt indulva. Erőlködve vizsgálta a hajnali szürkületben közeledőt, de az arcát még mindig nem láthatta.

— Minden megegyezik, — sugta, — a ruhája, a sálja, a járása, az alakja. Csakis ő lehet.

Egy ideig mindhárman hallgattak. A férfi mind közelebb és közelebb ért a házhoz. Egyszerre csak a földre nézett és megállt. Észrevett valamit. Lehajolt.

— Fölfedezte a lábnyomainkat, — suttogta Krag. — Az ördög vigye el, nem tudott valamivel korábban jönni, hogy a sötétség megakadályozta volna benne.

Az idegent meglepte a dolog. Nagy darabon vizsgálgatta a földet. Végre fölegyenesedett. Körülnézett és hallgatózott. De mikor látta, hogy minden csendes, bement a házba.

— Rettenetes gondolat, — mondta a rendőrtiszt halkan, mintha a szavak a torkában rekedtek volna. — A szegény Szónya asszony gyilkosa ott van a házban!

A zsebéhez kapott. Krag tudta, hogy a revolverét tapogatja.

— Alig husz lépésnyire tőlem, — toldotta hozzá.

A detektiv csillapitón veregette a vállát.

— Legyen óvatos, — mondta, — egy ostobaság, vagy egy szenvedélyes cselekedet mindent elronthat. Majd én magam megyek a villához.

Krag lelkére kötötte kísérőinek, hogy mindaddig, míg ő nem hívja őket, maradjanak mozdulatlanul. Azután egy kis kerülővel a fák között a villához lopódzott. A tisztást kerülni akarta, hogy az ablakból meg ne láthassák. A bíró és a rendőrtiszt minden lépését szemmel tartották.

Közben kivilágosodott és a szép és ragyogó őszi nap a csillogó ablaktáblákat megfürdette aranyában. Asbjörn Krag lábujjhegyen az ablakhoz lopódzott. A többiek, akik csak egy jelre vártak, hogy ők is előssiessenek, rejtekhelyükről nézték, amint a detektív előrehajol és benéz az ablakon. Azt várták, hogy a legnagyobb óvatossággal fog szemlélődni, ehelyett nyíltan az ablak elé állt. Látták a magatartásán, hogy a szobában különös dolgok történhetnek. Hiába várták, hogy jelt adjon a közeledésre. A rendőrtiszt már-már elvesztette a türelmét. Végre a detektív a pajta felé nézett és intett kísérőinek. Ezek nagyon kíváncsiak voltak már, mert Krag viselkedése roppantul feltűnő, főként pedig vigyázatlan volt. Mit látott a detektív?

Mikor az ablakhoz ért és benézett a szobába rögtön észrevette az ideident. Az apacs — és most láthatta, hogy valóban tipikus apacs volt — a földön térdelt és karjait az élettelen kutya nyaka köré fonta.

Az ablak be lévén zárva, Asbjörn Krag nem hallhatta, amit az apacs mond. Mert az apacs — amint mozdulatai és vállainak ideges rándulása is elárulták — mondott valamit. Szinte úgy látszott,

hogy az élettelen kutya fülébe suttog szeretettel teljes és kétségbeesett szavakat. És mintha sirt volna. Ebben a pillanatban a szeretett állat elvesztése fölött érzett mérhetetlen fájdalom annyira erőt vett rajta, hogy semmi a világon meg nem zavarhatta volna. Egyizben ugy is rémlett Kragnak, hogy az apacs felpillant és észreveszi őt.

A rendőrtiszt és a biró óvatosan közeledtek az ablak felé. A detektiv elébük ment.

— Csak maga jöjjön! — sugta a rendőrtiszt fülébe. — A biró maradjon hátra.

Krag karonfogta a barátját és az ablakhoz vonta.

— Mutatni akarok valamit — mondta. — Életemben sem láttam ilyen apacsot.

A rendőrtiszt és a detektiv az ablakhoz álltak és benéztek a szobába.

Az apacs még mindig ugyanabban a különös helyzetben feküdt, fejét a kutya piszkos bundájába temetve.

A sapkáját elvesztette; koromfekete haja rendetlen fürtökben hullott a homlokába.

— Ráismer? — suttogta Krag.

— Azt hiszem, igen, — felelt a rendőrtiszt, de valami nyugtalanság és idegesség érződött a hangjában. Arcát az ablaküveghez szoritotta és ugy bámult be a szobába, mintha kisértetet látna.

— Mire gondol? — kérdezte Krag.

Ám a rendőrtiszt sokkal jobban el volt mélyedve a szobában látottak szemléletébe, semhogy felelni tudott volna.

Ekkor az apacs hirtelen fölemelte a fejét, ugy, hogy mindketten láthatták az arcát, amely el volt

torzulva a sírástól.

Ebben a pillanatban a rendőrtiszt visszapattant, mintha golyó érte volna és bizonnyal el is esik, ha a detektív föl nem fogja karjaiban. Halálsápadt volt.

Ekkor egy kiáltás hangzott fel a kunyhóban, felrántották az ajtót és a következő pillanatban a megzördülő lombok elárulták, hogy az apacs elmenekült.

Krag fölemelte a revolverét.

A fatörzsek között láthatták a menekülő alakot, amint mesébeillő gyorsasággal futott a puha erdei talajon.

Krag, aki kitünően tudott bánni a revolverrel, épen el akarta sütni a fegyvert, mikor a rendőrtiszt a karjába csimpaszkodott.

— Az istenért, ne lőjjön! — kiáltott elfulladó hangon.

A menekülő most az országuton szaladt.

Egy fának támasztva egy kerékpár állott ott, az apacs felpattant rá és őrült gyorsasággal tovaszáguldott. A következő pillanatban már elveszett szemük elől.

Most a svéd bíró odalépett hozzájuk.

— Furcsa emberek maguk norvégok, — szólt. — Előbb keresnek valakit és mikor megtalálták, szabadon bocsátják. Mit jelentsen ez?

— Ez azt jelenti, hogy tévedtünk a személyben, — felelt a rendőrtiszt.

— Hiszen megismerte az apacsot! — mondta a detektív.

— Igen, — felelt a rendőrtiszt, — csakhogy ez az apacs nem is férfi, hanem nő.

ÉLŐ-E VAGY HALOTT?

A rendőrtiszt oly furcsán viselkedett és amit mondott, oly különösen hangzott, hogy társai mintegy kővé meredten álltak ott. Olomsápadt volt és egész testében reszketett. Asbjörn Krag még mindig a karjaiban tartotta, de most a rendőrtiszt kiszakította magát, megragadta a detektiv csuklóját és megmarkolta a revolverét. Meg akarta akadályozni, hogy a szökevényre lőjjön és egy pillanatig sem gondolt rá, hogy amikor a detektiv revolvere elé áll, a saját életét veszélyezteti.

— Az istenért, Krag, — dörmögte képéből kikelve és öntudatlanul — tudja, mit csinált? Majdnem agyonlőtte!.

— Kit? — kérdezte Krag rekedten és eltolta magától.

— Őt, — felelt Helmersen.

Krag félig bosszusan, félig tanácstalanul csóválta a fejét és az utra pillantott, amelyen a szökevény a sárguló fák között eltünt. Szigoruan nézett a rendőrtisztre.

— Magának talán az a nézete, hogy a szökevényt ne üldözzük?

— Dehogy, — felelt a rendőrtiszt.

Asbjörn Krag kacagott. És a kacagása csupa harag volt és bosszuság. A biró elfordult és az égen vonuló felhőket nézte. A válla rándulása sejttette, hogy pompásan mulat valamin.

Krag megfogta a rendőrtiszt karját.

— Térjen magához! — kiáltott élesen.

És a szegény rendőrtisztet Asbjörn Krag pillantása, ugy látszik, tényleg magához téritette.

— Bocsásson meg, — szólott — de magam sem tudom, élőt láttam-e, vagy holtat.

— Azt az embert gondolja, aki elmenekült? — kérdezte Krag. — Biztosíthatom: olyan eleven volt, hogy elevenebb már nem is lehetett.

A rendőrtiszt bólintott és az országutra nézett. Hideg borzongás futott végig rajta.

Asbjörn Krag figyelmét semmi sem kerülte el.

— Fél valamitől? — kérdezte.

A rendőrtiszt idegesen végigsimított a homlokán.

— Igen, félek, — suttogta, — magamtól félek. Azt hiszem, káprázat játszik velem. Látta azt az arcot, Krag?

— Igen.

— Gyönyörű arc, ugy-e?

Krag mosolygott.

— Azt hiszi?

— Nagy, barna szemek, hosszan ivelt szempillák!

— Lehet, — válaszolt Krag.

— Dus, fekete haj, finomvágásu ideges orr..

Krag félbeszakitotta:

— Elég, elég. Szóval ismeri az illetőt. Mondja meg, kicsoda?

— Mikor az ablakhoz léptem, azt hittem, a kéksálas férfit fogom megpillantani. Ne higyje, hogy elment az eszem, kedves Krag, de tudja-e, kit láttam odabent?

— Remélem, hogy valahára meg fogom tudni.

— Nem a kéksálas férfit, — folytatta a rendőrtiszt, — és nem is a másik apacsot, hanem a meggyilkoltat.

— A meggyilkoltat?

— Igen, a meggyilkolt Szónya asszonyt.

Asbjörn Krag karonfogta a barátját és néhány lépést sétált vele. A biró még mindig a felhőket nézte és a tájat, amelyet, ugy látszik, szintén mulatságosnak talált.

— Szónya asszonyt, férfiruhában? — mondta Krag, — nagyon különös...

— Esküt mernék tenni rá, hogy ő volt.

— Hát akkor mégsem halt meg!

A rendőrtiszt elgondolkodott, aztán a fejét rázta.

— Nem, nem, — dörmögte féligmeddig magának, — ilyen hasonlatosság nem lehetséges.

— Jó, hát tegyük föl, hogy ő volt, — mondta Krag kissé türelmetlenül. — De ha nem halt meg, gyilkosa sincsen, ugy-e?

— Nincs.

— Akkor pedig az egész nyomozás felesleges. Hogy egy hölgy férfiruhába öltözik és Svédországba utazik, ez semmiesetre sem igazolja a részünkről történő erőszakos beavatkozást. Eszerint tehát nem marad más, csak a Gade Aage ellen intézett támadás. Ez pedig a mi számunkra nem elég. Ez tisztára bünügy és csak a kopenhágai rendőrségre tartozik.

Krag egész idő alatt, amig beszélt, vizsga tekintettel nézte a rendőrtisztet. Nyilván csak azért tanusitott ilyen elutasitó magatartást, hogy a barátja véleményét megtudja. Egyidejüleg magával vonta az országutra. Mind gyorsabban és gyorsabban haladtak és Asbjörn Krag volt, aki a tempót gyorsitotta. A biró némi távolságban követte őket.

— Nagyon boldog vagyok, hogy a dolog ilyen fordulatot vett, — mondta a rendőrtiszt, — és szivtelennek tartom, amiért ilyen hideg szemmel nézi

az esetet. Alighogy kitünik, hogy nincs szó gyilkosságról, minden érdeklődése ellanyhul. Őszintén szólván azt tartom, hogy maga kissé nagyon is detektív és kissé keveset ember.

Krag nem válaszolt. Hagyta, hogy a rendőrtiszt beszéljen.

— Inkább örvendenie kéne, hogy az emberiség ettől a rémtettől megkíméltetett, — folytatta a rendőrtiszt és hangja egyre indulatosabbá árnyalódott.

Asbjörn Krag kíváncsian nézett fel rá.

— Egyébként nem is hiszem, — folytatta a rendőrtiszt, — hogy ezáltal a dolog kevésbbé titokzatos vagy érdekes lenne. Ellenkezőleg. Most a következő kérdéseket kell feltennünk: Miért rendezte Szónya ezt a komédiát? Hiszen ez igazán nehezen megoldható és sajátságos rejtély. Hogyan szökhetett el a fürdőházból? Mi történt a fürdőházban? Mit müvelt ott a sálas férfi? Miért bujkál Szónya asszony ezen a kietlen vidéken? Beavatta-e az urát a titkába? Hogy került ide a kutya? Ezek a talányok mind, mind megoldásra várnak.

Most a rendőrtiszt a detektív arcába nézett.

— De meg aztán egy szót se hiszek magának, — mondta.

— Mit nem hisz?

— Nem hiszem, hogy mivel gyilkosság nem történt, unalmasnak találná a dolgot.

— Talán igaza van, — mosolygott Krag.

— Miért siet annyira? — kérdezte a rendőrtiszt.

Asbjörn Krag nem felelt. Egész idő alatt a földre nézett.

— Ó, már tudom! Maga Szónya asszony nyomait követi.

AZ ELVESZTETT NYOM

Asbjörn Krag és Helmersen buzgón követték az árokszélen futó nyomokat. A kerekek lenyomata tisztán rárajzolódott a nedves földre.

— Nem fog elmenekülni előlünk, — mondotta Krag. — Negyedóra multva Söderköpingben vagyunk. Ott bérlek egy kerékpárt. Azután, ha kell, a világ összes országutjain követem a nyomát.

A rendőrtiszt nem válaszolt. Szemeiben szórakozottság és aggodalom tükröződött.

— Velem tart? — kérdezte a detektiv.

— Igen, — felelt a rendőrtiszt mogorván és a svéd bíróra pillantott, aki némi távolságban követte őket.

— Bizonyos vagyok benne, hogy az, akinek a nyomában vagyunk, nem követett el semmiféle bünt. Ennek az embernek viszont egy gonosztevőről beszéltünk, kénytelenek vagyunk tehát a szavunkat visszavonni.

— Miért?

A rendőrtiszt arca eltorzult.

— Talán azon a véleményen van, hogy még mindig gonosztevőt hajszolunk?

— Kedves barátom, — szólott Krag és most részvét érződött a hangjában. — eddig azt hittük, ugy-e, hogy egy gonosztevőt üldözünk. Nem látom be, miért változtassunk a felfogásunkon?

A rendőrtiszt fölrettent és megállt.

— Csak menjen tovább! — mondta Krag nyersen. — Én majd beszélek a bíróval.

Ezzel svéd kísérőjük felé fordult, aki — megértvén, hogy a két norvég urnak privát tárgyalni

valója van egymással — egész idő alatt a háttérben tartózkodott. A biró rosszul leplezett vidámságából azt látta Krag, hogy ez az egész hajszát nevetségesnek tartja. A két norvég viselkedése és sok rejtélyes megjegyzése nem volt alkalmas arra, hogy azt a benyomást keltse benne, mintha a helyzet komoly lenne. Épen ezért Krag könnyü szerrel meggyőzhette őt arról, hogy a segitségére nincs többé szükségük és hogy az affér egyelőre nem tekinthető többé bünügynek. Megköszönte, hogy segitségükre volt és megkérte, hogy Söderköpingben egy vagy két kerékpárt szerezzen számukra, amit a biró készséggel meg is igért.

Azután hármasban folytatták az utat.

Már-már Söderköping közelében jártak. Olykor találkoztak egy-egy kocsival, vagy egy-egy gyalogjáróval, aki tiszteletteljesen köszöntötte őket, csodálkozva, hogy ezen a helyen és ebben az időben idegenekkel találkozik.

Egyszerre csak Asbjörn Krag felkiáltott és megállt.

Egy hidhoz értek, amely egy kis patakon vezetett át. Helyesebben két hid volt; egy vasuti hidnak és egy gyalogosok és járművek számára épült hidnak a kombinációja. A hidak alatt folyt a patak, amely keskeny volt, de mély és rohanó.

Krag azért állt meg, mert észrevette, hogy a kerékpárnyomok hirtelen megszüntek. Levezettek a patak árkába és ott nyomuk veszett.

A detektiv nagy darabon megvizsgálta az országutat és visszafelé is követte a nyomokat.

— A menekülő nagyon sebesen haladt, — mondta. — Ezt a kerékpárnyomokról látom, amelyek olyan egyenesek, mintha vonalzóval huzták volna őket. Itt

aztán nem akart tovább menni, hanem leugrott a gépről.

— Talán csak azért szállt le, mert a hídhoz ért, — szól közbe a bíró.

Asbjörn Krag a fejét rázta.

— Nem, — válaszolt, — akkor a puha talajon meglátszanék a kerekek nyoma. Leszállt és nem ment tovább. De hát, az ördögbe is, mit csinált? És mit csinált a kerékpárral? Hiszen itt a föld olyan puha, hogy minden nyom megmaradna benne! És én a legcsekélyebbet se látom.

Krag ujból megvizsgálta az utat, ezuttal még nagyobb figyelemmel. Szemei a vasuti hídon és a rohanó patakon révedeztek.

Azután elővette az óráját.

— Most két óra, — mondta. — Föltételezem, hogy a menekülőnek 35—40 perc előnye van. Kedves bíró ur, maga bizonyára tudja, a vonatok menetidejét, ugy-e?

— Hogyne, — felelt a bíró.

— Akkor talán azt is ki tudja számitani, hogy körülbelül félórával ezelőtt, ment-e erre vonat, vagy sem?

A bíró elgondolkodott.

— Igen, — mondta, — Körülbelül akkor ment erre a helsingborgi gyorsvonat. Félhétkor van Söderköpingben.

— Akkor mindent értek! — kiáltott Krag. — A menekülő látta jönni a gyorsvonatot és ugyanakkor egy merész tervet eszelt ki. Tudta, hogy ha a telefonhivatalok megkezdik a szolgálatot, kerékpáron nem tud előlünk elmenekülni. Ekkor az a kétségbeesett elhatározás érlelődött meg benne, hogy

felugrik a vonatra. Ezen a régi rozoga hidon a vonat természetesen nagyon lassan halad. A dolog egészen tisztán áll előttem, uraim. A kerékpárt a patakba dobta és a hídról felugrott a vonatra. Véleményem szerint Szónya asszony már Helsingborgban van.

A rendőrtiszt haragosan félbeszakította kollégáját:

— Itt egy hölgyről van szó, — mondta — és nem egy akrobatáról.

— Kedves barátom, — válaszolt Krag, — ugy látom, hogy Szónya asszonyt máris jobban ismerem, mint maga. Most pedig előre Helsingborgba!

AZ IGAZI

Mig a biró rögtön belátta, hogy Asbjörn Krag következtetései helyesek lehetnek — hiszen a kérékpárnyomok minden beszédnél ékesebben szóltak — a rendőrtiszt megmaradt amellett, hogy Szónyáról nem tételezhet föl ilyen mozgékonyságot. Mikor Krag megkérdezte, hogy hát az ő véleménye szerint hol maradhatott az asszony, titokzatosan és megrendülve arra célzott, hogy talán a patakba vetette magát. Asbjörn Krag nevetett, de a rendőrtiszt szomoru arcát látva, megint elkomolyodott. Ez az ember igazán szerette Szónyát.

Kiderült, hogy tiz óra előtt nem érhetnek Helsingborgba és noha Krag nagyon türelmetlen volt, bele kellett nyugodnia a dologba. Söderköpingben a biró felkeltette a kis szálloda személyzetét és a

fáradt utasok bő reggelivel frissitették fel magukat. Reggeli után a rendőrtiszt, aki nagyon ki volt merülve, lefeküdt aludni. Asbjörn Krag azonban nem ismert fáradságot. Miután a bírótól elbucsuzott és szíves segitségéért köszönetet mondott, leült és leveleket irt, sürgönyöket fogalmazott. A sürgönyöket kopenhágai rendőrkollégáihoz intézte, ami azt bizonyította, hogy az íróasztalnál is a titokzatos szökevénnyel: Gade Szónya asszonnyal foglalkozott. Mikor elkészült, fölkeltette barátját és kiment vele az állomásra. Tizenkét órakor Helsingborgban voltak.

Alighogy megérkeztek, Asbjörn Krag máris munkához látott. A pályaudvaron kezdte. Itt meglát csodálkoznia kellett a szökevény nyilt fellépésén. Kérdezősködésére az állomásfőnök elmondta, hogy reggel látott egy lányoskülsejü fiatalembert, dus feke'e hajjal, rendkivül bő ruhában. Ugyanez a fiatalember a pályaudvar előtt álló hordárnak is feltünt, mivel konflison ment a szállodába, noha semmi csomagja nem volt és a szálloda a szomszéd sarkon van.

Legjobban a rendőrtiszt csodálkozott a kapott felvilágositásokon. Tehát a detektivnek mégis igaza volt. A szépasszonynak sikerült a gyorsvonatra feljutnia.

A felvilágositások, amelyeket a hotelben kaptak, még jobban meglepték a rendőrtisztet.

A hotelbeliek megerősitették, hogy délelőtt beállitott hozzájuk egy fiatalember, akire a leirás pontosan illik. Egy kis szobát jelöltek ki a számára és mivel — tekintve, hogy a fiatalembernek nem volt csomagja és különben is gyanusnak tetszett — a szoba árát előre követelték, egy meglehetősen nagy bankjegyet váltatott. Majd a legközelebbi kisztiánia

vonat iránt érdeklődött és az indulás idejét feljegyezte a noteszába. Nem sokkal ezután a városba ment és mikor visszatért egy nagy csomagot hozott a hóna alatt. Körülbelül egy órát töltött a szobájában és mikor a szobából kilépett, egészen más ruha volt rajta, sokkal elegánsabb és ez jobban is állt neki.

Itt Krag félbeszakította a portást és a ruha közelebbi leírását kérte, amelyet meg is kapott.

— És most hol van a fiatalember? — kérdezte a detektív, miután mindent pontosan bevezetett a noteszába. — Itt lakik még a szállodában?

— Nem, — felelt a portás, — elutazott.

— Hova?

— Ohó, ez különös história. Mikor másodszor elhaladt a portásfülke mellett, egy levelet adott át megőrzésre. Egy kis táska volt a kezében. Megkérdeztem, elutazik-e, de csak ennyit felelt: «Mi köze hozzá, nincs kifizetve a szobám?» Én meghajtottam magam és azt mondtam:: «Bocsánat, uram.» De mikor kifordult az ajtón, intettem a kifutónak és ettől a pillanattól a kis kém állandóan a sarkában volt a fiatalembernek, aki úgy látszik, mit sem törődött avval, hogy kémkedhetnek utána, mert egyetlenegyszer sem tekintett hátra. Kiment a pályaudvarra és mikor a krisztiániai vonat befutott, felszállt rá és elutazott. Ez minden, amit tudok.

— A 27. számu szobában lakott, ugy-e? — kérdezte Krag.

— Igen. De honnan tudja, uram?

Krag a táblára mutatott, amelyre a hotelbe érkezők fel voltak jegyezve.

— Még itt a neve. — mondta. — Repin Iván, Orosz.

A portás bólintott.

Asbjörn Krag kinyujtotta a kezét.

— A levelet, — mondta. — A levelet, amelyet Repin Iván hátrahagyott. Ugy-e azt mondta, annak, vagy azoknak adja, akik kérdezősködnek utána? Nos hát itt vagyunk. Adja ide a levelet.

— Egy név van a boritékon, — válaszolt a portás.

Asbjörn Krag eltünődött. Kinek a neve állhat a boritékon?

A portás váratlanul segitségére jött.

— Hallom, hogy az urak norvégek!

Ezek a szavak egy ötletet sugalmaztak a detektivnek.

— Megmondom, milyen név áll a boritékon. A boritékon ez a név áll: Helmersen rendőrtiszt.

A portás meghajolt.

— Igenis, — mondta, — tessék a levél.

Asbjörn Krag zsebrevágta a levelet, noha a rendőrtiszt már kinyujtotta a kezét utána.

— Mit csináljunk a ruhával? — kérdezte a portás.

— Micsoda ruhával?

— Őrizze meg, amig visszajön.

— A fiatalember itt hagyta a régi ruháját.

Asbjörn Krag sietve a szálloda kávéházába vonta a barátját. Egy csendes sarokba ültek és frissitőt rendeltek. Azután felbontotta a levelet és átadta a rendőrtisztnek. Ez remegő kezekkel vette át. Szónya asszony irása volt.

A rendőrtiszt előbb némán átfutotta, azután felolvasta a detektivnek.

Különös levél volt.

«Kedves barátom», — írta — «kutyámat, a hü Corát megölte, amivel nagy szomorúságot okozott. Mért nem akarja megérteni, hogy egyedül szeretnék maradni? Miért üldöz, igérete ellenére? Ha csak egy szikrányi barátságot érez még irántam, szüntesse be ezt az esztelen és szivtelen üldözést. Csak fokozza vele a szenvedéseimet, pedig enélkül is eleget szenvedek. A szállodában hagyom ezt a levelet, mert föltételezem, hogy ha az előbbi tartózkodási helyemet felkutatta, képes követni mindenüvé. Mégegyszer kérem; hagyjon békében, talán akkor annál előbb fog viszontlátni.

Barátnője.»

Helmersennek könnyek gyültek a szemébe. Krag kérdőn nézett rá.

— Felhagyok vele, — mondta a rendőrtiszt. — Nem követem tovább.

— Én azonban végére akarok járni a rejtélynek. Bocsásson meg, kedves barátom, de én nagyon szeretnék evvel az érdekes hölggyel megismerkedni.

A rendőrtiszt ellenvetéseket akart tenni, de a detektiv energikusan félbeszakitotta:

— Minden hiába, — mondta, — nem fogok eltérni a szándékomtól. Ez a levél csak magának szól, nekem nem. Ma délután utazom Krisztiániába. Ne is próbáljon lebeszélni, nem változtatok az elhatározásomon.

Miközben a rendőrtiszt és a detektiv ezt a beszélgetést folytatták Helsingborgban, Kopenhága egyik kávéházában egy férfi ült, aki egy hölggyel beszélgetett.

— Ma este Krisztániába utazom, — mondta. Ez a férfi volt az igazi.

A GYORSVONAT UTASA

A rendőrtiszt egész nap csendes volt és zárkózott. Mivel belátta, hogy ugysem használna, ha Asbjörn Kragot rábeszéli a hajsza megszüntetésére, inkább nem kínozta vele. De nagyon bántotta, hogy barátja olyan lekicsinylő hangon beszélt az asszonyról, akit szeretett és akiben mindezek dacára is bízott.

Krag vele érzett és szerette volna megvigasztalni. Mikor délután együtt ültek a hotel terraszán, ezt mondta:

— Lássa be, kedves barátom, hogy én nem nézhetem a hölgyet ugyanolyan szemmel, mint maga. Két izben be kellett vallanom miatta, hogy tévedtem. Ezt nem egykönnyen feledem el. Először azt hittem, szövetségese a trinacriai apacsoknak. Később azt hittem, hogy ezek üldözik őt és valamilyen okból a halálba menekült. Mindebből semmi sem bizonyult valónak. Tény, hogy olyan titokkal veszi körül magát, amely rendkívül különös. Hogy uj kalandok után járjon, vagy hogy elrejtőzzön — mit tudom én? — elhagyta az urát és gyermekét. Én most föltettem magamban, hogy megkeresem őt és fellebbentem titkáról a fátyolt. Addig nem nyugszom és nem ismerek pihenőt, amíg ez nem sikerült.

Felbontotta az egyik kopenhágai lapnak egy számát és egy hirdetést mutatott Helmersennek. Gyász-

jelentés volt, amelyben Gade Aage ügyvéd közölte barátaival és rokonaival, hogy felesége egy szomoru baleset folytán fürdés közben életét vesztette.

— Kizártnak tartom, hogy az ura, aki tekintélyes ügyvéd, tudjon a komédiáról. Természetesen azt hiszi, hogy az asszony meghalt. Miért nem tudatja vele Szónya, hogy él? Mert azt akarja, hogy halottnak tartsa. Miért? Bizonyára célja van vele, ha ilyen iszonyatos módon bolonddá tartja. Ha e különös tragédiának összes pontjait egybevetjük, arra az eredményre jutunk, hogy vagy egy titokzatos ellenség üldözi az asszonyt, vagy egy titkot igyekszik leplezni. Erre a két dologra akarok most világosságot deriteni.

Mikor a vonat indulási ideje közeledett, a két barát kiment a pályaudvarra. A rendőrtisztnek az volt a szándéka, hogy másnapig Helsingborgban marad, azután Kopenhágába utazik és ott várja be a történendőket.

Amint a pályaudvar kivilágitott csarnokába beléptek, a szálloda küldönce sietett oda hozzájuk. Egy levelet nyujtott át lelkendezve a detektivnek.

— Jó, hogy még itt találom; ez az expresszlevél épen most jött Kopenhágából.

Krag átvette a levelet és megnézte a cimzést.

— Válasz Boyesentől, — mondta, miután a küldöncöt elbocsátotta.

— Válasz? — kérdezte a rendőrtiszt csodálkozva. — Hát kérdezett tőle valamit?

— Igen, — felelt Krag, — sürgönyöztem neki.

— Miért?

Krag karonfogta a barátját és a pályaudvar éttermének egyik asztalához vezette. Megnézte az óráját.

— Még van egy negyedóránk, — mondta, —

tehát van időm, hogy a dolgot megmagyarázzam. Nézze csak, itt a másolata annak a sürgönynek, amelyet Boyesennek küldtem.

És egy papirost teritett ki a rendőrtiszt előtt. A papiroson ez állott:

«Vizsgálja meg, nem történik-e valami gyanus dolog a fürdőházban, vagy Gade ügyvéd lakása körül.»

Azután felbontotta Boyesen levelét és az asztalra hajolva halk hangon felolvasta a rendőrtisztnek:

«Kedves kollégám» — irta a dán detektiv, — «sürgönyét megkaptam és a kérdésén nem csodálkozom. Elutazása óta ugyanis nemcsak a fürdőházban és Gade ügyvéd lakása körül történt valami, hanem — ami meg fogja Önt lepni — a szállodában is, amelyben Ön barátjával, Helmersen rendőrtiszttel lakott. Elképzelheti, hogy a szenrencsétlenül járt Gade Szónya ügyében nem szüntettük meg a nyomozást. Az ügyvéd könyörgésére ugy a rendőrség, mint a mentők egész idő alatt munkában voltak. Igy azután egyik titkosrendőrünknek feltünt egy idegen, aki a szerencsétlenül járt hölgy után való nyomozást különös érdeklődéssel kisérte. Mikor észrevette, hogy figyeljük, eltünt; azóta nem láttuk. A megindított nyomozás során kiderült, hogy ez a külföldi (valószinüleg lengyel) az uszoda személyzeténél buzgón érdeklődött a baleset részletei iránt. Ott hallott a nyomozásról, amelyet Ön és barátja ott kint megindítottak és mikor meghallotta, hogy Önök norvégok, melegen ér-

deklődött Önök iránt, különösen mikor Helmersen rendőrtiszt külsejét leírták. Mikor személyleírását összehasonlítottuk avval a leírással, amelyet, Gade ügyvéd adott a lépcsőházi merénylőről, arra az eredményre jutottunk, hogy ez ugyanaz az ember, vagy legalább is nagyon hasonlít hozzá. Az egész városban és különösen a lengyel negyedben alapos nyomozást indítottunk, de az idegennek nem akadtunk nyomára.

«Kiderült továbbá, hogy ugyanez az ember az utolsó pár este az ügyvéd lakása körül csavargott. Látta a portás, az egyik cselédlány is látta és Gade ügyvéd, akit most bocsátottak el a kórházból, egy este, mikor épen egy lámpa alatt állott és a lámpa fénye ráesett az idegen arcára, szintén felismerni vélte a vonásait. Mit akar ez az idegen? Miért tanusít olyan különös érdeklődést Szónya asszony ügye iránt?

«Mindezek arra indították a rendőrséget, hogy ujból foglalkozzék a dologgal. Azt is különösnek találjuk, hogy Szónya asszony holttestére ezideig sem akadtunk rá.

«Tegnap a titkosrendőrtől, akinek az a feladata, hogy a szállodákat szemmeltartsa, megtudtuk, hogy egy idegen Ön után és barátja után kérdezősködött, de különösen a barátja után. Mikor közölték vele, hogy északra utaztak, Svédországba, vagy Norvégiába, ezt dörmögte magában: Aha, Norvégiába!» Úgy látszik tudta, hogy a barátja milyen nemzetiségü. A leírás, amelyet erről az emberről a szállodában adtak, pontról-pontra megegyezik avval a leírással, amelyet a fürdőházban és Gade ügyvéd lakása körül

ólálkodó titokzatos fickóról kaptunk. A rendőrség most ujult erővel dolgozik. Remélem, hogy az uj címét is meg fogja adni, hogy mihelyt valami történik, rögtön értesíthessem.

Szivesen üdvözli sat.»

Boyesen levele a legjobb hangulatra deritette a detektivet.

— Láthatja, hogy az ügy még most sem jutott nyugvópontra; mindig történik valami. Mit gondol, ki lehet ez a rejtélyes idegen?

— Csak egy valaki lehet, — felelt a rendőrtiszt komoran, — senki más, mint az igazi apacs, a titokzatos trinacriai.

— De mit akar?

— Szónya asszonyt keresi.

— Szónya asszony meghalt, — felelt a detektiv.

— Ugy látszik, ő sem hisz a halálában, — mondta a rendőrtiszt.

Mikor a vonat indulási ideje közeledett, a két ur kiment a perronra. Esős, sötét este volt.

— Talán előle menekül Szónya, — dörmögte a detektiv.

— Ki más elől? — mondta a rendőrtiszt.

— Egy pillanatig arra gondoltam, hogy talán az ura elől.

— Bárminként legyen is, — jegyezte meg Helmersen, — én azt hiszem, inkább Koppenhágában nyomozzon, mint Krisztiániában. Ha az apacsot megtalálja, megtaláltuk a büntény szerzőjét.

— Nem, én Szónya asszonyt keresem, — mondta a detektiv, — minden időmet arra áldozom, hogy rátaláljak, még akkor is, ha nem ő a bünös.

Egyszerre csak a rendőrtiszt megragadta a detektiv karját. Ugyanakkor hátralépett és a detektiv széles háta mögé bujt. Nagyon izgatott volt.

— Oda nézzen! — suttogta és a vonat előtt hullámzó tömegre mutatott.

— Mi az?

— Látja azt az esőköpenyeges férfit, aki a vonatra száll.

— Igen.

— Istenemre, ő az.

— Az apacs?

— Igen.

Asbjörn Krag alaposan szemügyre vette az illetőt. Esőkabátja csillogott a nedvességtől. Széleskarimáju kalapja csaknem egészen eltakarta az arcát. Csendesen és nyugodtan haladt a többi utasok között, de izmos alakja mintha valami titokzatosságot sugárzott volna ki.

ASBJÖRN KRAG, MINT ZSEBTOLVAJ

Egy perccel a vonat indulása előtt a rendőrtiszt nem tudta mitévő legyen. Mióta az apacsot megpillantotta, olyan nyugtalan volt, hogy alig birt magával. Veszélyt sejtett és ha arra gondolt, hogy egyedül fog maradni, gyámoltalannak érezte magát. Krag Asbjörn látta, mi megy végbe benne és gyorsan bucsura nyujtotta a kezét.

— Minden jót! — mondta. — Mire ujból viszontlátjuk egymást, mindennel tisztában leszek!

A szakaszt, amelybe az apacs beszállt, egész

idő alatt szemmel tartotta. Különben sem volt sok utas a vonaton.

— Talán még meggondolom magam, — mondta a rendőrtiszt habozva.

— Ne tegye, — válaszolt Krag, — meg akarok ismerkedni avval az emberrel és akkor maga nemcsak fölösleges, hanem veszedelmes is. Hiszen ismeri magát!

A vonatvezető megadta a jelt az indulásra. Krag beszállt és bucsut intett barátjának, aki ott maradt a lucskos perronon.

A detektiv végigment a kocsin; másodosztályos kocsi volt. Az apacs egyedül ült az egyik szakaszban. Vizes esőköpenyét levetette és kiakasztotta a folyosóra. Olvasott. A könyvet ugy tartotta, hogy Krag elolvashatta a címlapját. Anatole France «Crainquebille»-e volt a kezében. «Nincs rossz ízlése» — gondolta a detektiv. Mivel ő a sötét folyosón állt, az apacs arcvonásait pontosan szemügyre vehette. Épenséggel nem volt visszataszító arc; erő és energia volt a kifejezésében. Izomzata erőre és ügyességre mutatott és Krag nem tudta megérteni, hogyan lehetett őt a törékenyebb, karcsubb és nőiesebb alaku Szónya asszonnyal összetéveszteni. Krag körülbelül huszonöt évesnek nézte. Lefoglalt egy helyet az apacs szakaszában, azután végigment a vonaton.

A szomszéd kocsiban az a meglepetés érte, hogy valaki nevén szólította. Megfordult és egy ismerős krisztiániai arcot látott, egy ügyvédet, akinek egyszer valami szivességet tett egy törvényszéki tárgyaláson. Ebben a pillanatban csepnet sem örült a találkozásnak. De azért helyet foglalt mellette.

Az ügyvéd nem Krisztiánjába utazott; K. svéd állomáson szándékozott kiszállni, ahol valami erdőeladási ügyben volt dolga. A vonatnak már félóra mulva K-ban kellett lennie. Krag megkönnyebbült és mivel volt olyan ügyes, hogy minden szituációt ki tudjon használni, gondolkodni kezdett, hogyan használhatná fel ezt az embert a komédiához, amelyet el akart játszani. Az volt a szándéka, hogy megismerkedik az apacscsal, de az ismerkedést ugy akarta bevezetni, hogy az idegen ne bizalmatlankodjék iránta.

— Hallja csak, kedves barátom, — kezdte bizalmasan, — elhiszi ugy-e, hogy ha nem lenne rá különös okom, nem lennék itt a vonaton?

— Hogyne hinném! — mosolygott az ügyvéd.

— Nem tenne meg nekem egy kis szivességet?

— Ha módomban áll, nagyon szivesen.

— Rendkivül hálás vagyok. Először is mi ketten nem ismerjük egymást. Azután...

— Azután? — kérdezte az ügyvéd.

Asbjörn Krag odahajolt hozzá és a fülébe sugott valamit.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Néhány perccel később Asbjörn Krag belép az apacs szakaszába és letelepedik arra a helyre, amelyet már előzőleg lefoglalt. Senki sem tudott nála jobban komédiázni, ha kellett. Tehát belépett a szakaszba anélkül, hogy utitársát csak egy pillantásra is érdemesitette volna és utánanézett, vajjon a pogygyászát nem lopták-e el, mialatt kint volt. Azután nagy-körülményesen egy szivart vett ki a tárcájából, rágyujtott és a füstöt egyenesen utitársa arcába fujta. Nem kért bocsánatot, hanem leült és felhuzta

a nadrágját, nehogy térdet kapjon. Majd elfojtottan ásitott és egy francia ujságot huzott ki a zsebéből. Ebben a pillanatban a vonat megállt. Egy kis vidéki állomásra ért.

Közben egészen besötétedett.

Ekkor uj utas lép be a kocsiba. Kinyitja a fülke ajtaját és elterpeszkedik az ülésen. Az uj utas nem más, mint az ügyvéd. Krag ugy tesz, mintha nem ismerné. Az ügyvéd nem veti le az esőköpenyét. Helyet foglal az ülésen, az apacs mellett, utazótáskáját leteszi maga mellé. Nyilván hamarosan ki akar szállni.

Az utitársak, három vadidegen ember, egymásra néznek és hallgatnak. Mikor a vonat meg akar állni, Krag fölkel és felnyul a hálóba, hogy az utitáskájából kivegyen valamit. És amint a vonat hirtelen megáll, meglökődik és az ügyvédre esik. Ugyanakkor különös mozdulatokat tesz az ujjaival. Az összeütődés után, mindketten ezer bocsánatot kérnek; az ügyvéd köszön és kiszáll.

Egy pillanattal később a vonat ujra megindul. Ismét csak ketten vannak a szakaszban. Krag hanyagul, lábait keresztbevetve ül és egyik füstfelhőt a másik után eregeti. A füstfelhőkön át az apacs arcát figyeli, amely teljesen megváltozott. Az imént megközelithetetlen és fásult volt, most mosolytól sugárzik. A mosolya bámulatról és érdeklődésről tanuskodik. Krag álmélkodást szinlel és a szivart kiveszi a szájából.

Az apacs mosolyát most már nem lehet félreérteni. Áthajol a detektivhez és kinyujtja a kezét:

— Adjon nekem is!

Krag tágrameresztti a szemét.

— Mit mond? — kérdezi.

— Adja nekem a felét, — ismétli az apacs.

Krag nevet. A másik elkomolyodik.

— Ha nem adja ide a felét, szólok a kalauznak!

— Szóljon, akinek akar! — mondta a detektív és az ajtóra mutat.

Az apacs megint jókedvre derül.

— Majd csak megértjük egymást, — mondja. — Felezünk és a kalauz nem fog tudni semmiről. Nagyon jól láttam, hogy az esőköpenyes ur zsebei körül babrált.

Asbjörn Krag egy tárcát huz ki a kabátja zsebéből és kinyitja. Papirosok vannak benne és körülbelül száz korona, kis bankjegyekben.. Krag megolvassa a pénzt, a másik nézi. Azután nyugodtan zsebrevágja a bankókat és a tárcát kihajitja az ablakon. Nyugodtan hátradől szemtelenül az utitársa arcába néz és ezt mondja:

— Én sohasem szoktam osztozkodni.

Az apacs arca grimászra torzul.

— Bah, — gunyolódik, — száz korona nem pénz! Megtarthatja magának. Egészen jól csinálta, de Franciaországban mi mégis jobban csináljuk.

— Hogy hivják? — kérdezte Krag.

— Ma Jean Guyot-nak, — felelt a francia. — Hát magát?

— Ma este Jules Hebertot-nak.

— De maga skandináv, ugy-e?

Krag bólintott.

— Párisból jön?

— Igen, Párisból.

— No, most már legalább ismerjük egymást.

A francia kezet nyujtott, Krag megnézte a kezét.

Mechanikus, gondolta.

A KÉT SZÖVETSÉGES

Abban a pillanatban, amelyben a detektiv és az apacs kezet szoritottak, mindketten azt gondolták, hogy ebből a szövetségből jókora hasznot fognak huzni. De Asbjörn Krag még az apacsnál is elégedettebb volt. Első terve máris sikerült: közelebbi ismeretséget köthetett az apacsal. Simábban már nem is mehetett volna a dolog. Barátja lett, nemsokára bizalmasa lesz.

A beszélgetést, amelyet a két férfi folytatott, minden detektiv és rendőr a legnagyobb figyelemmel hallgatta volna. Asbjörn Krag tanulmányutakon és könyvekből az egész kontinens gonosztevőivel megismerkedett és mivel utitársa, ha lehet, még tájékozottabb volt ezekben a dolgokban, az idő avval telt el, hogy régibb és ujabb büntettekre való visszaemlékezéseiket kölcsönösen kicserélték. Krag vigyázott, nehogy személyi ügyekre kiterjeszkedjék, mert igy könnyen elárulhatta volna magát. Csak nagy vonalakban vázolta az eseményeket és a francia bünesetek és az utolsó európai trükkök ismeretével valósággal lebilincselte az apacsot. Az apacs nem egyszer tett tanuságot intelligenciájáról és tapasztaltságáról. Krag nem tudott eligazodni rajta. Noha a betörések technikájával bámulatosan tisztában volt, mégis ugy látszott, mintha a különböző ese-

tekben, amelyeket elbeszélt, aktive nem vett volna részt. Krag azt hitte, hogy elővigyázatból ilyen tartózkodó. Mikor az idegen mintegy véletlenül felkelt, hogy valamit betegyen a kézitáskájába, Krag egy dudorodást vett észre, a zsakettje zsebén, amely elárulta, hogy browningot hord magánál.

Valahányszor a kalauz bedugta a fejét az ajtón, mindig az időjárásról beszélgettek. De alighogy eltávozott, azonnal folytatták az érdekes beszélgetést. Többnyire az apacs volt, aki az elejtett szálat felvette és továbbszőtte. Mivel Krag nagyon jól beszélt franciául, a beszélgetést ezen a nyelven folytatták.

— Mit csinál Krisztiániában? — kérdezte Krag.

— Semmi különöset, — szólt az apacs kitérőn. — Keresek valakit. Hát maga mit keres Krisztiániában?

Krag mosolygott és vállat vont. Erre az apacs is elmosolyodott.

— Értem, értem — mondta. — Ismerős Krisztiániában?

— Öt év előtt voltam ott utoljára. Akkor harmadfél esztendeig tartózkodtam ott. És nem hinném, hogy azóta a város annyira megnőtt volna, hogy rá ne ismernék. Hát maga járt már Krisztiániában?

— Nem, soha.

— Szóval találkozni akar valakivel?

— Igen.

— Talán várni fogja a pályaudvaron?

— Nem. Az illető nem is sejti, hogy jövök. Talán azt sem tudja, hogy a világon vagyok.

— Férfi, akit keres?

Az apacs hallgatott.

— Vagy talán nő?

— Nem.

— Szóval mégis férfi?

— Igen.

— Bajosan fogja megtalálni; Krisztiánia meglehetősen nagy város ám!

— Ez igaz. Talán segítene keresni?

Asbjörn Krag szórakozottan nézett fel a lámpára, azután kinyujtotta a tenyerét, mint az imént a francia tette.

— Osztozkodunk? — kérdezte.

A francia hirtelen elkomolyodott.

— Örüljön, hogy nem kell velem osztozkodnia! — mondta.

Ezek a szavak olyan furcsán és fenyegetően hangzottak, hogy Krag valósággal nyugtalanul érezte magát tőlük.

— No jó, — mondta, — ha nem is akar osztozkodni velem, én mégis segítségére leszek. Kit keres?

— Egy rendőrségi embert, — folytatta a francia.

— Veszedelmes sport!

— Egy rendőrségi embert, — folytatta a francia zavartalanul, — egy rendőrtisztet. Ha jól emlékszem, Helmersennek hivják. Ismeri?

Asbjörn Krag gondolkodott egy pillanatig, aztán a fejét rázta.

— Nem, — felelt, — biztosan az én időm után jött. De ha a rendőrségnél van alkalmazva, könnyen megtalálhatja.

— Igen ám, de értse meg, én nem igen mehetek

oda érdeklődni.

— Ha csak meg nem akarja kockáztatni, hogy mindjárt ott tartsák.

Az apacs megint mosolygott, kivillogtatva ragyogó fehér fogsorát.

— Ha én nem akarom, engem ugyan ott nem tartanak, — mondta büszkén. — De meg vannak az okaim rá, hogy ne kerüljek rögtön a szeme elé. És nem is kérdezősködhetek utána.

— Miért nem?

— Mert külföldi vagyok és ezt első pillantásra meglátják rajtam.

— Nem értem, — mondta Krag és hátradőlt az ülésen.

— Mindjárt megmagyarázom. A rendőrtiszt, akit kézre akarok keríteni, nemrégiben Kopenhágában járt, ahol kissé — mondjuk így — különös körülmények között kerestem őt. Egyes emberek Kopenhágában érdeklődni kezdtek a külföldi iránt, aki olyan behatóan tudakozódott a rendőrtiszt után és mikor a külföldi ezt észrevette, eltűnt. Ha most ugyanez a külföldi ugyanezekkel a kérdésekkel felbukkanna Krisztániában, figyelni kezdenék, ami őt nagyon kinosan érintené. Érti?

— Kezdem érteni, — válaszolt Krag, aki füstfelhőbe volt burkolva. — És most azt szeretné, ha maga helyett én tudakozódnék?

Az apacs bólintott.

— Melyik hotelben száll meg? — kérdezte Krag.

— A Grand Hotelben?

— Igen, ott.

— Jó. Este tizenkét órakor találkozunk a hotel éttermében. Ott mindent elmondok, amit a rend-

örtisztről megtudtam.

A vonat elhagyta Göteborgot és a norvég határ felé közeledett.

Az utolsóelőtti svéd állomáson Krag fogta az utazótáskáját és a mosdófülkébe ment vele. A franciának azt mondta, hogy le akarja mosni magáról az ut porát, mielőtt Norvégiába érnek.

A mosdófülkében átöltözött. Ebben nagy mester volt. Nyakkendőt és mellényt váltott és zsakett helyett gérokkot öltött fel. Azután az arcát változtatta el. A simára borotvált, élesvonalu arc helyett egy fiatal kereskedelmi utazó állt előttünk, könnyedén hajlott orral, hátrafésült, pomádés hajjal. Orra alatt kikent bajusz feketéllett és arcbőre kékesbe játszott, mint akinek erős szakálla van. Azért öltözött álruhába, hogy ne ismerjék fel, ha a norvég határon átjut. De meg azt is meg akarta állapitani, vajjon a francia éles megfigyelő-e. Miközben átöltözött, a vonat pár percig egy kis állomáson vesztegelt, azután továbbrohant. Krag utazótáskáját a folyosón hagyta és visszament a szakaszba, ahol csodálkozva vette észre, hogy uj francia barátja eltünt. Helyette egy idősebb utas ült a kupéban, egy svéd kereskedő, aki fujt és szuszogott, mintha borzasztóan sietett volna, hogy a vonatot elérje. A kalauz ép akkor lyukasztotta át a jegyét, mikor Krag belépett.

Krag felpillantott a hálóra és egyszerre forrósága támadt. A francia bőröndjének is csak hült helyét találta. Kivonult a folyosóra és amint a kalauz végzett a svéddel, rögtön megszólította:

— Mondja csak, hol van az a két ur, akik az imént itt ültek?

— Bizonyára kiszálltak, — felelt a kalauz.

— És ez az utas most szállott be?

— Igenis, most.

A kalauz sapkájához emelte a kezét és továbbment.

Krag visszament a fülkébe és helyet foglalt a svéd urral szemben. Sehogyse tudott a dolgon eligazodni. Miért állt odább a francia? Talán gyanut fogott? Rosszul játszotta volna a szerepét? Hiába próbálta a rejtélyt megoldani, a francia hirtelen eltünésére nem tudott magyarázatot.

Ekkor a svéd ur odahajolt hozzá.

— Talán folytathatnók a beszélgetésünket? — kérdezte.

Az apacs volt.

A LEVÉL

Asbjörn Krag nem tudta eltitkolni, hogy a francia átváltozó müvészete a legnagyobb mértékben meglepte. Csaknem egy teljes percig szemlélte a legnagyobb csodálkozással. A tipus, amelyet megszemélyesiteni akart, valóban rendkivül hü volt.

— Gratulálok, — mondta, — a maszkja igazán kiváló.

Az apacs is kritikus szemmel vizsgálta Kragot, azután elismeréssel bólintott, mintha azt akarta volna mondani, hogy utitársa is mester a szakmájában.

— Az első pillanatban nem ismertem meg, — mondta. — De mikor csodálkozását a kalauzzal szemben nem tudta eltitkolni, rögtön tudtam, ki az, aki

ebben az uj alakban jelentkezik. Bizonyára meg akart lepni, ugy-e?

Asbjörn Krag az igazságnak megfelelően azt válaszolta, hogy nem ez volt a célja. Igaz, hogy vizaviját is zavarba akarta ejteni, de a főcélja mégis az volt, hogy mielőtt Krisztiániába ér, felismerhetetlenné tegye magát.

— De hát maga, miért öltözött maga álruhába? — kérdezte Krag.

— Ugyanazért, mint maga. Nem akarok a régi külsőmmel mutatkozni. Norvégia átkozottul kicsi és a rendőrség máris ismer. Általában nem szeretem az álruhát; legszivesebben ugy járok, amilyennek a természet teremtett. De ha a rendőrség keres valakit, a nyomozást mindig a pályaudvaron kezdi. Észrevettem, hogy a vonaton nagyon kevesen utaznak, ugy, hogy az ilyen karakterisztikus külsejü embert, mint amilyen én vagyok, ilyen kevés utas közül gyerekjáték felismerni. Igy azonban a krisztiániai pályaudvaron annyit kérdezősködhetnek délvidéki típus után, amennyit csak akarnak; mindig azt a választ fogják kapni, hogy ilyen nem volt a vonaton. Ki tudja, talán egy ilyen kellemetlen egyén már ott is áll a pályaudvaron és vár rám! Várhat! De meg aztán nem vette észre, kedves barátom, hogy én Mellerudban kiszálltam?

— Hogy érti ezt?.

— Ugy, hogy én nem vagyok itt. Én Mellerudban kiszálltam.

— Nem egészen értem. Azt tudom, hogy Mellerudban átöltözött, még pedig kitünően, de nem értem, hogyan akarja bizonyitani, hogy kiszállt a vonatból.

— Hiszen az előbb épen maga kérdezte meg a kalauztól. Mit válaszolt?

— Igaz, igaz, — felelt Krag, — de hát hogyan tudta elhitetni vele?

— Nagyon egyszerűen, — felelt a francia uj szivarra gyujtva. — Mikor észrevettem, hogy maga a kézitáskájával a mosdófülkébe megy, rögtön tudtam, hogy szépíteni akarja magát, ugyanakkor beláttam, hogy legfőbb ideje, hogy én is tegyek valamit a biztonságom érdekében. Egyedül lévén a szakaszban, félrehuztam a függönyt és kinyitottam a kézitáskámat, amelyben mindent megtaláltam, amire szükségem volt. Ha a kézitáskám nálam van, maga az ördög sem ismer rám! Nincs az az átváltozómüvész, aki jobban értené a dolgát. Szóval, mielőtt a vonat Mellerudba befutott, készen voltam. Hogy a kalauz meg ne lásson, kiálltam a lépcsőre és ott maradtam, mig csak a vonat be nem ért az állomásra. Félhomály volt már, mikor leugrottam. A perronon alig néhány ember lézengett és bizonyos, hogy senki nem vett észre, mert hiszen a kocsink egyike a legutolsóknak a vonaton. Azután a jegypénztárhoz szaladtam és váltottam egy jegyet Mellerudtól Krisztiániáig. Mindezek után a kalauz tanuként bizonyithatja, hogy a sötéthaju ur Mellerudban kiszállott. Az uj utasban, aki beszállt, senki sem gyaníthat engem. Ilymódon sikerül látatlanul Krisztiániába jutnom. És legalább az első időben teljes biztonságban élhetek ott. Mert hiszen nem is vagyok Krisztiániában, kedves barátom, én Mellerudban vagyok!

— Fényes, — mondta Krag, — azt hiszem, mi pompásan meg fogjuk egymást érteni!

— Lehet, — mondta az apacs, — nekem ugyis szükségem van segítőtársra. De mielőtt a tenyerébe csapnék, tudni akarok valamit.

— És ez?

— Tudni akarom, hogy bátor-e.

— Jóformán nem is tudom, mi az: bátornak lenni, — felelt Krag, — annyit azonban tudok, hogy sohasem félek.

A francia elgondolkodva bólintott és figyelmesen és fürkészőn nézett rá.

— Okosan válaszolt, de azért mégsem győzött meg. Bizonyosat akarok tudni.

— Olyan veszedelmes szándékai vannak? — kérdezte a detektiv. — Életről-halálról van szó?

— Olyan emberre van szükségem, aki nem fél a haláltól, — felelt a francia közömbösen, mintha csak az időjárásra tett volna megjegyzést. — De azokat, akik szükségtelenül kockáztatják az életüket, megvetem.

Krag erre azt mondta, hogy az életben annyi a szépség és a lehetőség, hogy a legkisebb kedve sincsen elkeseredett ellenállás nélkül megválni tőle.

— Ha van kedve mellém állni, megpróbálhatjuk a dolgot, — mondta az apacs. — Egyelőre azonban a saját ügyeivel van elfoglalva, ugy-e? Akar pénzt?

— Nem kérek.

A vonat most a norvég határra ért. Ragyogó reggel volt, mind több és több utas szállott be. A két férfinek nem volt alkalma, hogy zavartalanul beszélgessen. Mintegy hallgatólagos megegyezéssel beszüntették társalgásukat. Ettől a perctől kezdve nem ismerték egymást.

Krisztániába érve, szinte észrevehetetlen fejbiccentéssel bucsuztak el egymástól a keleti pályaudvar előtt. Az apacs a «Grand Hotel» omnibuszában foglalt helyet, Asbjörn Krag autót bérelt és a lakására vitette magát.

Krag egész nap a detektivfőnökségen volt elfoglalva. Kollégáit a szélrózsa minden irányába szétküldte, hogy egy fiatalembert, akinek néhány nap előtt kellett Krisztániába megérkeznie és akinek külsejét közelebbről is leirta, felkutassanak. Az összes szállodákat a legalaposabban átvizsgálták.

Krag épen felöltözködött, hogy a «Grand Hotel» éttermébe menjen, a franciával megbeszélt találkozóra, mikor expresszlevelet kapott. Már a bélyegen látta, hogy Kopenhágából jött s már a borítékon megismerte Boyesen kézirását. A levél az esti vonattal érkezett és rögtön kikézbesitették.

«Ép az imént volt nálam Gade ügyvéd», — irta a dán detektiv. — Teljesen megtörve. Feleségének elvesztését nem tudja kiheverni. Most ráadásul egy anonim levelet is kapott, amely teljesen kihozta a sodrából. Ez a levél, amelyet elkértem tőle, a következőképen hangzik:

> Ha tudni akar valamit a feleségéről, jöjjön azonnal a krisztániai Viktória-szállodába. Kivánatos, hogy a gyermekét is elhozza. De idegent ne hozzon magával, mert minden család haszontalan.

A levél eredetije nálam van, de ha a nyomozáshoz szüksége van rá, szivesen elküldöm. Én az ügyvédet lebeszéltem az utazásról, mert azon a véleményen vagyok, hogy misztifikációról, vagy rossz tré-

fáról van szó. A dolog, mint emlékszik, nagy port vert fel a sajtóban és ilyen esetekben gyakran előfordul, hogy bomlott emberek asztalhoz ülnek és efféle leveleket firkálnak. Az ügyvéd azonban mindenáron utazni akar. Úgy beszél a feleségéről, mint aki eltűnt, de nem halt meg. Azt mondja, mindent megpróbál, hogy rátaláljon. Megállapodtunk abban, hogy megvárja, amíg önnek a dologról beszámolok. Kivülem és Helmersenen kivül senki sem tud a levélről. Mit tegyünk?

Krag azonnal sürgönyözött:

«Gade jöjjön.»

Azután a detektivirodában kiadta a parancsot: «A fiatalembert ne nyomozzák tovább.»

— Miért? — kérdezték a kollégái.

— Mert valószinüleg magától is jelentkezni fog.

SZÓNYA?

Asbjörn Kragnak nem sok ismerőse volt a városban. Olyan helyekre, ahol sok volt az ember, nem szivesen járt. Ha néha-néha elment hazulról, legszivesebben magánosan sétált. Barátai tudták, hogy nem szereti ha megszólítják, vagy köszöntik. Ezért nem igen kellett elváltoztatnia a külsejét; tudta, hogy igy sem zavarják.

Az étterem és a szomszédos helyiségek még meglehetősen üresek voltak. De az egyik szinházban bemutató volt és Krag tudta, hogy később tömegesen fognak beseregleni a vendégek. Az asztalok nagy-

része már le is volt foglalva. Az ablak mellett azonban talált egy üres asztalt. A francia még nem volt ott. Krag egy vermutot rendelt és a várakozás idejét avval igyekezett megrövidíteni, hogy az anonim levélre gondolt, amelyet Gade ügyvéd kapott. Ebben a pillanatban sokat adott volna érte, ha az eredeti nála van. Azután egy ideig az a gondolat foglalkoztatta, vajjon a szép Szónya asszony merre rejtőzködhetik. Noha a nyomozást beszüntettette, a detektíveknek elég idejük volt, hogy Krisztiánia szállodáinak legnagyobb részét átkutassák és sehol sem akadtak a szép asszony nyomára. Egészen ismeretlenül, feltünő álruhában jött Krisztiániába és mégis sikerült neki ebben az aránylag kis városban elrejtőznie. Miért rendelte el a detektív a nyomozás félbeszakitását? Mert egy pillanatig se kételkedett benne, hogy az anonim levelet maga Szónya asszony irta. Bizonyára vágyódott az ura és a gyermeke után. Az anyai érzelmek erőt vettek rajta. És azért utazott ide, az események központjától ilyen messzire, hogy rejtélyes cselekedetét zavartalanul megmagyarázhassa az urának.

Mialatt Krag ezekkel a gondolatokkal foglalkozott, megérkezett a francia. Olyan nesztelenül jött, hogy Krag csak akkor vette észre, mikor már az asztalnál ült.

— Jegyezze meg magának, hogy osztrák vagyok és Krausnak hivnak, — mondta az apacs.

Krag észrevette, hogy a francia kissé megfiatalodott; különben a szakaszbeli ismerőse és asztaltársa között nem volt lényeges különbség.

Megrendelték a vacsorát, azután halk beszélgetésbe elegyedtek. Lassanként beszállingózott a szín-

házi közönség, megtöltötte a termet lármával és kacagással, ugy, hogy fesztelenül beszélgethettek, anélkül, hogy a szomszéd asztaloknál ülők meghallhatták volna őket. A társalgás most is franciául folyt.

— Mi ujság? — kérdezte az apacs.

— Nagyon sajnálom, de rossz hireket hozok, — nagyon rossz hireket.

Krag a lehető legkomolyabban és nagyon leverten mondta ezeket, mert látni akarta, hogy szavai milyen hatással lesznek a franciára. De ez közömbös pillantást vetett rá és csak ennyit kérdezett:

— Nos?

— A rendőrtiszt, akit keres, nincs a városban.

— Baj, baj.

— A maga számára igen, az ő számára annál kevésbbé.

— Még mit tudott meg? Hol van?

— Kopenhágában. Néhány nap előtt utazott oda egy norvég detektiv barátjával, Asbjörn Kraggal. Azt mondják: asszony van a játékban.

— Ugy? Kitől hallotta?

— Egy kollégájától, akivel együtt dolgozik a rendőrségen. Egy penzióban vettem ki szobát, ahol szerencsémre bemutattak egy városi rendőrtisztnek. A vacsoránál ügyesen Helmersenre tereltem a beszélgetést, igy tudtam meg.

— Érdekes. Nem tudja, mikor jön vissza Krisztiániába?

— Reméljük nemsokára. Azt mondják, szerelmes egy hölgybe, aki egy rejtélyes affárba van belekeverve és ezért kérte meg a detektiv barátját, hogy utazzon vele. Mások meg épenséggel azt mondják, hogy az illető nő már nem is él; rendkivül különös

körülmények között halt meg. Mindenesetre egészen bizonytalan, hogy mikor tér vissza. Rossz hírek, nem? De sajnos, jobbakat nem tudtam szerezni.

— Dehogy is rosszak, — válaszolt a detektív.

— Hogy mondja? Nem értem! Én azt hittem, egyedül azért jött, hogy evvel a rendőrtiszttel találkozzék?

— Míg a vonatban ültem, én is azt hittem. De később történt valami, ami megváltoztatta a terveimet.

— Szóval az én híreim nem is érdeklik?

— Cseppet sem.

— Bámulok. És miért nem, ha szabad kérdeznem?

— Mert minden szava hazugság, — mondta az apacs.

A detektív megijedt. Hazugság? Időközben az apacs megtudott volna valamit?

Hogy időt nyerjen, a megsértettet játszotta.

— Én csak azt mondtam el, amit másoktól hallottam. Egyébként honnan tudja, hogy hazugság? Hiszen nem járt a rendőrségen!

A francia feléje fordult és mosolygott; avval a furcsa mosollyal, amely már korábban is kellemetlenül érintette a detektívet. Ez a mosoly sok mindent jelenthetett.

— Ne törődjön vele. Érje be annyival, hogy tudom. Ne feledje el, hogy egy teljes napja vagyok itt. Azt hiszi, hogy egész idő alatt a pamlagon hevertem és cigarettáztam? Három különféle álruhában kószáltam a városban.

— És mit tudott meg?

A francia, ahelyett, hogy válaszolt volna, te-

kintetét végigfuttatta a hatalmas termen és az ünneplőbe öltözött közönségen. A vidám beszélgetés zaja nőttön-nőtt.

A francia alig észrevehetően az egyik asztal felé intett.

— Ismeri azt az urat?

— Azt ott, aki a zöld lámpaernyő alatt ül?

— Igen.

— Azt a magas, sovány urat, előreugró állal és fekete bajusszal?

A francia bólintott.

— Ha norvég lenne, nem kérdezne ilyet! Az az ur egyik legismertebb költőnk, Botolfsennek hívják.

— Ugy, költő? Nagyszerü. Hát azt a hölgyet, aki vele vacsorázik ismeri?

— Nem.

— De én igen, — mondta a francia — és ezért merem állitani, hogy a história, amit a rendőrtisztről mesélt, hazugság.

— Mért, hát ki az a hölgy?, — kérdezte Krag és szinte előre sejtette már, milyen választ fog kapni.

— Ő az, felelt a francia.

— Ebből ugyancsak nem tudok kiokosodni.

— Szónya!

Csaknem egy percig tartó szünet állott be. Krag meg se moccant. Egész idő alatt a zöld ernyő alatt vacsorázó párt nézte és kerülte az apacs szemeit. De tudta, hogy ezek a szemek fürkészőn tapadnak rá. Megérezte, hogy lépre akarják csalni. Épen ezért a szomszédja felé fordult és nyugodtan és kissé csodálkozva kérdezte:

— Miféle Szónya? Én semmiféle Szónyát nem ismerek.

— Ez az a hölgy, akit keresek, — válaszolt a francia.

A MÉREG

Krag arckifejezése vidám volt és gyanutlan. A francia szemei egész idő alatt rajta függtek. Tudta, hogy a legkisebb nyugtalanság is elárulná. Úgy látszik, a francia gyanut fogott, hogy kettős játékot játszik. Vagy csak óvatosságból cselekedett így?

Közben a detektiv szemügyre vette a különös hölgyet. Tehát ott ül a nő, akit halottnak hisznek. Ott ül, mintha mi sem történt volna és vacsorázik egy norvég ismerősével.

— Úgy? Hát ez az a hölgy, akit keres? — fordult a francia felé. — Gyönyörű nő.

— Igen, — dörmögte a francia álmodozva és szórakozottan. — Gyönyörű nő. Olyan szépség, aki már sok férfit tett tönkre. Érti már, miért mertem állítani, hogy hazudik? Ez az a nő, akibe a rendőrtiszt szerelmes. Ha a nő Krisztániában van, bizonyos, hogy ő is itt van.

— Jó, jó, — felelt Krag. — Mondjuk, hogy itt van. Én csak azt mondtam el, amit hallottam.

— Van valami kifogása ellene, ha a feketét az én szobámban fogyasztjuk el? — kérdezte a francia. — Egy fontos dolgot akarok magával megbeszélni.

Krag beleegyezőn bólintott.

A hölgy most egyedül ült az asztalnál. Gaval-

lérja kiment a hallba: a telefonhoz hivták.

— Menjen a baloldalamon, — kérte a francia a detektivet.

— Miért? — kérdezte Krag.

— Mert nem szeretném, ha Szónya rámismerne.

— Ebben az álruhában? — dörmögte Krag. — Hiszen az lehetetlen!

A francia mosolygott és megint oly furcsa-gunyosan.

— Nem ismeri őt, — mondta.

Végigmentek az éttermen, anélkül, hogy a hölgy figyelmét fölkeltették volna. A hall ajtajában az iróval találkoztak, aki épen akkor ment vissza az étterembe.

A franciának valami dolga akadt a portásfülkében s ezalatt Kragnak alkalma volt a portással, a mindentudó Jensennel néhány szót váltani. Megkérdezte tőle, ki az a nő, aki Botolfsen iróval vacsorázik.

— Egy francia hölgy, — felelt a portás, — madame Berniernek hivják.

— Itt lakik a szállóban?

— Nem, de véletlenül jelen voltam, mikor az iróval találkozott. Ugy látszik, régi párisi ismerősök. «Mennyire örvendek, hogy viszontláthatom, madame Bernier,» mondta az iró. Innen tudom a nevét. Egyébként Kraus ur keresi Önt.

Krag odasietett a franciához, aki a lift mellett várta őt. Együtt mentek fel a 101. be.

— Megtudott valamit? — kérdezte a francia.

— Madame Berniernek hivják.

— Mondhatom, merész nő.

— Miért?

— Mert az igazi madame Bernier jelenleg Páris-

ban van. Boulevard Clichy 214. alatt lakik. Müfordító és irodalmilag képzett nő.

Krag csodálkozva nézett rá.

— Ha a portást jól értettem, az író és a hölgy régi ismerősök. Állítólag nagyon szívélyesen üdvözölték egymást.

— Csalás. No de most igyuk meg a feketét.

Kényelmesen elhelyezkedtek a bőrszékekben.

A francia most megint szíves és barátságos volt. Kávét töltött be vendégének és finom szivarokkal kínálta. Krag tudta, hogy résen kell lennie. És mivel a francia közömbös dolgokról beszélt, legokosabbnak tartotta, ha ő tereli a beszélgetést arra a témára, amely mindkettőjüket leginkább foglalkoztatta.

A kérdést a lehető legbrutálisabban tette fel.

— Mi a szándéka Szónyával? Ki akarja fosztani?

A francia leverte a szivarja hamuját. A kérdés legkevésbbé sem döbbentette meg.

— Ne felejtse el, kérem, hogy Szónya halott.

— Ezt már az előbb is mondta, de akkor se értettem.

— Becsapja a világot. Az ura is azt hiszi, hogy meghalt.

— És ő hitette el ezt az urával?

— Igen.

— Talán valami előnyt akart elérni vele?

— Mondjuk, hogy igen. Vannak azonban emberek, akiknek érdekükben áll, hogy az ura gyanut fogjon, hogy felesége rejtélyes eltünése árulással van összefüggésben.

— És maga talán ezek közé az emberek közé

tartozik?

— Nem tagadom. Ebben a pillanatban a férj már valószínüleg utban is van Krisztiánia felé. Egy anonim, de nagyon szavahihető levél vezeti ide. Ezt a levelet én irtam. (Tehát nem Szónya asszony, gondolta Krag.)

— Aha, kezdem érteni, — mondta a detektiv. — A hölgy valószínüleg gazdag, de az ura mindenesetre az. Maga véletlenül bepillantást nyert a botrányukba és most megzsarolja őket. Egészen csinos eset.

— Szó sincs róla, — mondta a francia és ugyanakkor oly merően és szuróan nézett Asbjörn Kragra, hogy az fizikai kényelmetlenséget érzett tőle. Nagyot kortyintott az erős kávéból, hogy kissé lecsillapodjék.

— Eleget ivott, — mondta a francia és felkelt.

— Micsoda? — kérdezte Krag. Ő is fel akart állni; de térdei felmondták a szolgálatot és a hangja furcsa-fátyolosan hangzott.

— Maga csaló, — mondta az apacs nyugodtan, — régen tisztában vagyok magával.

— Miket beszél!

— Tudja-e, ki vagyok én?

— Ha velem összebarátkozott, valószínüleg nem a legelső gentleman, — válaszolt Krag és mosolyogni próbált.

— Ha a párisi rendőrségnek megtáviratozná, hogy Jean Guyot-val egy hotelszobában ül Krisztiániában, azonnal a becsületrend lovagjává ütnék érte. Ilyen jelentékeny ember vagyok én.

— Terringettét! De miért táviratoznék?

— Hát persze; én is azt mondom. De mivel

ilyen ostoba voltam és lelepleztem magam, kénytelen vagyok egy másik szállodába átköltözni.

— Talán segítsek szállodát keresni?

— Felesleges. Egyedül is elintézem.

— Ah úgy. És velem mi lesz?

— Maga itt marad. Magát már ártalmatlanná tettem. Tulsokat tud.

— Nem értem, — dadogta a detektiv.

— Tiz perc mulva meg fog halni, — mondta az apacs. — A feketében, amelyet megivott, méreg volt.

SZÓNYA!

Az apacs arca olyan gonosz kifejezést öltött, szemeiben annyi keménység és kegyetlenség villogott, hogy Krag önkéntelenül is ezt gondolta magában: Keresztüllátott rajtad, tudja, hogy rendőrkém vagy.

Ez volt a legkézenfekvőbb következtetés. Miért csalta volna fel a szobájába, ha nem azért, hogy megmérgezze? Krag a fogait csikorgatta és kétségbeesett lelki tusákat vivott. Különös érzése volt. Mintha egész teste lebegne, elenyészne, felbomlana. Emlékezett rá, hogy valamikor egy nagy dózis ópium élvezete után voltak hasonló érzései. Ahová nézett, mindenütt az apacs szurós szemeivel találkozott.

Asbjörn Krag soha nem szokta a fejét elveszteni. Ebben a veszedelmes helyzetben is megőrizte a lélekjelenlétét. Hamarosan megállapitotta, hogy állapota nem rosszabbodik. A füle még mindig zugott és valahányszor megkisérelte, hogy felálljon, mindig visz-

szahanyatlott, de határozottan érezte, hogy a gyengesége nem fokozódik.

Homályos sejtelem támadt benne, hogy a helyzete talán mégsem egészen reménytelen. De mester volt benne, hogy a gondolatait eltitkolja. Arcáról igazán nem lehetett mást leolvasni, mint elkeseredést és gyámoltalanságot. Az apacs még mindig ép oly merően és fürkészőn figyelte.

Krag minden erejét összeszedte, hogy a következő mondatot eldadoghassa:

— Meddig tart még?

— Amíg meghal?

— Igen.

— Körülbelül egy óráig.

— És maga egész idő alatt mellettem akar ülni? Őrizni akar?

— Nem, mihelyt összeesett, elmegyek. Már nem tarthat sokáig.

— Mit vétettem, hogy ilyen szívtelenül bánik velem? — kérdezte Krag.

— Félre akart vezetni és közben olyan dolgokat tudott meg, amelyeket élő embernek nem szabad tudnia.

— Jól van, — suttogta Krag, — megadom magam a sorsomnak. De meg fogom mutatni, hogy nem vagyok gyáva.

A francia föltette a kalapját és kifelé készült.

— Egy órába sem telik és árkon-bokron tul vagyok. Ebben a bőröndben, amelyet itt hagyok, semmi sincsen, ami a kíváncsiakat a nyomomra vezethetné.

Elővette az óráját, azután Kragra pillantott.

— Talán jobb, ha még egy percig várok, — mondta.

Egészen biztos akart lenni a dolgában.

Közben Krag szervezete legyőzte a méreg hatását. Most már azt is tudta, miféle méreg volt, amelyet az apacs a feketéjébe öntött. Nem volt halálos méreg, csak megbénította az idegeket és órákig álomszerű állapotban tartotta azt, aki bevette.

Egyelőre Krag tetette magát, mert nem tudta biztosan, vajjon a francia tényleg el akarja-e tenni láb alól, vagy csak próbára teszi őt. És most még sokkal gyengébbnek érezte magát, semhogy a harcot fölvehette volna vele. De megnyugvással érezte, hogy ereje mind jobban visszatér.

Két perc telt el. A francia elmosolyodott és feléje lépett.

— Kedves barátom, — mondta, — bátran viselkedett!

Ezzel egy üvegecskét vett elő a zsebéből, néhány cseppet egy pohár vizbe csurgatott belőle és a pohár tartalmát Krag szájába öntötte. Krag mind jobban és jobban magához tért és miután egy ujjabb adagot kapott az üditő orvosságból, felocsudó öntudattal nézett a barátjára. A francia elégedetten bólongatott.

— Ideje, hogy magához térjen; már féltem,.. hogy kelleténél többet adtam a méregből.

Asbjörn Krag felkelt és rogyadozó térddel állott a francia előtt. Ez önkéntelenül is hátralépett.

— Haragszik? — kérdezte.

Ugy látszott, a detektiv még mindig kábult volt. A halántékához kapott, mintha össze akarná szedni a gondolatait. Végre teljesen tisztán látta a történteket. Arcán harag és megbántottság tükröződött. (Kitünő szinész volt.)

A francia a kezét nyujtotta, de a detektiv nem fogadta el.

— Kételkedni mert a tisztességemben, ez nem volt szép magától!

— Ha jól meggondolja a dolgot, igazat fog adni. Nagyon-nagyon fontos elintéznivalóim vannak a városban.

— Akkor ne taszitsa el magától a barátait, akik segitségére akarnak lenni!

— Nem is szándékom, — felelt a francia buzgón, — de az uj embereket, akikkel együtt akarok dolgozni, próbára kell tennem, nem?

— Ugy? Hát próba volt? — dörmögte Krag békülékenyen.

— Csak most veszi észre?

— Ha egész idő alatt árulásról beszél, honnan tudhatom, hogy mik a szándékai?

— Mondom, hogy csak próbára akartam tenni, — felelt az apacs és megint kezét nyujtotta Asbjörn Kragnak, aki ezuttal kezet is szoritott vele.

— És hogy sikerült a próba? — kérdezte a detektiv mosolyogva.

— Kitünően. Már gyakrabban használtam ezt a módszert olyan emberekkel szemben akiket közelebbről meg akartam ismerni. Egyesek felugranak és örjöngeni kezdenek, mások, mint maga is, mikor látják, hogy minden hiába, nyugodtan ülve maradnak. Ezek a flegmatikus emberek, ezek azok, akik nekem kellenek!

Az apacs elővette az óráját.

— Mondja csak, tetszik magának az a nő, ott lent a teremben? — kérdezte.

— Egészen csinos és egészen érdekes, — felelt a detektiv.

— Akar vele megismerkedni?

— Örömmel.

— Most tizenkét óra, — mondta az apacs, — egy órán belül meg kell vele ismerkednie.

TALÁLKOZÁS

— Szóval szent a béke, — mondta Krag.

A francia bólintott és hellyel kínálta.

— Halljuk, mit kíván tőlem? — kérdezte a detektív.

— Maga lesz a követem.

— Szónyánál?

— Szónyánál és még valakinél.

— Ki ez a valaki?

— Szónya ura. Mondottam már: az ura azt hiszi, hogy Szónya meghalt. Az asszony meghatározott szándékkal, amelyen egyébként én keresztülláttok, játszotta el ezt a komédiát. És mivel a férfi el sem képzelhette, hogy a feleségének oka lehetett ilyen vakmerő és kegyetlen játékra, azt hiszi, hogy az asszony meghalt. Helyesebben, csak hitte. Még ezelőtt huszonnégy órával is.

— És most már nem hiszi?

— Most már kezd kételkedni. És a kételyt én hintettem el a lelkében.

Krag hitetlenül mosolygott.

— Azt hiszi, hogy egy férj, aki a feleségét elsiratta, ha egy rejtélyes anonim levelet kap; szó nélkül elhiszi, hogy az asszony életben van?

— Következtetése rendes körülmények között he-

lyes lenne. Csakhogy már az asszony eltűnése is rejtélyes volt. Azt hiszik, hogy vízbe fulladt, de hogy hogyan, azt nem tudják és a holttestére sem akadtak rá. De meg az eltűnése előtt is olyan események történtek, amelyek mind arra mutatnak, hogy az asszony rejtélyes körülmények hálójába keveredett. Tehát ha a férje anonim levelet kap, bizonyos, hogy komolyan foglalkozik vele. A levél nyugtalanságot fog okozni neki. Reménykedni fog, hogy a felesége talán mégis előkerül és ha nem is kerül elő, legalább megtudja, miért ment a halálba. Szónya az utóbbi időben nagyon boldogtalan volt és mindenki azt hiszi, hogy saját elhatározásából vetett véget az életének. Ne féljen, az összes körülményekkel számoltam, mikor a levelet elküldtem. Ha nem tévedek a férj már itt is van Krisztiániában!

— És azt kívánja, hogy én felkeressem?

— Egyelőre nem.

— Hát mit csináljak?

— Egyelőre elég, ha tudja, hogy itt van.

— Ez nem sok.

— Azután meg fogja mondani valakinek, hogy itt van.

— És ki ez a valaki?

— Szónya asszony. Remélem még mindig lent ül az étteremben.

— Miért nem beszél vele maga? Hiszen nagyszerűen ismeri! Azt hittem, azért jött Krisztiániába, hogy vele találkozzék?

— Azért jöttem Krisztiániába, — felelt a francia, — hogy megtudjam, él-e, vagy meghalt.

— Hát még maga is kételkedett benne?

— Igen.

— Akkor bizonyára alapos oka lehet, hogy véget vessen az életének?

— Igen.

— És maga ismeri ezt az okot?

— Igen. Ezért is nem beszélhetek vele személyesen.

— Még mindig nem látok tisztán.

— Nem is szükséges, hogy tisztán lásson, — felelt a francia különös, nyugtalanító nevetéssel. — Annyit azonban elárulhatok, hogy ha ez a hölgy, akit, nem bánom, Szónya asszonynak is nevezhetünk, megtudja, hogy ismét a nyomára akadtam, nemcsak tetteti az öngyilkosságot, hanem tényleg megöli magát!

Krag akaratlanul is megrémült ezekre a szavakra.

— Szóval azt akarja, hogy beszéljek Szónya asszonnyal?

— Igen és azután — bármilyen késő lesz is — beszámol a történtekről. Még mindig nem akar hallani pénzről?

— De igen, — felelt Krag, — most már igen. A dolog hosszadalmasnak látszik és a saját ügyeimre is tekintettel kell lennem.

— Tekintettel, hogy az ügy bizonytalan kimenetelü és nem kizárólag gazdasági természetü, leghelyesebbnek tartom, ha egy meghatározott összegben állapodunk meg. Mondjuk háromezer koronában. Elég?

— Teljesen.

— Akkor hát rendben vagyunk. Most menjen! Itt a szobában várom. Ha személyesen nem jöhet, egy megbizható embert küldjön maga helyett.

— Hát az is lehet, hogy nem jöhetek?

— Nincs kizárva.

Krag szivarra gyujtott, azután elhagyta a szobát.

Egy óra felé járt az idő, de a vendégek nagyrésze már elhagyta az éttermet. Az iró és madame Bernier azonban még ott ültek a zöld lámpa mellett. Krag a hallban várt, amig fölkelnek. Nem kellett sokáig várnia.

Mikor Szónya asszony, aki ugy látszik kitünő hangulatban volt, egy pillanatra egyedül állt a tükör előtt, Krag felhasználta a kedvező alkalmat és a fülébe sugta:

— Szónya asszony! Beszélni akarok magával!

A detektiv megfigyelte az asszony arcát a tükörben. Nevének említésére pirosság szökött az arcába, amelyet halálos sápadtság váltott fel. De csakhamar erőt vett a felindulásán és összeráncolta a homlokát.

— Mit akar? — kérdezte. — Nem ismerem Önt.

Erre Krag egy nevet sugott a fülébe.

AZ ELSŐ

A név, amelyet Krag Szónya asszony fülébe sugott, a rendőrtiszt neve volt. Szónya azonban ugy látszik mindennemü meglepetés ellen fel volt vértezve, mert a név semmi különösebb hatást nem tett rá.

De azért Krag észrevette ideges izgatottságát, amellyel a kalapját feltette és a hangjában is volt valami elfulladtság, amely a nyugtalanságát elárulta.

— Ezt az urat nem ismerem, — mondta a tükör előtt állva. — Bizonyára összetéveszt valakivel.

— Beszélni akarok magával, — folytatta Krag rendületlenül.

— Lehetetlen, — mondta az asszony. — Maga téved. Biztositom, hogy téved.

— A barátja vagyok, épen ugy, mint az, akit az előbb megneveztem. Láttam magát a svédországi kis házában. Láttam az elpusztult kutyáját...

— Soha nem volt házam Svédországban, még kevésbbé kutyám. Semmi beszédem magával.

Ebben a pillanatban odalépett az iró és karját nyujtotta. Az asszony elfordult Kragtól, anélkül, hogy köszönésre, vagy csak egy tekintetre is méltatta volna.

Elmenőben hallotta Krag, amint az iró megkérdezte:

— Mit akart ez az ember, madame? Ismeri?

— Csak egészen futólag, — válaszolt madame.

Ez a kis hazugság igaz örömmel töltötte el a detektivet. Az asszony megmutatta, hogy fél. Fél, hogy elárulja magát, fél, hogy feltünést kelt, ha bepanaszolja az ő tolakodását. Most már biztos volt benne, hogy igazán Szónya asszony áll előtte.

Krag megvárta, mig az utcára kiérnek, azután nyomukba szegődött. Ez a leselkedés nem volt izlése szerint való, de ezuttal nem volt más választása.

Szónya és az iró automobilba ültek. Mikor a soffőr az ajtót becsapta és a kormányhoz ült, Krag felugrott a kocsira és melléje telepedett.

A soffőr csodálkozva nézett rá. Krag nem is válaszolt ijedt kérdésére, csak a kezét nyujtotta feléje. A lámpa fényénél megvillant valami a tenyerében Krag rendőri jelvénye. A soffőr bólintott és

elindította a kocsit.

— Hova? — kérdezte a detektiv.

Megtudta, hogy Bestumba mennek, a város villanegyedébe. Az autó egy kisebbfajta ház előtt állt meg, amelynek kertje már az ősz sárga színében pompázott.

A két utas kiszállt.

Madame kinyitotta a rácskaput; kezet fogott az iróval.

— Köszönöm a kedvességét. Jó éjszakát!

A gavallér udvariasan kezet csókolt, azután elváltak. Az iró bucsut intett és visszaült az automobilba.

Mikor az autó megfordult, Krag ezt mondta a soffőrnek:

— Lassan hajtson!

A soffőr engedelmeskedett a parancsnak és meglassitotta a tempót. Krag irt valamit egy cédulára, a cédulát boritékba tette s a boritékra ezt a cimet irta:

Kraus urnak

Grand Hotel, 101. számu szoba.

Sürgős.

Mikor evvel elkészült, egy hasonló levelet irt, de a boritékot más névre cimezte. Közben fölrántották az autó ajtaját.

— Az ördögbe is, mért nem megy gyorsabban? — kiáltott az iró ingerülten.

— Sötét van, nem lehet, — válaszolt a soffőr.

Az iró behuzta a fejét és oly erővel csapta be az ajtót, csaknem eltörött az üvegje.

Néhány perccel később Krag az összes szükséges utasításokat megadta a soffőrnek és leugrott az autóról.

Mialatt az autó vakító lámpáival a fák között eltünt, Krag a sötétben visszament a villához.

Alig husz perccel azután, hogy az autó a villától elindult, a detektiv ismét ott volt a rácskapu előtt. Mivel a kapu be volt zárva, átugrott a keritésen. Megállt és hallgatózott. Csak a szél halk susogását hallotta, amint a sárguló lombokat megzörgette; de az ágakon keresztül látta, hogy még világosság van a villában. Az ablakhoz lopódzott. És mivel a függönyök nem voltak egészen összehuzva, beleshetett a szobába.

Az asszony a kandalló előtt térdelt, szitotta a tüzet és egyik levelet a másik után hajitotta a lángokba. Előbb minden levelet átfutott s csak azután dobta őket a tüzbe. Szép arcán fájdalom borongott. Krag részvétet érzett iránta. Átment a ház másik oldalára, a konyha felé. Halkan, óvatosan lépdelt, nehogy a cselédleány figyelmét felkeltse. Tudta, hogy Szónya asszony, ha erről az oldalról közelit, semmiesetre sem hallhatja meg a lépteit. Az ajtó természetesen be volt zárva, de a közönséges zárakat Krag mesés ügyességgel tudta felnyitni.

Már az előszobában volt. Az ajtó üvegén némi kis világosság szürődött ki. Mozdulatlanul állt, mig csak a környezetét megkülönböztetni nem tudta.

Szónya asszony semmit sem hallott. Ott állt a kandalló előtt és egyik levelet a másik után égette el.

Közben a soffőr, miután az irót hazavitte, a Grand Hotel elé robogott. Megigérte Kragnak, hogy

a levelet személyesen adja át a címzettnek. A hallban várt, amíg «Kraus ur» lejött. Átadta a levelet és elment.

A francia elolvasta a levelet és mikor a végére ért, autót rendelt, hogy Bestumba siessen. A soffőr ekkor már a detektiv másik levelét kézbesitette.

Ezalatt a detektiv belépett Szónya asszony szobájába.

A HAJNALI VENDÉG MEGJELENIK

Az asszony háttal az ajtónak állt, a kandalló ajtaja fölé hajolva s még mindig a levelekkel bibelődött; egymásután repitette őket a lobogó tüzbe. Krag lassan behuzta maga után az ajtót és ráforditotta a kulcsot. Ekkor az asszony felsikoltott és visszahökkent. Kezeit védekezőn nyujtotta ki, mintha kisértetet látna, vagy támadást várna. De mikor a detektivet felismerte, megkönnyebbülten felélekzett.

— Ah, maga az?

A következő pillanatban a csengőhöz ugrott.

Azonban Krag gyorsabb volt nála és a csengő elé állt. Komoly és határozott volt és ugy beszélt, mint aki nem tür ellentmondást.

— Biztositom, hogy semmi rossz szándékom nincsen. Hallgasson meg nyugodtan!

Az asszony egy pillanatig megállt, merően az arcába bámult, azután körülnézett, mintha fegyvert keresne, vagy menekülni akarna.

— Ne bántsa az ablakot, — mondta Krag, — ugy is utjába állok, mielőtt odaérne. Nem vagyok

örült, mint hiszi. Azért vagyok itt, hogy segítsek magán. Igaz, hogy kissé különösen állítottam be a szobájába, de ismerje el, hogy magával nem könnyü találkozni. Egész Dánián és Svédországon keresztül követtem a nyomát...

— Ah, — mondta az asszony erőltetett mosolygással, — talán maga is szerelmes belém?

— Üljön le és hallgasson meg nyugodtan. El fogom mondani, hogyan akarok magán segíteni.

— Isten őrizz, — mondta az asszony, — az egész világ segíteni akar rajtam.

— Talán máris többet segítettem magán, mint gondolná.

— Hogyan akar erről meggyőzni?

— Elég, ha annyit mondok, hogy ismerem az ellenségeit?

Az asszony összerezzent.

Krag egy széket tolt melléje.

— Látom, hogy visszanyerte a lélekjelenlétét, tehát nem fog nehezére esni, hogy végighallgasson.

Az asszony tétován helyet foglalt, a detektiv szembe ült vele és elővette az óráját.

— Legfőllebb egy negyedóránk van. Ez alatt az idő alatt mindent el kell mondanom.

— És azután? — kérdezte az asszony.

— Azután történni fog valami. — felelt Krag komolyan.

— Nem értem. De nem mondaná meg, miért jött egész uton utánam?

— Barátom, a rendőrtiszt elmesélte a maga hosszu és különös históriáját.

— Titoktartóbbnak gondoltam volna.

— Azt hitte, hogy veszélyben van. És maga

megengedte neki, hogy segítségére legyen.

— Nincs szükségem segítségre. Most már nincsen.

— Értem, mire gondol, — mondta Krag, a kandallóra mutatva, amely előtt még mindig ott hevert néhány levélfoszlány. — Öngyilkosságot akar elkövetni és ezuttal komolyan. — Majd az asszony bosszus arckifejezését látva, hozzáfűzte: — Tartózkodás nélkül kell beszélnünk, mert csakis így érthetjük meg egymást. Maga persze nem akarja elmondani, miért játszotta el az öngyilkossági komédiát?

— Nem látom be, miért tegyem.

— Van egy módszerem, amelynek segítségével mégis megtudhatom az igazságot.

— Miféle módszer ez?

— Nincs sok időm, de azért mégis elárulom. Magam fogom elmondani amit magától akartam megtudni.

— A barátja indiszkrét fecsegésétől eltekintve, bizonyára nem sokat tud rólam.

— Amit most el akarok mondani, arról sejtelme sincs a barátomnak. Én a legnagyobb érdeklődéssel kísértem a maga dolgát. Eleinte sehogyse tudtam rajta eligazodni, később is gyakran tévedtem. De azért régóta sejtem már, a dolgok igazi összefüggését, most pedig mindent tisztán látok. Tudom, miért játszotta el ezt a komédiát, azt is tudom, miért nem avatta be az urát!

— No miért? Hadd hallom! — mondta az asszony és kíváncsian közelebb hajolt a detektivhez.

— Hogy az ura és a gyermeke életét megmentse, — mondta Krag.

Az asszony felugrott a székről. Ajkai megremegtek, mintha sírni akarna.

— Üljön le, — mondta Krag, — Bebizonyítottam, hogy a módszerem helyes volt. Elárulta magát. Kíván még többet is hallani?

— Mondja meg előbb, hogy kicsoda!

— A barátja vagyok. Többet ne akarjon tudni. Bizik bennem, vagy nem bizik?

Szónya asszony fürkészőn nézett az arcába.

— Úgy beszél, mint egy orvos, — mondta. — Az az érzésem, hogy nem kell félnem magától. Hát mondja, kik az ellenségeim?

— Ismeri az osztrák Krausot?

Az asszony a fejét rázta és csalódottság ült ki az arcára.

— Hát Jean Guyot-ot ismeri? — faggatta tovább Krag.

Az asszony megint csak a fejét rázta, de a francia név hallatára figyelmesebb lett.

A detektív nem ismerte több néven az apacsot, kénytelen volt tehát leírni a külsejét, amilyennek a vonaton látta első találkozásukkor. Krag valóságos mestere volt a leírásnak; semmit nem felejtett el s a legjelentéktelenebbnek látszó apróság sem kerülte el a figyelmét. Szónya asszony mohón figyelt a szavaira és mind jobban elcsodálkozott, mind jobban megrémült.

— Ismeri? — kérdezte Krag.

— Igen, — suttogta az asszony, — ismerem.

— Ő a kievi ember?

— Igen és ami még rosszabb, ő a párisi, a reimsi, az asniéresi, a marseillei. Az ellenségem.

— Meg akarja ölni?

— Nem, hisz épen ez a borzasztó.

— Hanem az ura és a gyermeke életére tör, ugy-e?

— Igen.

— És miért?

— Ugy látszik, mégsem ismeri őt egészen, különben nem kérdezősködnék.

— Hogyne ismerném, csak az igazi nevét nem tudom.

— Senki sem tudja. Mi egy ideig Pierre noirnak, fekete Péternek hittuk.

Krag mosolygott.

— Megint elárulta magát, — mondta. — Látom már, hogy az én módszerem csalhatatlan. Azt mondta, hogy «mi», evvel elárulta magát. Beszéljen el mindent!

— Miért néz folyton az ajtóra? — kérdezte Szónya izgatottan.

— Mert vendéget várok.

— Miféle vendéget?

— A fekete Pétert, — válaszolt Krag.

A MÁSODIK

Szónya asszony rémülten meredt Kragra.

— Hazudik, — mondta.

Krag felállt.

— Mondottam már, hogy nagyon kevés időm van. Minden pillanatban vendéget kaphatunk. A fekete Péter itt van a városban és utban van a villa felé.

— Szóval tudja, hogy életben vagyok?

— Igen. Ma este látta is a Grand Hotel éttermében. Egyik legismertebb írónkkal vacsorázott, akit ugy látszik régebbről ismert. Mint Gade Szónya ismeri őt, vagy mint...

— Mint madame Bernier, — felelt az asszony. — Párisban ismerkedtem meg vele. Két könyvét le is fordítottam franciára.

— Ó, hát irodalmi ambiciói is vannak?

— Csak voltak, mielőtt más körökbe kerültem.

— Most elértünk a legfontosabb ponthoz, — mondta Krag. — Ön más körökről beszélt. Szabad tudnom, ezek ugyanazok a körök, amelyekben a fekete Péter is megfordult?

— Igen. De nem tudom megérteni, hogy kerül megint a közelembe? Honnan tudja, hogy élek?

— Maga jobban ismeri, mint én és nem tartja ostobának, ugy-e?

— Sőt ellenkezőleg. Rendkivül éleseszü embernek tartom.

— Akkor elmondhatom, hogy a vizbefulási komédiát nagyon rosszul rendezte meg. Bennem rögtön gyanut keltett; mennyivel inkább fölkelthette az ő gyanuját, aki ismerte magát, aki tudta, mi az, amitől fél! Nekem rögtön rejtélyesnek tetszett a maga eltünése. De én azt hittem, az ura elől menekül. Sőt mi több: egy ideig azt hittem, evvel a titokzatos emberrel szökött meg. Szóval tévedtem. Mielőtt továbbmennénk, nagyságos asszonyom, mondja meg őszintén: férje magának Gade ügyvéd?

— Férjem, — felelt az asszony.

— És ő mit sem sejt ebből a komédiából?

— Remélhetőleg nem.

— Nagyon megkönnyítené a dolgot, ha még egy kérdésemre őszintén válaszolna: a fekete Péter is férje?

— Nem.

— Jó. Akkor minden úgy van, ahogy az utolsó napokban elképzeltem. Maga nagyon félt a fekete Pétertől, ugy-e?

— Igen.

— De nem a maga életét féltette?

— Nem.

— Hanem a férje és a gyermeke életét.

— Igen.

— Mikor ijesztette meg magát először a fekete Péter?

— Az utolsó esztendő folyamán háromszor ijesztett rám, — mondta az asszony. — Először néhány hónap előtt, mikor az urammal Oroszországban jártam. Kievben történt, a Puskin szállodában. Régebben, még Párisban sokat érintkeztem oroszokkal. Azóta mindig meg akartam nézni az országukat. Tudok is valamit a nyelvükön. Egyszerre csak a szálloda télikertjében megpillantottam őt. Egy másik férfi társaságában volt, akit szintén ismertem Párisból.

— És Marseilleből, Asnieresből és a többi városból, amelyeket az előbb említett?

Szónya asszony bólintott.

— A dolog oly kínosan érintett, hogy az uram azt hitte, beteg vagyok. És mivel rögtön el akartam utazni a városból, magyarázatot kellett adnom különös viselkedésemnek. Azt mondtam, ez az ember oly mélyen megsértett, hogy nem tudom elviselni a jelenlétét.

— Szóval az ura is látta őt?

— Igen. Sőt nyáron, mikor a fürdőhelyen laktunk, rá is ismert.

— Mondja csak, üldözte magát ez az ember?

— Szó sincs róla. Egy szerencsétlen véletlen hozta az utamba. Hisz oly kicsi a világ. És ő ha nem lehet Párisban, szünet nélkül csavarog.

— Mit keresett a dán fürdőhelyen?

— Nem tudom. Mikor a villánkba betört, akkor ismert rám. Az arcomat nem is látta, a hajamról ismert rám. És a meglepetése, amikor megpillantott, igazi volt, nem színlelt. Ez meggyőzött arról, hogy nem üldöz, hogy tiszta véletlenség a találkozásunk. Tulajdonképen ebben a pillanatban kezdődött az én rettenetes szerencsétlenségem.

— Más szavakkal, — mondta Krag, — maga hatalmában van ennek az embernek.

— Teljesen.

— Szabad tudnom, hogy miért?

— Valamikor, — válaszolt Szónya és mélyen fellélekzett, — valamikor bizalmas viszony volt közöttünk. Szerettem, — fűzte hozzá és arcát a tenyerébe temette.

Krag megint az órájára nézett. Az asszony észrevette ezt a mozdulatot és fölemelte a fejét.

— Az automobil minden pillanatban itt lehet, — mondta a detektiv.

— Azt hittem soha többé nem látom, — folytatta az asszony. — Mindenemet odaadtam neki, előbb a pénzemet, azután — mert minden pénz kevés volt — zálogba tettem az ékszereimet.

— És hamisakat vett helyettük, nehogy az ura gyanut fogjon. Ismerem a históriát.

— Maga mindent tud, — szólt Szónya csodál-

kozva — és mégis hozzám fordul, tőlem kérdezősködik.

— A legkisebb részletet is tudni akarom, hogy teljes erővel lesujthassak rá.

Szónya asszony merően nézett Kragra.

— Akkor tudja meg azt is, miben áll az én borzasztó szerencsétlenségem. Mikor az utolsó filléremet is elszedte, azt akarta, hogy egy gonosztettet kövessek el. Így akart ujabb pénzhez jutni. De én megtagadtam a kívánságát.

— Erre meg akarta ölni?

— Nem. Mikor utoljára beszéltem vele, ezt mondta: «Ugy látom, nyárspolgári életet akarsz élni; szereted az uradat és szereted a gyermekedet. Ő általuk foglak szíven találni.» Ezzel elment. A következő napokat félelemben és remegésben töltöttem. Egy este a lépcsőházban megtámadták az uramat. A koppenhágai rendőrség valami szabadonbocsátott fegyenc bosszujáról regélt. Én jobban tudtam, ki volt a támadó; azt is tudtam, hogy ez az ember nem éri be ennyivel. Legközelebb a gyermekem életére fog törni. Ekkor kétségbeesett elhatározás fogamzott meg agyamban. Ugy tettem, mintha a halálba mennék. Ha halottnak hisz, gondoltam, nem agyarkodik a családom ellen, mert semmi haszna nincsen belőle. Egy időre eltünök, gondoltam és csak később térek vissza a családomhoz.

— És mindezt azért tette, mert attól félt, hogy ez a gazember kompromittálja magát?

— Nem hiszi? — kérdezte Szónya.

— Nem, — válaszolt Krag. — Más oka is volt rá.

— Igaza van, más okom is volt rá.

Ekkor mindketten felfigyeltek, mert egy közeledő automobil zaját vélték hallani.

— Az első emberünk már itt van, — mondta Krag.

— Hát még valakit vár? — kérdezte Szónya.

— Igen, — felelt a detektiv, — még valakit várok Az urát.

A HARMADIK

Szónya asszony fölkelt és zavartan nézett az ablak felé.

— Ha közelebbről ismerné ezt az embert, sohasem engedte volna meg, hogy idejöjjön.

— Nagyon is jól ismerem, — válaszolt Krag. — A barátjának tart. A vonaton ismerkedtünk meg.

— Itt az én házamban is úgy akar vele bánni, mint barátjával?

— Míg a munkámat el nem végeztem, addig igen.

— Van magánál fegyver? — kérdezte az asszony.

— Igen, — válaszolt Krag. Minden meglepetésre előkészültem.

Az asszony egy kis szekrényhez lépett és egy csillogó tárgyat vett ki belőle. Krag nem láthatta, revolver volt-e, vagy tőr. A csillogó holmit a ruhája bő ujjába rejtette.

És egyszerre nyugodtabbnak látszott.

— Most már jöhet, — mondta. — Készen talál.

Kivülről gyanus zörej hallatszott.

— Előbb nem jön be, míg jelt nem adok. Mielőtt

azonban behívnám, válaszolnia kell még néhány kérdésemre.

— Kérdezzen! Ha már ennyit tud, mindent megtudhat.

— Mondja csak, annak, hogy ez az ember ilyen kegyetlenül viselkedik magával szemben, kizárólag pénzügyi okai vannak? Közönséges zsarolásról van szó, vagy másról is?

— Másról is. Valamikor nagyon jó viszonyban voltunk.

— Mikor volt ez? Régen?

— Lehet úgy három esztendeje.

— Miért váltak el akkor egymástól?

— Egy katasztrófa történt, amely mindnyájunkat szétszórt.

Krag Asbjörn fellélekzett.

— Végre, — dörmögte, — végre eljutottunk a dolog velejéhez. Tehát nemcsak kettőjükről van szó. Többen is voltak.

— Igen, többen is. Egy egész társaság.

— És ezek mind ellenségei?

— Nem, nem mind. Egyesek már meg is haltak.

— Beszélgetésünk folyamán Párison kívül néhány más várost is megnevezett. Beszélt Marseilleről, beszélt Reimsről. Tehát ezekben a városokban volt együtt evvel az emberrel. Úgy tudom, Reims közismert menedékhelye a párisi apacsoknak. Azt is tudom, hogy Marseille az anarchista és szindikalista mozgalom középpontja. De egy harmadik várost is említett, egy egészen kis várost, Páris közelében, Asniérest, ugy-e? Ijedt szemein látom, hogy igazam van. Úgy emlékszem, hogy ez a város 1912 tavaszán egy rettenetes büntény színhelye volt, ame-

lyet automobilos banditák követtek el. Asnières-ben volt akkoriban?

Szónya asszony felállt és a tükör elé lépett. Nagyon sápadt volt.

— Ha az uj barátja bejön, — mondta, — megkérdezheti tőle!

Krag fürkésző szemekkel nézett rá.

— Személyesen is résztvett valami büntettben?

— Igen, — válaszolt az asszony. — Épen abban a városban, amelyet az előbb megnevezett. De tudtomon és akaratomon kivül. Mint az iróval való ismeretségemből is láthatja, nagyon érdeklődöm az irodalom iránt. A barátaim rászedtek. Nagyon szépen kezdődött a dolog, egy ideális célu mozgalommal. De azután barátaim lassanként bünös vállalkozásokba keveredtek. Azt hiszem, elég ha annyit mondok, hogy Bonet, a nagy autobandita is a mi körünkhöz tartozott. Ő volt a legbuzgóbb az összejöveteleinken. Lángoló cikkeket irt a lapunk számára. Kezdetben senkisem gondolhatta volna a társaságunkról, hogy tagjai olyan bünös kicsapongásokra ragadtatják magukat, amelyek az egész világot bámulatba fogják ejteni. Korlátlan szabadság, ez volt a jelszavunk. Én meglehetősen hamar gyanut fogtam, hogy a dolognak nem lesz jó vége, de azért még egy ideig közöttük maradtam. Sok igazán nagyeszü ember volt a társaságban, élvezet volt hallgatni a beszédüket. Ezek az éjszakai összejövetelek amelyeket valami titkos helyiségben, egy sötét udvari szobában, vagy pincében tartottunk, mindenek dacára is a legkülönösebb és legszebb élményeim közé tartoznak.

Sose feledem el az első estét, amelyen a bün hideg fuvallata megborzongatott bennünket. Társaim

rabolni mentek, hogy lapunk számára pénzt szerezzenek. Az az ember, akit akkor a legjobb barátomnak tartottam és aki most kint vár, nem vett ugyan részt a betörésben, de védelmezte a bünt. Összejövetelünk ezután mind nyugtalanitóbbak és kísértetiesebbek lettek. Még mindig beszélgettünk ugyan ideális dolgokról, de mindenen érződött már a körülöttünk történő titokzatosságok nyugtalansága. Végül is nem birtam tovább és elmenekültem. Menekülésem épen olyan időpontra esett, amelyben fontos lett volna, hogy mindnyájan összetartsunk. Ezt tudtam. Azt is tudtam, hogy váratlan lépésem a többieket veszélybe dönthetí. De kénytelen voltam igy cselekedni. Nem akartam, hogy a napról-napra szaporodó bünök hinárjába még mélyebben belevonjanak. De azt is tudtam, hogy kiteszem magam a bosszujuknak, amely borzasztó lesz, ha elér. A sors nem akarta, hogy bosszujuk elől elmeneküljek. Amig tudtam, küzdöttem ellene, de most feladom a küzdelmet. Jöjjön, aminek jönnie kell!

Krag fölkelt.

— Mondja csak, mi az, amit a ruhája ujjába dugott? Revolver?

— Erre a kérdésre nem szivesen válaszolok.

Krag a villamos kapcsolóhoz lépett és néhányszor fel- és lecsavarta.

Pár pillanat mulva léptek hangzottak be a folyosóról. Feltárult az ajtó és az apacs belépett. Mosolyogva lépett be. Kalapját és kabátját egy székre tette, azután Szónya asszonyhoz sietett.

— Még mindig szeretlek, — mondta.

Ebben a pillanatban megint egy közeledő automobil zaja hallatszott be kívülről.

— A férj, — gondolta Krag.

REVOLVERLÖVÉS HAJNALI HÁROM ÓRAKOR

Az apacs tárt karokkal közeledett Szónya asszony felé.

— Még mindig szeretlek, — ismételte, mikor már egészen a közelében volt.

Az asszony egyre hátrált, de a férfi követte sajátságos mosolyával, amely ahelyett hogy barátságos és előzékeny lett volna, kegyetlen volt és diadalmas.

Krag éles szemekkel figyelte az apacsot. Mikor látta, hogy kabátját egy szék hátára teriti, első dolga volt, hogy félretegye. Ha az apacs ebben a pillanatban történetesen hátrafordul, csodálkozva látta volna, hogy Krag feltünően sokáig tartja a kezében a kabátját és a zsebeiben turkál.

Ezalatt Szónya asszony a szoba legtávolabbi sarkába menekült. Szemeiben rémület tükröződött. Az apacs meghökkent és megállt. Aggodón csóválta a fejét.

— Mennyire megváltoztál! — mondta. — Ezelőtt egészen más voltál. Félsz tőlem?

— Igen, — suttogta az asszony, — félek tőled.

— Azért hiszel kegyetlennek és szívtelennek, mert ellenem vagy, nem velem, — mondta az apacs. — Ha megint az én Szónyám leszel, megint együtt utazunk, mindig körülöttem maradsz és segitesz a munkámban, mindent el fogok felejteni, amit ellenem és a többiek ellen vétettél.

— A munkádban segiteni, — mormogta az asszony és megborzongott, — szóval visszatérni a bűnhöz. Nem, akkor inkább a halált választom!

A férfi felkacagott.

— Nem hiszek neked, — mondta, — nem hi-

szem, hogy a halált választod. Egyszer már becsaptad a világot ezzel a komédiával. A fájdalmadban sem hiszek. Nagyon is jól ismerlek.

— Én nem komédiáztam, — mondta az asszony, — küzdöttem az uramért és a gyermekemért. Nem ismersz irgalmat?

— Te talán ismertél? — kérdezte a férfi fenyegető hangon. — Gondolj barátainkra, akik megbíztak benned és akiket elárultál. Áruló!

— Gonosztevők voltatok mindnyájan, közönséges és rosszlelkü gonosztevők!

— Ostobaság. Csak nem akartuk tovább is üres frázisokkal beérni. Cselekedni akartunk. Eleinte mindenben egyetértettél velünk, azután megszöktél, cserbenhagytad a feladatodat, megszegted az esküdet. Elárultál bennünket! Mi bosszut esküdtünk ellened és én azért vagyok itt, hogy ezt a bosszut végrehajtsam. Felajánlottam, hogy térj vissza hozzánk, te elutasítottad az ajánlatomat. Meg fogod érezni, hogy az esküszegés nem olyan egyszerü dolog!

— Vedd el az életemet! — kiáltott Szónya.

Az apacs halk, kegyetlen nevetésbe tört ki.

— Nem vagyunk már olyan naivak, mint ezelőtt, — mondta. — Tervszerüen dolgozunk. Ha okos cselszövéssel nagy előnyt érhetünk el, miért tegyünk fel mindent egy kártyára? Eddig még nem mondtam el a barátaimnak, hogy rádtaláltam, de légy nyugodt, hamarosan tudni fogják, hogy az áruló megkerült. Tudom, hogy házasságod révén nagy vagyon fölött rendelkezel. Az utolsó aranyat is el fogjuk szedni tőled. Mindenki megfizet a tetteiért. Neked semmi bántódásod nem esik, sokkal magasabbra taksáljuk az épségedet, semhogy egy hajadszálát is

meggörbítenénk. Tudjuk, mennyit érsz nekünk. Érdekes nálatok, asszonyoknál, hogy mindig kell legyen valamitek, amit a bolondulásig szerettek. Neked ott az urad és a gyermeked. Ugy-e tudom, mivel mérhetjük rád a legnagyobb csapást? Ismerhetsz bennünket! Tudhatod hogyha nem engedelmeskedsz, könyörtelenül lesujtunk rád!

Szónya asszony fölkelt és őrült kétségbeesés vetült ki az arcára. Krag, aki katasztrófától félt, közéjük állott.

— Ne felejtse el, hogy én is itt vagyok! Itt vagyok és részesedni akarok a nyereségben. A parancsait végrehajtottam, önagyságával közöltem, hogy férje a városban van, várom tehát a jutalmamat.

— Jó, jó, — válaszolt az apacs — mindjárt jövök, de előbb négyszemközt szeretnék beszélni evvel a hölggyel. Csak menjen előre, kint vár az autóm.

— Csak várjon, — mondta Krag, — én a szobában maradok!

Az apacs rögtön észrevette, hogy Krag egészen más hangon beszél, mint eddig. A kabátját kereste és a következő pillanatban már ott állt a szék mellett, amelyen feküdt.

— Hozzá vagyok szokva, hogy segitőtársaim szó nélkül engedelmeskedjenek.

— Én pedig, — válaszolt Krag mosolyogva, — hozzá vagyok szokva, hogy azt tegyem, ami nekem tetszik.

— Takarodjék! — kiáltott a francia. — Zsebtolvajokkal nem szoktam beszélgetésbe elegyedni!

Krag felkacagott. Ez a kacagás vérig bosszantotta a franciát. De a detektiv elérte, amit akart. Szó-

nya asszonyt sikerült megnyugtatnia. Bizalommal tekintett rá; alázatos könyörgés, néma segítségkérés volt a tekintetében.

A detektív hidegvérrel a franciához fordult:

— Azt akarta, hogy segítségére legyek. Hallgassa meg a feltételeimet!

Az apacs nem válaszolt. Izgatottan turkált a kabátja zsebeiben.

— Talán ezt keresi? — kérdezte Krag és egy revolvert villogtatott a kezében.

Az apacs elhalványodott.

— Máskor legyen óvatosabb és ha a kabátját leteszi, ne feledje a revolvert a zsebében. Egyuttal felhasználom a jó alkalmat és megmondom, hogy tizenöt esztendeje vagyok már rendőrtisztviselő, de maga a legnagyobb gazember, akit valaha is láttam!

A «rendőrtisztviselő» szóra a francia ijedten összerezzent.

— Különös, — ingerkedett a detektív, — milyen tehetetlenek maguk apacsok enélkül a kis csillogó jószág nélkül. Különben a magukfajta mákvirágoknál kés is szokott lenni, ugy-e? Mindjárt gondoltam! Legyen szives, ne keresgéljen a zsebében! Nézzen a szemem közé! Ha meg mer moccanni, azonnal lelövöm, megértette?

Az apacs tajtékzott a dühtől. De erőt vett magán és fölényt színlelt.

— Ahá! Szóval maga őnagysága lovagja! Talán bizony el is akar fogni?

— Igen, elevenen, vagy holtan!

— Akkor legyen szives és tartóztassa le mindjárt őnagyságát is! Ha akarja, elmondhatom a viselt dolgait. Néhány szép közös emlékünk van Asniéresből.

— Téved, — felelt Krag, miközben hanyagul játszott a revolverével. — Ez a hölgy eleget szenvedett azért, amit egykor elkövetett.

Ebben a pillanatban odalépett a villamos kapcsolóhoz és néhányszor föl-le csavarta, akárcsak az imént.

A kertből lépések zaja hallatszott.

— A férje jön, nagyságos asszonyom, — mondta Krag.

A falióra hármat ütött.

A VÉGZET

— Nagyságos asszonyom, — mondta a detektiv, de a szemét egy pillanatra sem vette le az apacsról — rögtön itt lesz a férje. Már hallom is a lépteit. Menjen ki a folyosóra, ott üdvözölje!

Szónya asszony kisietett. Pár pillanat mulva elcsukló zokogás és édesgető becézés zaja hallatszott be a csukott ajtón.

— Most, hogy egyedül vagyunk, megmondhatom, hogy nagyon ostobán viselkedett, — szólt az apacs.

— Ne mondja! Azt hiszi, hogy maga, aki tehetetlenül áll a revolverem csöve előtt, okosabban viselkedett?

— Egy csomó ezrest vághatott volna zsebre!

— Én beérem az elismeréssel, amit azért kapok, hogy egy ilyen gazembert, mint maga, a francia rendőrség kezére adhatok.

— Mi nem szoktuk magunkat elfogatni.

— Hiszen máris el van fogva. Fegyvertelenül áll itt, nekem pedig revolver van a kezemben.

— Mi nem szoktuk magunkat elevenen elfogatni.

— Akkor elfogom holtan. Itt nincs többé kibuvó!

— Csak azt szeretném tudni, hogy őnagyságát, akit Szónya asszonynak nevez, hogyan akarja megoltalmazni attól, hogy magammal ne rántsam a szerencsétlenségbe. Mit gondol, mit fog szólni az ura, ha a világ megtudja, hogy a felesége, a gyermeke anyja francia banditák cinkosa volt?

— Azt hiszi, a dolognak ezt az oldalát nem vettem fontolásra? Kár, hogy így lebecsül!

— Szóval belátja, hogy itt én vagyok előnyben?

— Semmit se látok be!

— Én kész vagyok tárgyalásokba bocsátkozni magával.

Krag épen válaszolni akart, mikor kinyílt az ajtó és belépett Szónya és az ügyvéd.

A detektiv így szólt az ügyvédhez:

— Ez az az ember, aki szerencsétlenséget hozott a házukra. A feleségét hónapokig a hatalmában tartotta. Ezreket csalt ki tőle a fenyegetésével. Végül bünre akarta kényszeriteni, erre a felesége eltünt. Később talán majd el fogja beszélni, mennyi szenvedésen ment keresztül.

— Én már megbocsátottam neki, — suttogta az ügyvéd.

— Ugy-e van telefon a házban? — kérdezte Krag. — Kérem, ügyvéd ur, legyen szives telefonáljon a rendőrségre!

— Előbb hallgasson meg, — mondta az apacs.

— Ha engem letartóztatnak, követelem, hogy velem együtt ez a nő is börtönbe kerüljön. Elárult bennünket, nem szánakozom rajta. Itt, ebben az országban nem követtem el semmi rosszat, itt tehát nem tarthatnak fogva. Ki kell, hogy szolgáltassanak Franciaországnak. Akkor pedig Szónya is elveszett. A francia hatóságok azonnal kérni fogják a kiadatását. És most azt kérdem Öntől, a férjtől, akarja-e, hogy ekkora szerencsétlenség zuduljon a házára?

— Borzasztó, — suttogta az ügyvéd.

A francia diadalmasan mosolygott.

— Talán mégsem vagyok olyan tehetetlen, — mondta, — talán mégis érdemes tárgyalni velem!

— Mit kíván? — kérdezte az ügyvéd.

— Hogy mint szabad ember hagyhassam el a házat.

— És aztán?

— A vonat pár óra mulva indul külföldre. Haladéktalanul visszatérek Franciaországba.

— Hogy Szónyát bevádolja a barátainál?

— Nem; megígérem, hogy elfelejtem őt.

— Igéret? Ez csak üres szó, — mondta Krag.

— Evvel az igérettel az életemet mentem meg, ezt pedig nem egy könnyen felejti el az ember. Más biztositékot nem adhatok.

— Ügyvéd ur, — szólott Krag, — legyen szives hivja fel a rendőrséget.

Az ügyvéd nem mozdult.

— Nem akarja? — kérdezte Krag.

— Nem, — felelt az ügyvéd. — Nem tudom.

Remegő hangja elárulta, milyen kétségbeesett és tehetetlen. De maga Krag is zavarban volt. Nem tudta, vajjon az apacs igazán nagy gonosztevő-e

vagy sem. Gyilkos-e? Rabló-e? Bonnet nevét hallotta az előbb. Talán az automobilos banditák közül való?

Egyszerre csak eszébe jutott, hogy Szónya fegyvert rejtett a ruhája ujjába; föltette magában, hogy a sorsot teszi bíróvá.

— Ha szabadon bocsátjuk, — mondta, — nem tudhatjuk, holnap nem hajtja-e végre azt a boszszutervet, amellyel fenyegetődzött.

Az ügyvéd a kezeit tördelte.

— Nincs más választásunk, — dörmögte. — Most, hogy ismerem a veszélyt, amely a feleségemet fenyegeti, jobban meg fudom őt védelmezni. Mikor Szónyát nőül vettem, tudtam, hogy anarchista volt. Óva intett és azt mondta, jöhetnek még idők, amikor szüksége lehet a védelmemre. Bevallotta, hogy sötét, nyugtalanitó pontok vannak az életében. Én minden felelősséget magamra vállaltam. Most sem hagyhatom cserben. Szeretem őt és vissza akarom vezetni az életbe!

— Csakhogy én rendőrtisztviselő vagyok, — mondta Krag. — Ugy látszik, Ön elfeledi, hogy van valami, amit kötelességnek hivnak!

— Csak fenyegetőzzön! — mondta az ügyvéd. — Ön ellen is meg fogom védelmezni. Tekintélyes nevem van Skandináviában, oroszlánként fogok érte küzdeni. Ne feledje, hogy a feleségem dán alattvaló. És itt semmit sem vétett. Mivel pedig ennek az embernek az ügye bizonyos tekintetben közös a feleségem ügyével, őt is védelmembe veszem. Nem marad más választásom. Mit vétett ez az ember? Mit tud róla?

Az ügyvéd beszéde közben a francia buzgón integetett a fejével.

— Szóval elfogadja az ajánlatát? És minden kockázatot magára vállal? — kérdezte a detektiv.

— Igen.

— Akkor be fogom bizonyitani, hogy elsősorban ember vagyok s csak azután rendőrtisztviselő. Ezennel kijelentem, hogy se ezt a hölgyet, se ezt az urat nem ismerem.

A gyötrődő ügyvéd megindultan hálát rebegett.

— Megengedik, ugy-e, hogy eltávozzam innét, ahol semmi dolgom többé. Késöre jár az idő. Nincs kifogásuk ellene, ha az egyik autót igénybe veszem?

Krag kabátja az egyik szék hátán feküdt. Mikor fölemelte, hogy magára öltse, a revolvert letette az asztalra és hátat fordított az apacsnak.

Az apacs az asztalhoz ugrott. Felkapta a revolvert és diadalmas kiáltás szakadt fel a torkából. Kinyujtotta a karját, a revolvert a detektivre szegezte és elsütötte. A revolver azonban csütörtököt mondott.

Másodszor is el akarta sütni a revolvert, ekkor azonban lövés dördült el a szoba másik sarkából és az apacs fején találva elvágódott a padlón. A szoba másik sarkában Szónya állt, füstölgő revolverrel a kezében.

— Miért tette le a revolvert a kezéből?

— Köszönöm, — mondta Krag és meghajtotta a fejét. — Talán az életemet mentette meg. Ezért a tettéért senki sem fogja számadásra vonni, mert önvédelemből cselekedett.

— A sors akarta igy, — mondta az ügyvéd megindultan. — Nem hallotta, hogy a revolver csütörtököt mondott?

Krag kinyujtotta a jobb kezét és kinyitotta. Két revolvertöltény volt a tenyerében.

Mély csend állott be. A három ember egymásra nézett. Az ügyvéd agyában rögtön világosság derült.

— Maga vette ki a töltényeket? — kérdezte csodálkozva.

Krag igent intett és a töltényeket az asztalra tette.

Az ügyvéd figyelmes tekintettel követte a kézmozdulatát.

— Reszket a keze, — mondta.

— Tényleg, — szólt Krag csodálkozva, — reszket a kezem.

Landsberger Artur cikke

Maurice Leblanc:

Az arany háromszög

címü nagysikerü regényéről, mely Arsene Lupin legujabb kalandját lebilincselően tárja elénk.

„Pedagógusaink, kiadóink és egyéb okos emberek évek óta azon törik a fejüket, mily módon lehetne eredménnyel küzdeni azon izlést és jellemet rontó ponyvairodalom ellen, amely a rossz detektiv- és rablótörténetekben legnagyobb diadalait aratja. Már rég felismerték, hogy ezen bajokat figyelmeztetésekkel és tilalmakkal nem lehet orvosolni. Ilyen kisérletek inkább a reklámot segitették elő és a forgalmat, — ami ellen küzdöttek, — inkább fejlesztették. Ismét az derült ki, hogy: szellemtelenség és izléstelenség ellen a legjobb fegyver a szellem és az izlés.

És ha egyes különösen gyöngéd lelkűek azt vitatják, hogy a detektivmilieu magában véve is müvészietlen, bármily alakban is lép az fel, kénytelenek lesznek ezek is Leblanc-olvasásakor más véleményre térni és bevallani, hogy e történetek az irodalmi kritikát is megállják és ezt a nivót nem a feszültség rovására érik el és tartják meg, és hogy ezen detektiv történetek különleges vonzása Leblanc müvészetében rejlik.

Leblanc müvészetének kulturája, ez az ami könyveinek bizonyos varázst kölcsönöz. Nem az a mindennapi elhasznált tipus, amelynek uri volta abban nyilvánul, hogy lakkcipőben és fehér ingben dolgozik és aki mögött többnyire egy meglehetősen egyszerü és együgyü betörő rejtőzik. Nem. Leblanc alakjai „vér a mi vérünkből" és ösztönszerüleg érezzük, hogy nem lebujokban és pincékben rejtőzik, hanem otthonos a felsőbb tizezrek szalónjaiban és mesterségét nem üzletszerüleg üzi, — ránézve a pénznek nincs különös varázsa, — hanem vonzalomból, mükedvelésből, sportból."

A Kultura kiadása - Ára 50 korona

DETEKTIV
ÉS KALANDOR-REGÉNYEK

A nagyközönség évek óta nem fogadott könyvsorozatot olyan páratlan érdeklődéssel, mint azokat a regénykötetket, amelyek a **Kultura** uj vállalkozása, a **Detektiv és kalandorregények** néven megindult gyüjtemény első darabjaiként megjelentek. **Sven Elvestad** pompás regénye: **A tolószék, — S. A. Duse** elragadó könyve: **A tőrösbot, — Sven Elvestad**-nak a kitünő Krag detektiv uj fogásairól irt regénye: **A három szoba, — a svéd Johnsson** idegfeszitően érdekes detektivregénye: **A földalatti klub** szinte napok alatt hóditották meg az olvasók tizezreit. Ez a szokatlan népszerüség a könyvsorozat további köteteinek megjelenésekor csak fokozódni fog, mert a világirodalom legérdekesebb detektivregényei gyors egymásutánban kerülnek ki majd a sajtó alól, hogy az érdekes gyüjteményt minél teljesebbé tegyék.

A detektiv- és kalandorregények

sorozatában megjelenő köteteket nem vásári átdolgozásban, hanem irodalmi értékü forditásban adjuk az olvasók kezébe. A svéd, angol, francia, norvég és olasz müvek magyarra forditását **Moly** Tamás, **Nádor** Jenő, **Pajzs** Elemér, **Vécsey** Leó, **Radó** Antal, **Szirmay** István, **Balla** Ignác, **Bálint** Aladár, **Lányi** Viktor, **Túróczy** József stb. végezték, — a gondos kiállitásban, szép nyomással forgalomba hozott könyvek külső diszitését pedig **Szántó** Lajos festőművész, a kitünő tehetségü illusztrátor gondozta

A KULTURA KIADÁSA

DETEKTÍV- ÉS KALANDORREGÉNYEK

1 SVEN ELVESTAD
A TOLÓSZÉK
A zseniális Krag detektív egy bravuros esetének regénye

2 S. A. DUSE
A TŐRÖSBOT
Meglepetésekkel és váratlan fordulatokkal teljes detektív-történet

3 SVEN ELVESTAD
A HÁROM SZOBA
Egy rejtélyes kastély szobái körül szövődő regényes történet

4 HARALD JOHNSSON
A FÖLDALATTI KLUB
Izgalmas menetű és páratlan érdekességű regény a „negyedik ismeretlenről"

5 SVEN ELVESTAD
A HAJNALI VENDÉG
Krag detektív új kalandjai anarkistákkal és orosz nihilistákkal

6 S. A. DUSE
A KÉT PISZTOLY
Egy orvos rejtelmes naplójából fejlődik e regény drámai bonyodalma

7 SVEN ELVESTAD
AZ EZERNEVŰ HÖLGY
A bűvös szépségű nő és az ellopott ház titkát nyomozza Krag detektív

A KULTURA KIADÁSA! MINDENÜTT KAPHATÓ!

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Elvestad

A
hajnali
vendég.

OSZK

N. M.